

DET GRØNLANDSKE PRESSENÆVNS ÅRSBERETNING FOR 2017 - 2020

I henhold til landstingslov nr. 17 af 19. november 2007 om medieansvar § 51 afgiver Pressenævnet årligt en beretning om nævnets virksomhed til Naalakkersuisut. Beretningen skal offentliggøres.

INDHOLD:

Indhold

I. INDLEDNING.....	1
II. DET GRØNLANDSKE PRESSENÆVNS MEDLEMMER OG SEKRETARIAT	1
III: SAGSOVERSIGT	2
IV: GENNEMGANG AF KONKRETE SAGER	6
1/2017	6
2/2017	19
3/2017	25
5/2017	26
1/2018	36
3/2018	367
4/2018	42
5/2018	47
1/2019	67
2/2019	69
3/2019	74
1/2020	75
2/2020	82

I. INDLEDNING

I 2017-2020 har Pressenævnet modtaget 13 klager, hvoraf 2 klager blev hævet.

II. DET GRØNLANDSKE PRESSENÆVNS MEDLEMMER OG SEKRETARIAT

Efter medieansvarslovens § 41 består Det grønlandske Pressenævn af en formand, en næstformand og seks andre medlemmer. Alle otte medlemmer har en stedfortræder.

Pr. 18. december 2018 er følgende udpeget af Justitsministeriet:

Formandskab:

Formand: landsdommer Kirsten Thomassen
 Stedfortræder: advokat Marie Louise Frederiksen

Medlemmer beskikket efter udtalelse fra Grønlands Presseforening:

Medlem: Mariia Simonsen
 Stedfortræder: Kenneth Elkjær
 Medlem: Dorthe Olsen
 Stedfortræder: Mads Pedersen

Medlemmer beskikket efter udtalelse fra de redaktionelle ledelser:

Medlem: Poul Krarup
 Stedfortræder: Christian Schultz-Lorentzen
 Medlem: Mikkel Bjarnø Lund
 Stedfortræder: Elna Egede

Repræsentanter for offentligheden:

Medlem: Tupaarnaq Rosing Olsen
 Stedfortræder: Inunnguaq Petrussen
 Medlem: Jørgen Chemnitz
 Stedfortræder: Karsten Heilmann

Pressenævnets adresse har indtil 2020 været: c/o Grønlands Landsret, Postboks 1040, Jens Kreutzmannip Aqqutaa 5, 2. sal, 3900 Nuuk, telefon 36 39 00, e-mail: post.landsret@domstol.gl.

Fra 2021 har Pressenævnet fået et selvstændigt sekretariat på adressen /o Departement for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke, Postboks 1029, 3900 Nuuk

III: SAGSOVERSIGT

I sagsoversigten er klager, der har fået medhold, alene anonymiseret, hvis der har foreligget et velbegrundet ønske herom. I sager, hvor klageren ikke har fået medhold, eller sager, der er

hævet eller henlagt, er klageren i almindelighed anonymiseret, medmindre klageren er en organisation eller erhvervsdrivende m.v.

1/2017

Kommune Kujalleq
mod
Nuuk TV

Kendelsen afsagt den 24. februar 2017.

Gengivet side 6.

2/2017

[Klager]
mod
Sermitsiaq AG

Kendelsen afsagt den 6. marts 2019.

Gengivet side 19.

3/2017

[Klager]
mod
Sermitsiaq AG

Kendelsen afsagt den 1. april 2019.

Gengivet side 26.

5/2017

[Klager]
mod
KNR

Kendelsen afsagt den 11. februar 2019.

Gengivet side 26.

1/2018

[Klager3]

mod

Sermitsiaq AG

Afgørelse afsagt den 1. april 2019.

Gengivet side 36.

3/2018

[Klager]

Mod

Sermitsiaq AG

Kendelsen afsagt den 14. februar 2019.

Gengivet side 37.

4/2018

[Klager3]

mod

KNR

Kendelsen afsagt den 11. februar 2019.

Gengivet side 42.

5/2018

Ilisimatusarfik

mod

Sermitsiaq AG

Kendelsen afsagt den 6. marts 2019.

Gengivet side 47.

1/2019

Urani Naamik
mod
KNR

Kendelsen afsagt den 4. april 2019.

Gengivet side 67.

2/2019

[Klager]
mod
Sermitsiaq AG

Kendelsen afsagt den 18. november 2019.

Gengivet side 67.

3/2019

[Klager3]
mod
Sermitsiaq AG

Kendelsen afsagt den 6. januar 2020

Gengivet side 74

1/2020

[Klager]
mod
KNR

Kendelsen afsagt den 26. oktober 2020.

Gengivet side 75.

2/2020

[Klager1]

[Klager2]

[Klager3]

mod

Mediehuset Sermitsiaq AG

Kendelsen afsagt den 26. oktober 2020.

Gengivet side 82.

IV: GENNEMGANG AF KONKRETE SAGER

I det følgende gengives nævnets kendelser:

I sagen 1/2017

Kommune Kujalleq

mod

Nuuk TV

afsagde Det grønlandske Pressenævn den 27. februar 2017 sålydende

K E N D E L S E:

Indledning

Kommune Kujalleq har indgivet klage over udsendelser i Nuuk TV den 19., 20., 23. og 24. januar 2017 vedrørende socialforvaltningen i Kommune Kujalleq.

Af klagen fremgår følgende vedrørende indslaget for 19. januar 2017:

”Det omtales, at medlem af socialudvalget, [...] fik ”dem første sektorrapport den 15. december 2016”. Denne oplysning er ikke korrekt, jf. reglerne for god presseetik pkt. A 1, idet der alene foreligger én tilsynsrapport. Nuuk TV udtaler: Kommune Kujalleq svigter på alle områder”, ”Det ser ud til, at den sociale forvaltning i Kommune Kujalleq ikke har videregivet vigtige og alvorlige sager til socialudvalget i flere måneder” og videre, ”Flere af socialudvalgets medlemmer var dybt overraskede over, at det går så dårligt for deres socialforvaltning”. Det fremgår ikke, om der er tale om noget som Nuuk TV anser som faktiske oplysninger eller som kommentarer, jf. reglerne for god presseetik pkt. A 5. Til det sidste citat bemærker kommunen supplerende, at Nuuk TV senere i indslaget anfører, at det ikke har været muligt at komme i kontakt med andre medlemmer end [...]. [...] udtaler til Nuuk TV, at ”vi bliver ikke orienteret”, og dette synspunkt uddyber han efterfølgende i indslaget. Kommune Kujalleq henviser til reglerne for god presseetik pkt. A 2 om kildekritik, idet [...] er del af et politisk mindretal i socialudvalget, og at han først indtrådte i udvalget i december 2016. Nuuk TV udtaler, at ”i den første sektortilsynsrapport kan man blandt andet læse, at en container med 100 af sager blandt andet børnesager er forsvundet”. Den 20. januar 2017 krævede Kommune Kujalleq et dementi af denne oplysning, som er forkert, både fordi det citerede ikke fremgår af tilsynsrapporten, og fordi oplysningen er faktisk forkert, se vedhæftede henvendelse fra kommunen til Nuuk TV. Kommunalbestyrelsesmedlem [...] har efterfølgende i et brev til socialudvalget, som kommunen vedlægger med kommunens oversættelse af brevet til dansk, indrømmer at oplysningen om en bortkommet container ikke er korrekt. Klagen indgives hermed til henvisning til reglerne for god presseskik pkt. A 1 om pligt til at bringe korrekt information og pkt. A 7 om berigtigelse.”

Udsendelsen den 19. januar 2017

Udsendelse af den 19. januar 2017 har følgende indhold:

”Folkevalgte politikere i Kommune Kujalleq aner ikke, hvordan deres socialforvaltning kører. Forvaltningen dermed embedsmænd har holdt deres 100 sager for sig selv. Socialudvalgsmedlem [...] fik den første sektortilsynsrapport fra maj den 15. december. ”Jeg har fået tilsynsrapporterne som blev tilsendt til Kommunen i april og maj den 15. december”. Kommune Kujalleq svigter på alle områder. ”Det er ærgerligt, at bygderne aldrig har fået besøg. En stor del af problemerne ligger nemlig i bygderne”. Og vi bliver ikke orienteret om forholdene. ”Nej vi bliver ikke orienteret og det er nok vores største problem, men det kan jo godt være at partiernes repræsentanter i Socialudvalget er blevet orienteret i et møde, men møderne er jo lukkede”. Nuuk TV har kontaktet den sociale forvaltning, men både socialchefen og den tidligere fungerende socialchef kaster ansvaret på hinanden og kan ikke svare konkret på, hvornår den første sektortilsynsrapport blev givet til medlemmerne i socialudvalget. Det ser ud til, at den sociale forvaltning i Kommune Kujalleq ikke har videregivet vigtige og alvorlige sager til socialudvalget i flere måneder. I den første sektortilsynsrapport kan man blandt andet læse, at en container med 100 sager, blandt andre børnesager, er forsvundet. Det har folkevalgte politikere ikke vidst noget om. ”De indeholder personlige oplysninger og vi kan forestille os, hvilke følger det vil have

hvis en udenforstående fik fat i disse oplysninger. Flere af socialudvalgets medlemmer i Kommune Kujalleq var dybt overrasket over, at det går så dårligt for deres socialforvaltning. Embedsmændene må følge bedre med i deres arbejde". Direktionen, som står for administration og styring af forskellige ting i kommunen, bør oplyse de folkevalgte hurtigst muligt. Det vi gennemgår nu er nemlig meget træls. Den dårlige kommunikation i kommunen giver konsekvenser for politikerne som bør sikre, at borgerne får den nødvendige behandling fra myndigheden. "Hvis vi folkevalgte ikke følger loven, kan vi stilles ansvarlige for en angiven sag. Det er derfor vi stiller krav om, at der strammes op og vi folkevalgte får oplysninger så vi kan følge med i sagerne". Det har kun været muligt for Nuuk TV, at komme i kontakt med [...]. Det er ikke muligt at komme i kontakt med de andre medlemmer. [...] erstattede [...], der nu er medlem af Inatsisartut, men han mener, at problemet skulle været løst for længst. "Man burde have løst opgaven for lang tid siden. Det er nemlig vores pligt som folkevalgte, at yde service over for befolkningen. Politikere der ikke kender til deres egne sager og en forvaltning som ikke videregiver vigtige oplysninger til deres politikere. Nu er det på tide at alt kommer på bordet siger [...]. Vi skal som folkevalgte ikke begynde at drille hinanden ved at give hinanden skylden i retten, men vi skal blive enige om, at servicen over for borgerne specielt for børnene bliver meget bedre end det vi ser i dag".

Klage over indslaget den 20. januar 2017

Af klagen fremgår følgende vedrørende indslaget for 20. januar 2017 bl.a.:

"Nuuk TV udtaler: "Der er forsvundet sagsakter, og medlemmer af socialudvalget får heller ikke de oplysninger, de har brug for". Kommune Kujalleq bemærker, at der ikke er forsvundet sagsakter. Kommune Kujalleq henviser til reglerne for god presseskik pkt. A 1 om pligt til at bringe korrekt information og pkt. A 5 om pligt til at sondre mellem faktiske oplysninger og kommentarer. Nuuk TV udtaler: "En pålidelig kilde har fortalt Nuuk TV, at sagsakter er forsvundet, men medlemmerne i socialudvalget er ikke blevet informeret, og havde ingen anelse om, at deres socialforvaltning haltede meget". Kommune Kujalleq henviser igen til, at ingen sagsakter er forsvundet. Der henvises til reglerne for god presseskik pkt. A 1 om pligten til at bringe korrekt information, pkt. A 2 om kildekritik, henset til at kilden fremgår som anonym og pålideligheden således ikke kan kontrolleres af offentligheden i sammenhæng med pkt. A 3 om pligt til skærpet kildekritik for oplysninger, som kan være skadelige eller krænkende."

Udsendelsen den 20. januar 2017

Udsendelse af den 20. januar 2017 har følgende indhold:

"Departementet for Sociale Anliggender har sendt bud om at udlevere de sagsakter som socialudvalget i Kommune Kujalleq har brug for i sin politiske behandling. Der er forsvundet sagsakter og medlemmer af socialudvalget får heller ikke de oplysninger de har brug for. Til det siger Naalakkersuisoq For Sociale Anliggender. "Da vi blev bevidste om, at tilsynsenhedens rapport ikke var omdelt til socialudvalget i Kommune Kujalleqs medlemmer, da vi var i Kommune Kujalleq i Qaqortoq, tog vi det meget meget

alvorligt og jeg vil understrege, at det er meget vigtigt, at man i den kommunale forvaltninger sikrer, at de ansvarlige politikere har de informationer som de jo skal agere på baggrund af et område, særligt et område så vigtigt der handler om direkte om menneskers forhold. Den oplysning har vi taget meget alvorligt og der er også direkte givet et påbud om, at alle socialudvalgets medlemmer skal have de relevante informationer.” En pålidelig kilde har fortalt Nuuk TV, at sagsakter er forsvundet, men medlemmerne i socialudvalget er ikke blevet informeret og havde ingen anelse om, at deres socialforvaltning haltede meget. I foråret i 2016 har kommunen råbt om hjælp, fordi der var hele 1100 sager der samlede støv i kommunen. Kommunen fik hjælp fra socialrådgivere fra Aarhus, men sidenhen har Kommune Kujalleq været ret stille. Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender opfordrer nu kommunen til at erkende deres problemer.” Vi er nødt til at se en klar erkendelse fra ledelsen i kommunen, både på politisk og forvaltningsmæssigt niveau og man erkender, at det er altså alvorlige problemer man har i Kommune Kujalleq i forhold til socialforvaltningen og vi har så fortsat et arbejde her fra departementet i forhold til tilsynet, men også i forhold til tilsynet, at vi fortsætter med et seminar mere, hvor vi samler op på, hvor kan så er kommet hen og hvor man er nået til på baggrund af de opgaver vi har givet kommunen”. Socialudvalgsmedlem [...] sagde blandt andet til Nuuk TV, at bygdeborgere ikke får besøg af deres sociale myndigheder. Kommune Kujalleq kan ikke skjule at de svigter deres borgere. ”Jeg vil i hvert fald sige, at det er ikke en tilstrækkeligtvaretagelse af vores børn og unges forhold i den kommune i forhold til, at vi selvfølgelig skal skride ind umiddelbart og hurtigt når vi ved, at der er børn og unge der bliver omsorgssvigtede i deres familier og der kommer underretninger ind og det vi har set i Kommune Kujalleq og det er det halter gevaldig og det skal rettes op”. I starten af december var Naalakkersuisoq for Sociale Anliggende i Qaqortoq for at holde et seminar om kommunens socialområde. Der kunne kun allerede se, at der bør noget i kommunen, hvis det allerede omsorgssvigtede børn og unge skal reddes af myndigheden. Naalakkersuisoq har derfor planer om, at holde endnu et seminar i Kommune Kujalleq til sommer for at sikre, at der gøres noget ved de sociale udfordringer i kommunen. At Kommune Kujalleq sociale område så ugideligt, at Selvstyret har planer om at overtage kommunens ansvar. ” Det er vi ikke nået til en afgørelse eller drøftelse om endnu, fordi tilsynsarbejdet er ikke færdiggjort og det jeg håber rigtigt meget, det er selvfølgelig, at den håndsrækning vi har givet fra Naalakkersuisut om, at der skal ske noget og vi er der til at støtte, at den bliver taget godt om af kommunen. Vi er nød til at se at der bliver rettet op og hvis der ikke bliver rettet op så kommer vi selvfølgelig til et punkt, hvor vi er nød til at overveje, hvad der så skal ske herfra Naalakkersuisuts side.”

Klage over indslaget den 23. januar 2017

Af klagen fremgår følgende vedrørende indslaget for 23. januar 2017:

”Nuuk TV udtaler: ”Inatsisartuts ombudsmand måtte stoppe sin generelle undersøgelse af Kommune Kujalleqs anbringelser af børn og unge uden for hjemmet i august, fordi kommunen ikke afleverede de rette papirer eller besvarede anmodninger”. Det fremgår efterfølgende i indslaget, at ombudsmanden afsluttede sin undersøgelse, da hun fik kendskab til igangværende sektortilsyn. På denne baggrund fremstår det citerede som ukorrekt og faktisk ukorrekt, idet ombudsmandens afslutning af sin

undersøgelse efter kommunens opfattelse således sker på grundlag af princippet i ombudsmandslovens § 13 om, at ombudsmanden ikke kan behandle forhold, hvor den administrative sagsbehandling endnu ikke er afsluttet, og kommunen henviser derfor til reglerne for god presseskik pkt. A 1 om pligt til at bringe korrekt information.”

Udsendelsen den 23. januar 2017

Udsendelse af den 23. januar 2017 har følgende ordlyd:

”Inatsisartutts Ombudsmand måtte stoppe sin generelle undersøgelse af Kommune Kujalleqs anbringelser af børn og unge udenfor hjemmet i august fordi kommunen ikke afleverede de rette papirer eller besvarede anmodninger. Undersøgelsen skete i sammenhæng med Ombudsmandens undersøgelse af samtlige kommuner i anbringelsessager af børn og unge, men Ombudsmanden kom til kort i sin undersøgelse af børn og unge sager. Hun fik enten forkerte sager eller det var umuligt at få udlevet en række supplerende oplysninger i en periode af mere end 1 år. Men da hun gennem medierne i sommer fik kendskab til, at Selvstyret var i gang med et sektortilsyn, lukkede hun undersøgelsen. På det tidspunkt havde jeg hverken modtaget akterne i de 10 konkrete sager som jeg mere end 7 måneder tidligere havde anmodet kommunen om at sende mig eller de supplerende oplysninger som jeg mere end 8 måneder tidligere havde anmodet kommunen om at sende til mig, skriver Vera Leth til kommunen. Ombudsmandens undersøgelse af kommunernes sager om anbringelse af børn og unge kommer med i Ombudsmandens årlige udgivelse for 2016, der kommer til efteråret. ”Der er ikke forsvundet personlige sager i Kommune Kujalleqs socialforvaltning. En troværdig kilde fortalte til Nuuk TV, at der var forsvundet en container med personlige sager i Kommune Kujalleq. Dette er ikke korrekt fortæller formanden for socialudvalget og forklarer: ” Det er ikke korrekt at vi har mistet sager. Det der skete var, da alle sager blev samlet i Qaqortoq, hvorefter det blev sendt til bage til både Narsaq og Nanortalik. Vi har ikke fået nogen oplysninger om forsvundne sager. Den ene container er altså ikke forsvundet.”. Kommune Kujalleq socialforvaltning fik en stor kritik fra en af deres medlemmer i socialudvalget, Ole Mølgaard-Motzfeldt. Men han var ikke den eneste der kritiserede kommunen for, at kommunen svigtede mange af sine egne borgere. Naalakkersuisut for Sociale Anliggender, Sara Olsvig bad om en erkendelse af, at kommunen har store problemer i forbindelse med forvaltningen af det sociale område. Karla Bisgaard mener, at deres kritik er baseret på påstande, der ikke er rigtige. ”Vi skal selvfølgelig have den kritik som tilkommer os, men det er ærgerligt, at et tilfældigt medlem af udvalget har udtalt sig sådan. Nogle af hans udtalelser er ifølge vores mening ukorrekte”. I Nuuk TV’s indslag fra den 19. januar fortalte vi, at Kujalleq socialforvaltning ikke orienterede deres politikere om forvaltningens arbejde. Formanden for socialudvalget fortæller, at der er et godt samarbejde mellem forvaltningen og udvalget.” De skal arbejde sammen og har kontakt til hinanden næsten hver dag. Det som man godt kan påpege er den store udskiftning på chefniveau”. Hvordan kan det være at der er så meget udskiftning? ” Nogle som blev ansat havde svært ved at løfte opgaven, men vi har i dag fået to ledere som kan lede en forvaltning. Jeg forventer derfor, at alle opgaver bliver løst løbende og korrekt”. Karla Egede Bisgaard understreger også, at der har været flere misforståelser under skrivningen af tilsynsrapporten. Departement for Sociale Anliggender og socialforvaltningen havde misforståelser, hvor det endte med,

at rapporten er kommet sent ud. ”Indholdet i udkastet til sektortilsynet er korrekt. Det er blevet sendt til kommunen i juni sidste sommer. Det blev undersøgt af forvaltningen og mig på grund af modstridende oplysninger. I sagerne har man brugt lang tid til yderligere undersøgelser”. Kommune Kujalleq har siden 2012 haft syv forskellige socialchefer ifølge KNR. Der har været mange udskiftninger, hvor man i 2016 har fyret en socialchef og ansat en ny i august i 2016. Formanden for socialudvalget understreger, at kommunen nu har fået en dygtig socialchef, som kan tage ansvar for de udfordringer der er i kommunen. Hun fortæller også, at kommunen har foretaget hele 70 procent opnormeringer af ansættelser under børn og ungeområdet.” Der er nedsat en ledelse og personalet som skal varetage børnesager om anbringelse udenfor hjemmet. Vi har derudover etableret socialrådgiverstillinger i alle byerne, Qaqortoq, Narsaq og Nanortalik. Jeg forventer derfor, at arbejdet fortsat bliver bedre”.

Klagen over indslaget den 24. januar 2017

Af klagen fremgår følgende vedrørende indslaget for 24. januar 2017 bl.a.:

”Nuuk TV udtaler: ”Kommune Kujalleq kunne ikke behandle sager på grund af en manglende nøgle til et stålskab, hvor sagsakterne fysisk var i”. Det fremgår efterfølgende i indslaget, at citatet bygger på pkt. 9.5 i sektortilsynsrapport, der i det anførte afsnit beskriver, at papirsagerne er fordelt mellem Qaqortoq, Narsaq og Nanortalik, og en konstatering af, sagsakter befandt sig i et skab, der ikke kunne åbnes på grund af en manglende nøgle. Nuuk TV henviser dernæst til følgende sætning i tilsynsrapporten: ”Der blev brugt flere dage på en helt simpelt ekspedition”. Tilsynsrapporten angiver imidlertid ikke, hvad det sidst citerede dækker over, og om det har sammenhæng med fordelingen af sagsakter i de tre byer eller det låste skab. Den citerede indledende bemærkning fra Nuuk TV er således misvisende, idet sektortilsynets rapport således ikke beskriver, at det låste skab skulle være et hovedproblem, ligesom bemærkningen om flere dages ekspeditionstid for en simpel ekspedition ikke fremstår med en sådan klarhed, at den uprøvet bør danne grundlag for en journalistisk beskrivelse af faktuelle forhold. Kommunen bemærker supplerende, at tilsynets omtale af et problem med et låst stålskab var en konstatering fra tilsynet af et øjeblikspøblem, som straks blev løst, efter det blev påtalt af tilsynet. Af tilsynsrapporten fremstår således i sin gengivelse af de anførte forhold samlet set som upræcis. Kommunen henviser derfor for det første til reglerne for god presseskik pkt. A 1 om pligten at bringe korrekt information og dernæst til pkt. A 2 om kildekritik. Nuuk TV konkluderer ud fra ovenstående: ”Dette viste klart, at kommunen ikke havde overblik over, hvor deres sagsakter befandt sig”. Kommunen henviser til reglerne om god presseskik pkt. A 5 om pligt til at sondre mellem faktiske oplysninger og kommentarer. Nuuk TV udtaler videre: ”I tilsynsrapporten kan man blandt andet læse, at politiet i Narsaq også har været efter Kommune Kujalleqs socialforvaltning. Ved tilsynet og under samtalen med politiet blev det oplyst, at der havde ophobet sig underretninger fra politiet i Narsaq i et betydeligt omfang. Sagerne drejede sig om børn og unges kriminalitet, som kommunen ikke havde reageret på. Politiet oplyste samtidig, at det var umuligt at opnå helt nødvendige svar fra socialforvaltningen, når dette var påkrævet i forbindelse med foranstaltningsfastsættelse i kriminalsager mod personer under 18 år, skriver tilsynsrapporten”. Kommunen bemærker, at det citerede ikke har kunnet lægges til grund som faktisk korrekt information jf. reglerne for god presseskik pkt. A 1, idet tilsynsrapporten samtidig i pkt.

14 som bilag vedlægger kommunens hørings svar af 11. juli 2016 til det udkast til tilsynsrapporten, som kommunen tidligere havde haft til høring. Det fremgår af dette svar til kommunen, som altså er et bilag til tilsynsrapporten, at kommunen nærmere ville undersøge udsagnene fra politiet, der således ikke på tidspunktet for den endelige rapport fremstår som faktum. Kommunen tilføjer, at kommunens undersøgelse da også viste, at oplysningerne fra politiet i Narsaq til tilsynet ikke kunne bekræftes som værende korrekte. Nuuk TV udtaler dernæst: ”Mens organisering af sagsakterne og behandlinger af hastesager ikke ser godt ud i Kommune Kujalleq i starten af 2016, så stopper problemerne ikke her. Disse problemer jeg lige har læst op, er kun toppen af isbjerget i tilsynsrapporten. Tilsynet vil arbejde med 10 tilfældige sager, men det kunne ikke lade sig gøre, fordi der mangler i sagsbehandlingen i de tilfældige sager”. Oplysningen om, at tilsynet ikke kunne arbejde med 10 tilfældige sager fremgår ikke af rapporten. Af rapporten fremgår det tværtimod i afsnit 11, at der var gennemgået et langt større antal sager på forskellige sagsområder. Herudover fremgår det af rapportens afsnit 3, at tilsynet og kommunen var enige om, at der skulle gennemgås 10 af kommunen udvalgte sager. Kommunen henviser får så vidt angår det seneste citerede til, at Nuuk TV ikke har overholdt reglerne for god presseskik pkt. A 1 om korrekt information og pkt. A 5 om pligt til at adskille faktiske oplysninger fra kommentarer. Afslutningsvis bemærker kommunen, at det er kommunens opfattelse, at den samlede pressedækning fra Nuuk TV over de fire dage, som kommunen har kritiske bemærkninger til, fremstår i en sammenhæng som virker fordrejende og manipulerende og er egnet til skabe generel mistillid i befolkningen til socialforvaltningen i strid med reglerne for god presseskik pkt. B 6”.

Udsendelsen den 24. januar 2017

Udsendelse af den 24. januar 2017 har følgende ordlyd:

”Kommune Kujalleq kunne ikke behandle sager på grund af en manglende nøgle til et stålskab, hvor sagsakterne fysisk var i. Kommune Kujalleq kunne altså ikke komme ind i stålskabet og ind til en række sagsakter, fordi de ikke kunne finde nøglen. Dette kommer frem i den første juridiske sektortilsynsrapport, citat starter: Under tilsynet blev der konstateret, at kommunen ikke havde fuld overblik over, hvor de fysiske sager befandt sig. Ved tilsynets start var kommunen af den opfattelse, at samtlige sager var samlet i Qaqortoq. Under tilsynet var dette ikke tilfældet. Der befandt sig således sager i Nanortalik og i Narsaq samtidig med, at der var problemer med tilgangen til de fysiske sager, der blev opbevaret i et stålskab der ikke kunne åbnes på grund af manglende nøgle. Citat slut. På grund af en manglende nøgle kunne Det Sociale Ankenævn ikke få udleveret sagsakter. Der blev brugt flere dage på en hel simpel ekspedition. Dette viste klart, at kommunen ikke havde fuld overblik over, hvor deres sagsakter befandt sig. I går fortalte formanden for socialudvalget, Karla Egede Bisgaard, at der aldrig har været forsvundne sager og at der har været misforståelser mellem Departementet for Sociale Anliggender og kommunen. Hendes forklaring om forsvundne sager var, at sagsakterne blev sendt frem og tilbage mellem Nanortalik, Narsaq og Qaqortoq. I tilsynsrapporten kan man blandt andet læse, at politiet i Narsaq også har været efter Kommune Kujalleqs socialforvaltning. Ved tilsynet under samtalen med politiet, blev der oplyst, at der havde ophobet sig underretninger fra politiet i Narsaq i et betydeligt omfang. Sagerne handlede om børn og unges kriminalitet som kommunen ikke havde reageret på.

Politiet oplyste samtidig, at det var umuligt at opnå helt nødvendige svar fra socialforvaltningen, når dette var påkrævet i forbindelse med foranstaltningsfastsættelser i forbindelse med kriminalsager for personer under 18 år, skriver tilsynsrapporten. Mens organisering af sagsakterne og behandling af hastesager ikke ser godt ud i Kommune Kujalleq i starten af 2016, så stopper problemerne ikke her. Disse problemer jeg lige har læst op, er kun toppen af isbjerget i tilsynsrapporten. Tilsynet vil arbejde med 10 tilfældige sager, men det kunne ikke lade sig gøre, fordi der var mangler i sagsbehandlingen i de tilfældige sager. Oveni kritiserer tilsynsrapporten, at kommunen ikke har en database, der kan arkiverer vigtige personlige sager. Grunden til rodet i kommunen, var blandet andet, at de manglede uddannede personale. Der var været tilsynsbesøg igen december måned. Rapporten er nu under behandling.”

Svar fra Nuuk TV

Nuuk TV har i svar af 24. februar 2017 skrevet:

”Indledningsvis må vi oplyse, at vi i forbindelse med det første indslag, ringede til hele ledelsen af det sociale område og den øverste administrative ledelse, socialudvalgsformanden og socialudvalgsmedlemmerne formentlig 20 gange. Nogle henviste til hinanden, mens kommunaldirektøren ikke ringede tilbage. Vi kunne henvise til tilsynsrapporten, som vi fik aktindsigt i fra Departementet for Sociale Anliggender. Og de passager, vi har citeret fra står altså i tilsynsrapporten. Selvfølgelig undtaget containeren, der forsvandt. Vi har været ude med et dementi, hvor i øvrigt socialudvalgsformanden medvirkede. Desuden har vi citeret ombudsmandens brev til Kommune Kujalleq. Enhver kan læse den ved at slå op på ombudsmand.gl”

Tilsynsrapporten

Af tilsynsrapport for juridisk sektortilsyn vedrørende forvaltning af de sociale regelsæt indenfor børneområdet i Kommune Kujalleq, fremgår følgende bl.a.:

”Der skal særlig bemærkes, at tilsynet i almindelighed gennemføres ved, at borgersagerne udvælges tilfældigt. Dette har ikke været muligt under tilsynet henset til, at de først udvalgte tilfældige sager ikke havde en karakter, hvor det var muligt at følge en kontinuerlig sagsbehandling. Henset til Kommunens egen erkendelse af socialforvaltningens betydelige problemer er den tilfældige udvælgelse af sager (der netop sker for at sikre en stillingtagen til, om Kommunen har problemer) blevet erstattet af, at Kommunen har udvalgt i alt 10 sager som Kommunen finder, er egnet til en gennemgang med henblik på en nærmere at kunne afdække de problemer der måtte være med hensyn til Kommunens sagsbehandling.

I Kommunens henvendelse til Departementet er anført som en delvis begrundelse for problemerne, at Kommunen mangler faguddannede medarbejdere. Denne opfattelse er uden undtagelse gentaget ved de

interviews/møder tilsynet har afholdt. Det er uklart (p.g.a. den manglende organisationsplan) præcist, hvor mange medarbejdere der er tale om. Men der mangler minimum ansættelse af 3 socialrådgivere og ansættelse af en socialchef til afløsning af den midlertidige ansatte i denne funktion.

Organisering

Det har ikke været muligt for tilsynet at få en organisationsplan for Kommunens nuværende socialforvaltning. Tværtimod fremgår det udtrykkeligt af et referat fra socialudvalget af 16. december 2015, at det forslag udvalget fik præsenteret til godkendelse (i henhold til delegation fra Økonomiudvalget) blev afvist med en i øvrigt klar begrundelse med hensyn til hvorfor udvalget ikke ønskede at godkende forslaget. Socialudvalget anmodede om, at modtage et nyt forslag til en organisationsplan og dette forslag har tilsynet ikke fået forelagt, ligesom der ikke i de efterfølgende referater fra socialudvalget, økonomiudvalget eller kommunalbestyrelsen ses at være foretaget godkendelse af noget forslag til en samlet organisationsplan. Der er af socialudvalget dog foretaget en mindre godkendelse af ændringer på enkeltstående områder, men dette ændrer ikke på, at tilsynet er af den opfattelse, at Kommunen pt. står uden en klar organisation på socialområdet. Kommunen er ikke enig i denne konklusion, se høringssvaret i bilaget. Der er dog enighed om, at der snarest muligt udarbejdes en ny organisationsplan. Dette underbygges af de interviews/møder der er foretaget med sagsbehandlere der var i tvivl med hensyn til deres fremtidige geografiske placering, deres nuværende arbejds- og ansvarsområde, deres legale kompetence, og hvem de skal referere til, og hvorledes dette skal ske. Dette er ligeledes konstateret i forbindelse med gennemgangen af de konkrete sager, herunder de sager Kommunen selv har udvalgt, hvor der er truffet afgørelser i situationer hvor det er tvivlsomt, hvorvidt den der har truffet afgørelsen, har haft den fornødne bemyndigelse/kompetence. Der er således konstateret ved konkrete sager og ved interviews med sagsbehandlere, at der er en række anbringelsessager som ikke indeholder det fornødne grundlag for en anbringelse i form af en afgørelse om tvangsmæssig anbringelse af et barn, eller som alternativ hertil, en aftale med forældremyndighedsindehaverne om dette. Det skal dog i den forbindelse fremhæves, at Kommunen allerede havde igangsat en procedure og et arbejde med henblik på identifikation af sådanne sager, for at sikre at dette forhold snarest muligt bringes på plads.

Uanset familiecentrene udfører et betydeligt arbejde, som for så vidt i en række situationer har en gunstig indflydelse på de børnefamilier der tages i behandling, er det nødvendigt at der opstilles klare retningslinjer for skillelinjen mellem socialforvaltningens og familiecentrenes kompetence og arbejdsopgaver.

Det er tilsynets vurdering, at uanset de udfordringer der er med henblik på fremskaffelse af faglig uddannet arbejdskraft - således som det i øvrigt også er tilfældet på en række områder udenfor socialforvaltningens område - i høj grad forværres i tilfælde af mangler i selve organiseringen af området, samt den omstændighed, at antallet af ubehandlede sager - ifølge Kommunens egne oplysninger ca. 1.100 - er meget stort.

Under tilsynet blev det konstateret, at Kommunen ikke havde et fuldt overblik over, hvor de fysiske sociale sager befandt sig. Ved tilsynets start var Kommunen af den opfattelse, at samtlige sager var

samlet i Qaqortoq. Under tilsynet kunne det imidlertid konstateres, at dette ikke var tilfældet. Der befandt sig således fortsat sager i Nanortalik og i Narsaq, samtidig med at der var problemer med tilgangen til de fysiske sager der blev opbevaret i et stålskab der ikke kunne åbnes på grund af manglende nøgle. Dette have medført, at en række anmodninger fra Det Sociale Ankenævn vedrørende oplysninger/sagsakterne i forbindelse med sager der var indbragt fra ankenævnet ikke var blevet behandlet. I konsekvens heraf blev der samtidig med tilsynet fra Departementet gennemført tilsyn fra Indenrigskontoret til afklaring af de manglende besvarelser af henvendelser fra Det Sociale Ankenævn. Der blev brugt flere dage på en helt simpelt ekspedition.

Under tilsynet blev det konstateret, at underretninger vedrørende børn, jf. forordningens § 4 ikke håndteres forsvarligt. Ved tilsynet i Narsaq og ved samtale med Politiet i Narsaq blev det oplyst, at der havde ophobet sig underretninger fra Politiet i Narsaq i et betydeligt omfang, herunder vedrørende børn og unges involvering i kriminalitet som ikke havde givet anledning til reaktion. Det har ikke været muligt for tilsynet umiddelbart at få oplyst det præcise antal fra Politiet eller socialforvaltningen. Politiet oplyste samtidig, at det var umuligt at opnå helt nødvendige svar fra socialforvaltningen, når dette var påkrævet i forbindelse med foranstaltningsfastsættelse i kriminalsager mod personer under 18 år. Herudover har tilsynet konstateret i andre enkeltstående sager, at socialforvaltningen ikke har reageret på underretninger. Dette er dybt kritisabelt.

Tilsynet har konstateret ved gennemgang af konkrete sager og ved interviews/møder med sagsbehandlere, at der er en række tilfælde i forbindelse med anbringelse af børn hvor der ikke foreligger formelle samtykkeerklæringer fra forældremyndighedsindehaverne, samtidig med at der ikke er truffet afgørelser om tvangsmæssige anbringelser. Tilsynet har fået oplyst, at der i disse sager i al væsentlighed er givet samtykke, og det alene er en formssag at indhente de nødvendige underskrifter. Forvaltningen er dog på nuværende tidspunkt fuldt ud opmærksom på, at dette forhold har afgørende betydning og er i færd med, ifølge det oplyste at gennemgå anbringelsessagerne med henblik på at fastlægge omfanget af de manglende samtykkeerklæringer og herefter drage omsorg for, at disse indhentes. ”

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

Indslaget den 19. januar 2017

Første rapport

Det er ikke korrekt information når der i indslaget omtales en ”første” sektortilsynsrapport af 15. december 2016, idet der alene foreligger én tilsynsrapport. *Fejlen har ikke et sådant omfang*, at Pressenævnet vil påtale den.

Kommune Kujalleq svigter på alle områder

Kommune Kujalleq klager over at Nuuk TV udtaler, at *”Kommune Kujalleq svigter på alle områder”*.

Pressenævnet afviser denne del af klagen. Nuuk TV's udtalelse må opfattes som en faktisk oplysning, som Pressenævnet efter gennemgang af tilsynsrapporten mener er korrekt. Pressenævnet kan således efter gennemgang af tilsynsrapporten konstatere, at rapporten omtaler mangel på minimum tre uddannede socialrådgivere og en socialchef, at manglen på faguddannede medarbejdere uden undtagelse er gentaget ved interviews/møder tilsynet har afholdt, at det ikke var muligt at gennemgå tilfældigt udvalgte sager, da de udvalgte sager ikke havde en karakter, hvor det var muligt at følge en kontinuerlig sagsbehandling, at der er en vidt begrundet formodning for, at der i kommunens bygder er et mørketal med hensyn til antallet af aktuelle seksuelle krænkelser af børn, at kommunens socialforvaltning ikke har en organisationsplan et år efter at et forslag hertil blev forkastet i socialudvalget og kommunen derfor står uden klar organisering af socialområdet, herunder klare retningslinjer for at adskille socialforvaltningens og familiecentrenes kompetence og arbejdsopgaver og at antallet af ubehandlede sager, ifølge kommunen ca. 1.100, i rapporten karakteriseres som meget stort. I rapporten blev endvidere konstateret en række anbringelsessager, som ikke indeholder det fornødne grundlag for en anbringelse i form af tvangsmæssig anbringelse af et barn, ligesom der mangler opfølgning på indberetninger fra politiet.

Det ser ud til der ikke er videregivet oplysninger

Klagen over at Nuuk TV udtaler, at *"Det ser ud til, at den sociale forvaltning i Kommune Kujalleq ikke har videregivet vigtige og alvorlige sager til socialudvalget i flere måneder"* må ligeledes afvises.

Oplysningen er efter Pressenævnets opfattelse korrekt information. Pressenævnet har ved sin afgørelse lagt vægt på, at det af tilsynsrapporten fremgår, at underretninger vedrørende børn ikke håndteres korrekt, at der har ophobet sig indberetninger fra politiet i Narsaq og det i andre enkeltstående sager er konstateret, at socialforvaltningen ikke har reageret på underretninger. Tilsynet betegner dette som dybt kritisabelt.

Flere af socialudvalgets medlemmer dybt overraskede

Efter at Nuuk TV har refereret, at *"Flere af socialudvalgets medlemmer var dybt overraskede over, at det går så dårligt i deres socialforvaltning"* oplyses det til sidst i indslaget, at det *"ikke var muligt at komme i kontakt med andre medlemmer end Ole Mølgaard Motzfeldt"*. Når Nuuk TV kun har talt med et medlem er det *ikke korrekt information* og burde ikke have været sagt. *Nuuk TV har på dette punkt overtrådt reglerne for god presseskik afsnit A, punkt 1.*

[...]s udtalelse ”vi bliver ikke orienteret”

Pressenævnet mener at udsagnet burde have været forelagt og efterprøvet. Henset til det af klager anførte er Pressenævnet enig i, at udtalelserne burde have været behandlet mere kritisk, hvorfor nævnet mener *Nuuk TV har overtrådt sine forpligtelser efter reglerne om god presseskik afsnit A, punkt 2.*

Forsvundne sager

Nuuk TV's omtale af *100 forsvundne sager burde have været undersøgt.* Dette er erkendt og berigtiget ved en rettelse i overensstemmelse med forpligtelsen i reglerne for god presseskik afsnit A, punkt 7. Pressenævnet foretager sig ikke yderligere.

Indslaget den 20. januar 2017

Efter tilsynsrapporten har der været sager der ikke kan findes. Der er dog *ikke belæg for at udtale, at sager er forsvundet.* Den mangelfulde præcision giver dog ikke Pressenævnet anledning til at foretage sig noget.

Indslaget den 23. januar 2017

I udsendelsen udtaler Nuuk TV, at Inatsisartuts ombudsmand har måttet stoppe en undersøgelse fordi kommunen ikke afleverede de rette papirer. *Dette er ikke korrekt information,* idet undersøgelsen er sluttet efter princippet i ombudsmandslovens § 13 om, at en ombudsmandsundersøgelse må afvente den endelige administrative behandling og således afvente tilsynets rapport.

Indslaget den 24. januar 2017

Manglende nøgle

Kommune Kujalleq klager over, at Nuuk TV oplyser, at kommunen ikke kan behandle sager på grund af ”manglende nøgle til et stålskab”. Det fremgår af rapporten, at der var problemer med tilgangen til fysiske sager fra Nanortalik og Narsaq ”der blev opbevaret i et stålskab der ikke kunne åbnes på grund af manglende nøgle.” *At man ikke kunne behandle de sager der lå i stålskabet er ikke dokumenteret, men den mangelfulde præcision har ikke et omfang som Pressenævnet bør påtale.*

Manglende overblik

Kommunen klager endvidere over, at Nuuk TV udtaler at ”kommunen ikke havde overblik over, hvor deres sagsakter befandt sig”. Denne *udtalelse mener Pressenævnet er dokumenteret* med oplysningen i rapporten om, at det ikke var muligt at udvælge tilfældige sager, da de udvalgte sager ikke havde en karakter, så det var muligt at følge en kontinuerlig sagsbehandling.

Sagerne fra politiet i Narsaq

Nuuk TV udtaler bl.a. at det fra politiet i Narsaq er oplyst, at det er umuligt at få helt nødvendige svar fra socialforvaltningen. Klager henvises til sit høringssvar af 11. juli 2016 og oplyser at kommunens undersøgelse viste, at oplysningerne fra politiet i Narsaq til tilsynet ikke kunne bekræftes som værende korrekte. Da kommunen ikke overfor Pressenævnet har begrundet eller dokumenteret sin undersøgelse nærmere og da rapporten er udarbejdet efter høringssvaret er udarbejdet, finder *Pressenævnet ikke at Nuuk TV har overtrådt nogen regel* for god presseskik ved sin omtale af rapportens konklusioner om de manglende svar til politiet i Narsaq.

Ikke kunne arbejde med 10 tilfældige sager

Kommune Kujalleq klager over at oplysningen om, at tilsynet ikke kunne arbejde med 10 tilfældige sager ikke fremgår af rapporten, men tværtimod at der blev gennemgået et langt større antal sager. Pressenævnet bemærker, at det fremgår af rapportens indledende afsnit, at de først udvalgte sager ikke havde en karakter, hvor det var muligt at følge en kontinuerlig sagsbehandling. Henset til kommunens egen erkendelse af socialforvaltningens betydelige problemer, er den tilfældige udvælgelse af sager erstattet af kommunens egen udvælgelse af 10 sager, som kommunen finder er egnet til gennemgang. Det fremgår af rapporten at metoden med den tilfældige udvælgelse skal sikre en stillingtagen til om kommunen har problemer. Nuuk TV's oplysning om at tilsynet ikke kunne arbejde med 10 tilfældige sager er derfor korrekt. *Kommune Kujalleqs klage afvises herefter på dette punkt.*

Den samlede pressedækning

Kommune Kujalleq klager over, at Nuuk TV's dækning over fire dage med kritiske bemærkninger fremstår i en sammenhæng som virker fordrejende og manipulerende og egnet til at skabe mistillid i befolkningen til socialforvaltningen i strid med reglerne for god presseskik afsnit B, punkt 6. *Pressenævnet finder at Nuuk TV's dækning er sket på baggrund af rapporten fra tilsynet og derfor ikke kan betegnes som fordrejende eller manipulerende.* Kommune Kujalleq har ikke begrundet nærmere hvorfor der bør være tillid til en socialforvaltning der bl.a. ikke har nogen klar organisering, mangler uddannet arbejdskraft, har sager af en karakter, hvor det ikke er muligt at følge den kontinuerlige sagsbehandling, tvangsmæssigt anbringer børn uden fornødent grundlag, ikke følger op på underretninger fra politiet og ligger inde med et meget

stort antal ubehandlede sager. Pressenævnet finder på den baggrund ikke, at der foreligger overtrædelse af reglerne for god presseskik.

Søren Søndergård Hansen   Mariia Simonsen   Mikkel Bjarnø Lund   Tupaarnaq Rosing   Olsen

I sagen 2/2017

Klager

mod

Sermitsiaq AG

afsagde Det grønlandske Pressenævn den 6. marts 2019 sålydende

K E N D E L S E:

[Klager] har klaget over en artikel publiceret på Sermitsiaq.ag den 11. marts 2017. [Klager] mener, at god presseskik er tilsidesat i artiklen.

Sagsfremstilling

Sermitsiaq.ag bragte den 11. marts 2017 en artikel under overskriften ”Energiselskab afskediger administrationsdirektør”. Af artiklen fremgår blandt:

”Administrerende direktør Michael Pedersen oplyser til Sermitsiaq.AG, at der er indgået en fratrædelsesaftale med [Klager], der har været administrationsdirektør i selskabet siden 1. december 2015

Hvorfor er [Klager] blevet fyret?

- Det har jeg ingen kommentarer til, siger Michael Pedersen

Hvorfor ikke?

- Det ligger i fratrædelsesaftalen, at vi ikke kommenterer sagen, siger den administrerende direktør.

Arbejds miljøproblemer

Michael Pedersen ønsker derfor ikke at kommentere, om fyringen skyldes de omfattende arbejdsmiljøproblemer, som har eksisteret igennem en længere periode.

...

Det har ikke været muligt at indhente en kommentar fra den 63 årige [Klager], der som administrationsdirektør har været dybt involveret i arbejdsmiljøforhandlingerne. ...”

Det fremgår af mail af 10. marts 2017 fra energidirektør i Nukissiorfiit, Michael Pedersen, til alle medarbejdere i Nukissiorfiit, at:

”...

Det er med stor beklagelse, at jeg i dag har måttet anerkende [Klager]s ønske om at fratræde stillingen som administrationsdirektør ved Nukissiorfiit. Til orientering har vi indgået en fratrædelsesaftale, hvor [Klager] i den kommende uge vil være til rådighed med henblik på overdragelse og færdiggørelse af prioriterede opgaver, inden han går på ferie den 20. marts d.å.

...”

Parternes synspunkter

[Klager]s synspunkter

[Klager] har anført, at Sermitsiaq.ag ikke har overholdt almindelig presseetik i den omhandlede artikel.

[Klager] har gjort gældende, at artiklens overskrift er fejlbehæftet, ligesom dele af indholdet i artiklen ligeledes er fejlbehæftet. [Klager] understreger, at han ikke har fået indholdet forelagt på trods af, at artiklen vedrørte hans personlige forhold.

I selve artiklen oplyses det, at der er indgået en fratrædelsesaftale. Dette er som anført korrekt. Dette afholder dog ikke den pågældende journalist fra at stille spørgsmålet ”hvorfør er han blevet fyret”, hvortil der fra Nukissiorfiits side svares: ”Det ligger i fratrædelsesaftalen, at vi ikke kommenterer på sagen”. I det efterfølgende afsnit anføres herefter ”Michael Pedersen ønsker derfor ikke at kommentere, om fyringen skyldes de ...”. Ved læsning af artiklen vil en læser blive efterladt med en (fejlagtig) opfattelse af, at der har været tale om en firing.

Journalisten skriver senere i samme artikel, at ” Det har ikke været muligt at indhente en kommentar fra den 63 årige [Klager] ...” Det er [Klager]s klare opfattelse, at journalisten ikke har forsøgt at kontakte ham. [Klager] har tidligere samme år været i telefonisk kontakt med den pågældende journalist, og han har derfor [Klager]s mobiltelefonnummer, der også sammen med hans mailadresse var tilgængelig på Nukissiorfiits hjemmeside. [Klager]s fratræden blev meldt ud til alle ansatte i Nukissiorfiit fredag eftermiddag kl. 15.36 den 10. marts 2017 ved energidirektørens interne mail.

Nukissiorfiits telefoner var weekendlukkede fra fredag kl. 16.00, og indtil artiklen blev offentliggjort lørdag formiddag den 11. marts 2017. Han var på kontoret efter udsendelsen af den interne meddelelse om hans fratrædelse indtil kl. 18.00 fredag, og han blev ikke kontaktet af journalisten, mens han var på kontoret. Han modtog altid telefonbeskeder fra receptionen, hvis der var nogen, der forgæves forsøgte at komme i kontakt med ham. Der var ikke opkald fra mediehuset Sermitsiaq eller fra journalisten den pågældende fredag, eller lørdag den 11. marts 2017 til hans mobiltelefon, ligesom der heller ikke blev modtaget mailhenvendelser vedrørende hans fratræden.

Det havde været nærliggende at anmode energidirektør Michael Pedersen om at oplyse hans mobiltelefonnummer eller alternativt at formidle kontakten med Sermitsiaq.ag ved at bede ham kontakte journalisten, inden offentliggørelsen af den aktuelle artikel vedrørende hans personlige forhold.

Herudover ville det have været en mulighed at etablere kontakten via Nukissiorfiits vagttelefon på det almindeligt kendte og annoncerede nummer 80 11 50, hvor den vagthavende tekniker uden besvær ville kunne have formidlet kontakten

[Klager] gør gældende, at forløbet er i strid med de presseetiske regler om at give korrekt information, og kontrollere rigtigheden af oplysninger, der gives, om at undlade at bringe oplysninger, der er krænkende eller kan virke agtelsesfordingede, og om at sikre at overskrifter har dækning i den pågældende artikel.

Sermitsiaq.ag synspunkter

Sermitsiaq har afvist, at de har overtrådt god presseskik og har anført, at de ikke anser [Klager]s ”dokumentation” for fyldestgørende.

Sermitsiaq.AG fik tippet om ”fyringen” af [Klager] lørdag den 11. marts om morgenen via en kilde ansat i selskabet. Herefter gik researchen i gang. Det kan afvises, at journalisten havde kendskab til sagen i selskabets åbningstid om fredagen. Det har derfor ikke været muligt at få kontakt til [Klager] i kontortiden.

Det var den pågældende lørdag ikke muligt via såvel selskabets hjemmeside eller Tele Posts nummeroplysning at få oplyst [Klager]s mobilnummer. På selskabets hjemmeside oplyses udelukkende arbejdsnumre. Set i relation til, at det var lørdag morgen, gik journalisten i gang med finde frem til et mobilnummer på selskabets direktør for at høre, om han kunne bekræfte historien.

Det er korrekt, at journalisten et par uger tidligere havde været i telefonisk kontakt med [Klager] i forbindelse med en anden historie. Dengang sørgede HR-direktør Ulla Bjerrum for, at Jørgen Schultz-Nielsen telefonisk blev kontaktet af [Klager]. Det var således [Klager], der ringede journalisten op hjemmefra, og dette nummer blev desværre ikke gemt og noteret. Den videre korrespondance blev aftalt skulle ske via mail. Kontakten mellem [Klager] og journalisten beror således kun på en enkelt samtale.

Jagten på direktøren skete via Tele Posts nummeroplysning, idet selskabet ikke har en informationschef ansat og hjemmesiden ikke er udstyret med mobilnumre. Der optræder to personer ved navn Michael Pedersen, bosat i Nuuk, og via to opkald lykkedes det at få kontakt med selskabets direktør.

På det indledende spørgsmål om, hvorfor [Klager] er fyret, oplyste direktøren, at han ingen kommentarer havde. Han afviste dermed ikke, at der var tale om en fyring trods den overraskende fratrædelse. Derimod siger direktøren på det opfølgende spørgsmål, at der var indgået en fratrædelsesaftale som indebærer, at sagen ikke kommenteres yderligere. En velkendt aftaleform, når en topmedarbejder forlader en virksomhed i utide. I modsat fald ville parterne blot have fulgt opsigelsesvarslerne i kontrakten.

Mediehuset lægger vægt på, at, [Klager] er at betragte som en person med ”gyldne kæder” qua sin stilling. Set i det lys vil Mediehuset Sermitsiaq anse, at artiklen beror på god presseskik, og at ”sagen” er omtalt på bedste opnåelige grundlag

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

I afgørelsen har deltaget Kirsten Thomassen, Mikkel Bjarnø Lund, Mads Pedersen og Inunnguaq Petrussen.

Pressenævnet forstår klagen fra [Klager] sådan, at han mener, at Sermitsiaq.ag har overtrådt de vejledende regler for god presseskik punkt A, nr. 1, 3 og 6 ved i overskriften og i indholdet af den omhandlede artikel at omtale hans fratreden fra stillingen som administrationsdirektør i Nukissiorfiit som en afskedigelse og en fyring, og ved ikke at forelægge ham artiklens oplysninger før de blev bragt.

Korrekt information

Det fremgår af de vejledende regler om god presseskik punkt A, nr. 1, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte.

På baggrund af energidirektør Michael Pedersens mail til alle medarbejdere i Nukissiorfiit og hans udtalelse til Sermitsiaq.ag, lægger Pressenævnet til grund, at der blev indgået en gensidig aftale om fratredelse mellem Nukissiorfiit og [Klager], da han fratrådte stillingen som administrationsdirektør. Der har således ikke været tale om en ensidigt besluttet afskedigelse, og derfor finder Pressenævnet, at det ikke er korrekt at betegne [Klager]s fratreden som en afskedigelse eller en fyring. Pressenævnet finder endvidere, at energidirektørens udtalelser til Sermitsiaq.ag ikke har givet mediet grundlag for at antage, at der reelt var tale om en fyring.

Herefter finder Pressenævnet, at Sermitsiaq.ag har handlet i strid med god presseskik ved flere steder i den omhandlede artikel, at betegne [Klager]s fratreden som en fyring, og nævnet udtaler kritik heraf. Hvis udtalelserne i artiklen byggede på Sermitsiaq.ag's fortolkning, burde det have fremgået af artiklen, at der var tale om en fortolkning, ligesom det burde have fremgået, hvilket grundlag mediet havde for sin fortolkning.

Forelæggelse af oplysninger

Af punkt A, nr. 3 i de vejledende regler om god presseskik fremgår, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesferringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare.

Pressenævnet er enige med [Klager] i, at den omhandlede artikel indeholder oplysninger, som kan være skadelige eller virke agtelsesferringende for ham, og at Sermitsiaq.ag derfor var

forpligtede til at efterprøve disse oplysninger i særlig grad, og til at give [Klager] rimelig tid til at svare.

Sermitsiaq.ag har anført, at de ikke vidste, hvordan de skulle komme i kontakt med [Klager]. Pressenævnet er enige med [Klager] i, at Sermitsiaq.ag ikke var tilstrækkeligt omhyggelige med at lede efter hans kontaktoplysninger. Blandt andet havde det været nærliggende at spørge energidirektør Michael Pedersen herom, da de talte med ham lørdag formiddag. Pressenævnet udtaler derfor kritik af den manglende forelæggelse.

Artiklens overskrift

Det fremgår af punkt A, nr. 6, at overskrifter og mellemrubrikker i form og indhold skal have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse.

Som beskrevet ovenfor, har Sermitsiaq.ag ikke haft grundlag for at betegne [Klager]s fratræden som ensidigt besluttet afskedigelse, da der var indgået en gensidig fratrædelsesaftale. Det fremgår af artiklen, at Michael Pedersen under et interview oplyste, at der var indgået en gensidig fratrædelsesaftale, som parterne ikke kunne kommentere nærmere.

Herefter finder Pressenævnet, at overskriften ” Energiselskab afskediger administrationsdirektør” ikke havde dækning i artiklen og nævnet udtaler kritik af overskriftens formulering.

Offentliggørelse af nævnets kendelse

I medfør af § 49 i landstingslov om medieansvar, pålægger Pressenævnet den ansvarshavende redaktør af Sermitsiaq.ag at offentliggøre følgende:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer Sermitsiaq.ag

[underrubrik]

Sermitsiaq.ag kritiseres af Pressenævnet for ikke at give korrekte oplysninger i forbindelse med sin omtale af [Klager]s fratræden fra stillingen som administrationsdirektør i Nukissiorfiit.

[brødtekst]

Sermitsiaq.ag omtalte i en artikel, som blev bragt den 11. marts 2017 [Klager]s fratræden fra stillingen som administrationsdirektør. Artiklen havde overskriften: ”Energiselskab afskediger administrationsdirektør”. Af artiklen fremgik, at der var indgået en

fratrædelsesaftale mellem Nukissiorfiit og [Klager], men hans fratræden blev også omtalt som en firing.

[Klager] har klaget til Pressenævnet.

Pressenævnet kritiserer Sermitsiaq.ag for artiklens overskrift, som ikke havde dækning i artiklen eller i de faktiske forhold. Endvidere kritiseres Sermitsiaq.ag for at betegne [Klager]s fratræden som en firing, da der var indgået en gensidig aftale om hans fratrædelse. Desuden kritiseres Sermitsiaq.ag for, at de ikke havde forelagt oplysningerne i artiklen for [Klager] før artiklen blev bragt.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på www.domstol.gl under Pressenævnet”

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest på de af Sermitsiaq.ag's platforme, hvor den omhandlede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal ske som en selvstændig artikel, der prioriteres, for eksempel med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den omhandlede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den omhandlede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten ”Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen” til nævnets kendelse ved begyndelsen af brødteksten i den omhandlede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik. Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes af mediet.

I sagen 3/2017

Klager

mod

Sermitsiaq AG

afsagde Det grønlandske Pressenævn den 1. april 2019 sålydende

K E N D E L S E:

[Klager] har klaget til Pressenævnet over, at han er blevet udelukket fra Sermitsiaq.ag's kommentarfelt.

[Klager] har til støtte for klagen anført, at han blev udelukket af Sermitsiaq.ag i november 2015. Det er over 18 måneder siden, at han blev udelukket fra kommentarfeltet. Begrundelsen var, at hans skrivelser var "grænseoverskridende".

Han har endvidere anført, at han ikke på nogen måde har udvist truende adfærd overfor folk. Derfor er udelukkelsen meget uretfærdig. Han har flere gange klaget til Sermitsiaq.ag uden resultat.

Han er aktiv debattør og har holdninger til samfundsforhold. Derfor mener han, at udelukkelsen knægter hans ytringsfrihed.

Pressenævnets formand, Kirsten Thomassen, udtaler:

Pressenævnet kan træffe afgørelse om, hvorvidt der er sket en offentliggørelse i strid med god presseskik, og om et massemedie er forpligtet til at offentliggøre et genmæle, jf. Landstingslov om Medieansvar § 43, stk. 1.

Da [Klager] ikke har klaget over en offentliggørelse, hører hans klage ikke under nævnets

I sagen 5/2017

Klager

mod

KNR

afsagde Det grønlandske Pressenævn den 11. februar 2019 sålydende

K E N D E L S E:

[klager] har klaget til Pressenævnet over følgende to artikler, som har været bragt på knr.gl:

1. "Fyring af udenrigsdirektør koster kassen", offentliggjort på www.knr.gl, den 11. maj 2017, af Kenneth Elkjær.
2. "Suka finder departementschef i Kujalleq", offentliggjort på www.knr.gl den 30. november 2017 af Sara K. Jakobsen og Anton Gundersen.

[klager] mener, at god presseskik er tilsidesat i de to artikler. Klagen omhandler også, om KNR er forpligtet til at bringe et genmæle.

Sagsfremstilling

Af en officiel meddelelse, som blev bragt på Naalakkersuisuts hjemmeside den 1. maj 2017 fremgår blandt andet:

”Der er den 1. maj 2017 indgået aftale mellem Formandens Departement og direktør [klager] om, at [klager] efter gensidig overenskomst fratræder sin stilling som direktør i Udenrigsdirektoratet.

Dette sker i henhold til aftale indgået mellem Naalakkersuisut og Danmarks Jurist- og Økonomforbund om løn- og ansættelsesvilkår for overenskomstansatte, administrative chefer under Grønlands Selvstyre og kommunerne af 16. december 2013.

Det er i den forbindelse aftalt mellem parterne, at de gensidigt har forpligtet sig til ikke at udtale sig til offentligheden eller tredjemand om aftalen og aftalens indhold.

Grønlands Selvstyre vil i den forbindelse gerne takke [klager] for hans indsats, som direktør i Udenrigsdirektoratet.

...”

I artiklen ”Fyring af udenrigsdirektør koster kassen” er en underrubrik med følgende ordlyd:

”Det koster landskassen mere end halvanden million kroner, at Naalakkersuisut i sidste uge valgte at afskedige udenrigsdirektør [klager]. Det viser en aktindsigt, KNR har modtaget”.

Af artiklen fremgår endvidere:

”...

Her skal hun forklare sig uden den rutinerede udenrigsdirektør [klager], der blev fyret mandag i sidste uge, efter 4 år på posten.

Men fyringen bliver ikke bare dyr i mistede kontakter og flere års viden og erfaring, der går tabt. Den koster også landskassen 1.622.306 kroner i fratrædelsesgodtgørelse til [klager], der helt efter reglerne har modtaget, hvad der svarer til 18 måneders løn, efter han blev fyret.

[klager] blev ansat som udenrigsdirektør i Selvstyret i juni 2012. Knap fem år efter, at han blev fyret fra posten, kort efter Vittus Qujaukitsoq forlod posten som Naalakkersuisoq for udenrigsanliggender i protest.

...”

Den 24. november 2017 rettede [klager] henvendelse til KNR og oplyste, at han mente, at det var faktisk forkert at beskrive hans fratrædelse som en fyring. Han oplyste samtidig, at han mente, at KNR havde handlet i strid med reglerne for god presseskik ved at skrive i artiklen fra 11. maj 2017, at han var blevet fyret.

Henvendelsen fra [klager] blev besvaret af nyhedschef i KNR, Mikkel Bjarnø Lund, ved mail af 29. november 2017. Det fremgår af besvarelsen, at KNR havde søgt aktindsigt i sagen, og i den forbindelse havde fået oplyst, at [klager] fratrådte sin stilling ved indgåelse af en fratrædelsesaftale, som var indgået med udgangspunkt i DJØF cheftalen pkt. 16. Endvidere fremgik det af aktindsigten, at [klager] modtog en fratrædelsesgodtgørelse og størrelsen på denne.

Den 30. november 2017 bragte KNR en artikel på deres hjemmeside med overskriften: ” Suka finder departementschef i Kujalleq”. Af artiklen fremgår blandt andet:

”...

Stillingen har nemlig været slået op af tre omgange. Første gang da den tidligere direktør for Udenrigsdirektoratet, [klager] blev fyret i maj kort efter Vittus Qujaukitsoq.

...”

Parternes synspunkter

[klager]s synspunkter

[klager] har anført, at KNR har handlet i strid med de presseetiske regler ved at offentliggøre de to omhandlede artikler.

Ifølge reglerne om god presseskik afsnit A, punkt 1, skal KNR bringe korrekt information. KNR har i begge artikler anført, at [klager] blev fyret, hvilket ikke er tilfældet. [klager] valgte at fratræde sin stilling pr. 1. maj 2017 efter gensidig aftale med Grønlands Selvstyre, Naalakkersuisut, og parterne indgik derfor en fratrædelsesaftale herom. Det var således

[klager] egen beslutning at fratræde sin stilling. Dette er også hvad agtindsigten, foretaget af KNR og citeret i bilag 4, viste. Det er derfor forkert, når KNR fortæller, at [klager] blev fyret og således i strid med reglerne for god presseskik afsnit A, punkt 1.

Mikkel Bjarnø Lund har oplyst i sin mail af 29. november, at oplysningerne beror på en antagelse, som KNR gør sig på baggrund af aktindsigten. I den forbindelse skal det bemærkes, at Pressenævnet i sin kendelse i sagen 4/2015 anfører, at det er i strid med afsnit A, punkt 1, i reglerne om god presseskik at bringe en antagelse. Dette må navnlig være tilfældet, når det grundlag, som antagelsen bygger på, ikke bringes sammen med antagelsen, og antagelsen bringes, som om den var fakta. Kendelsen fremgår af Det Grønlandske Pressenævns Årsberetning for 2015 side 22ff.

Efter reglerne om god presseskik afsnit A, punkt 3, skal KNR i særlig grad efterprøve oplysninger, der kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringede inden de bringes. Som førnævnt var de bragte oplysninger ukorrekte og kan således ikke have været efterprøvet i tilstrækkelig grad. Hertil kommer, at [klager] skulle have haft rimelig tid til at svare på en eventuel forespørgsel. Dette navnlig henset til at der er tale om en person, som har haft en ledende stilling i centraladministrationen og i en offentlig fremtrædende rolle i et samfund på størrelse med det grønlandske. [klager] bemærker i den forbindelse, at Mikkel Bjarnø Lund i sin mail, anfører, at [klager] i en samtale med en redaktør på KNR skulle have tilkendegivet ”at det ikke var efter hans eget ønske/valg” at han fratrådte sin stilling. [klager] afviser klart at have udtalt sig om baggrunden for eller indholdet af sin fratrædelsesaftale til en redaktør/journalist på KNR.

[klager] gør endvidere gældende, at det ikke påhviler ham at sikre, at nyheder bragt af KNR er korrekte. Det er heller ikke [klager]s ansvar at verificere, at KNRs nyhedsformidling er korrekt, eller at læse KNRs nyheder. På denne baggrund har KNR ligeledes handlet i strid med de presseetiske reglers afsnit A, punkt. 3.

Ifølge reglerne om god presseskik afsnit A, punkt 5, skal det klart fremgå, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer, herunder hvad der er mediets/journalistens egen udlægning af sagen. I begge artikler konstateres det, at [klager] er blevet fyret, og det fremlægges på en sådan måde, at man som læser ikke er i tvivl om, at dette er de faktiske forhold.

Det konstateres flere steder i artiklen fra 11. maj 2017, at [klager] blev fyret. Derimod fremgår det ingen steder, at der faktisk blev indgået en fratrædelsesaftale, eller at aktindsigten faktisk viste, at en sådan aftale blev indgået. Ligeledes er det ingen steder anført, at det er KNR og journalistens udlægning af sagen, at der var tale om en fyring, og på hvilken baggrund de konkluderede dette. Det forholder sig på samme måde i forhold til artiklen fra 30. november 2017.

KNR har således handlet i strid med reglerne i afsnit A, punkt 5, når KNR bringer deres antagelse/konklusion – at [klager] blev fyret – uden samtidig at informere om, at det er et udtryk for KNRs egen opfattelse af sagen og uden at fremlægge det grundlag, hvorpå de drager den konklusion. Navnlig set i forhold til, at KNR vidste, at der var indgået en fratrædelsesaftale, og til at konklusionen udelukkende drages på baggrund af størrelsen af fratrædelsesgodtgørelsen, jf. bilag 4.

[klager] gør desuden gældende, at KNR er forpligtet til at bringe et gemmelse i relation til begge de nævnte artikler.

Som anført har KNR beskrevet [klager]s afsked med Naalakkersuisut som en fyring. Som KNRs aktindsigt viser, fratrådte [klager] imidlertid sin stilling ved gensidig aftale med Naalakkersuisut. Det er således faktisk forkert, at beskrive det som en fyring. Navnlig når læseren ikke får oplyst det faktiske hændelsesforløb, således at de har mulighed for at drage deres egne konklusioner.

Der henvises til det danske pressenævns afgørelse i sag nr. 2016-70-00987. Her udtaler nævnet: ”På baggrund af fratrædelsesaftalen af 24 april 2012 lægger Pressenævnet til grund, at daværende museumsdirektør, [Direktøren] og den selvejende institution Museum Midtjylland indgik en fratrædelsesaftale (en gensidig aftale om at ophøre samarbejdet). Der var ikke tale om en ensidig ophævelse af ansættelsesforholdet fra nogen af parternes side. [Direktøren] blev i forbindelse med aftalens indgåelse fritstillet resten af ansættelsesperioden (indtil udgangen af december 2012). Fratrædelsesaftalen indeholder ikke bestemmelser om tavshedspligt, men [Direktøren] valgte efter vejledning fra sin faglige organisation at undlade at udtale sig til pressen om aftalen i 2012” og ”Nævnet har noteret sig, at Herning Folkeblad har tilbudt at ændre den nuværende overskrift ” Museum fyrer direktør ”til ”Museumsdirektør stopper øjeblikkeligt”, og indledningsvis kan ændres til ”Museum Midtjylland mener ikke, at [Direktøren] er den rette til at klare museets nye udfordringer”. Som afgørelsen viser, anser Pressenævnet en fratrædelsesaftale for at være en gensidig aftale om at stoppe samarbejdet,

og ikke en ensidig ophævelse af ansættelsesforholdet/fyring. En fratrædelse kan ifølge det danske pressenævns praksis således ikke beskrives som en fyring.

Mikkel Bjarnø Lund henviser sin mail af 6. december 2012, til det danske pressenævns kendelse i sag 38/2003, hvori nævnet ikke finder grundlag for at udtale kritik af bladets brug af ordet fyret. Nævnet oplyser imidlertid, at årsagen hertil er, at nævnet ikke har haft mulighed for at tage stilling til, på hvilken baggrund klageren fratrådte sin stilling. Modsat omstændighederne i sag 38/2003 har KNRs aktindsigt netop vist, at der er tale om en fratrædelsesaftale, ligesom Mikkel Bjarnø Lund i sine svar, oplyser, at KNR er klar over, at der blev indgået en fratrædelsesaftale. Det gøres derfor gældende, at det i denne sag er muligt for Pressenævnet at tage stilling til, på hvilket grundlag [klager] fratrådte sin stilling.

Oplysningerne om, at [klager] blev fyret, er egnet til at skade [klager]s ry og rygte i betydelig omfang. Navnlige henset til, at der er tale om en person, som har haft en ledende stilling i centraladministrationen og i en offentlig fremtrædende rolle i et samfund på størrelse med det Grønlandske.

I den forbindelse bemærker [klager], at KNRs første artikel blev fulgt op af en historie på Sermitsiaq.ag med henvisning til KNRs historie som kilde. Sermitsiaq.ag anførte således, at [klager] blev fyret. Artiklen er af Sermitsiaq.ag den 24. november 2017 blevet rettet med en beklagelse for de fejlagtige oplysninger, efter at der er rettet henvendelse til den ansvarlige journalist. Udover selve rettelsen, er det tilføjet følgende tekst til Sermitsiaq.ags opdaterede artikel:” Rettet den 24.11 klokken 09.12: Denne artikel blev første gang bragt den 11. maj 2017. Artiklen indeholdte imidlertid fejl og er siden blevet rettet. Det fremgik af artiklen, at [klager] blev fyret fra sin stilling som udenrigsdirektør. Dette er ikke korrekt. [klager] valgte at fratræde sin stilling efter gensidig aftale med Grønlands Selvstyre, Naalakkersuisut. Artiklen er dags dato bragt i overensstemmelse hermed. Vi beklager fejlen.” Den tilføjede tekst er i overensstemmelse med de faktiske forhold, hvilket også står at læse i Naalakkersuisuts pressemeddelelse af 1. maj 2017.

KNRs synspunkter

KNR har ikke svaret på Pressenævnets henvendelse, men har i sine svar til [klager] af 29. november og 6. december 2017 anført, at de som public service medie en særlig forpligtelse til at fortælle deres brugere, hvad der reelt sker i samfundet. De har en særlig forpligtelse til at beskrive sammenhænge og bidrage med reel forståelse. Det kræver frihed til at analysere og konkludere – bygget på faktiske oplysninger.

Ifølge en aktindsigt i sagen, har KNR fået oplyst, at der er indgået en fratrædelsesaftale mellem Naalakkersuisut og [klager] med udgangspunkt i overenskomst mellem Naalakkersuisut og Danmarks Jurist- og Økonomiforbund for juridiske kandidater og universitetsøkonomaer m.fl. under Grønlands Selvstyre og kommunerne af 16. december 2013 med dertilhørende aftale af 16. december 2013 om løn- og ansættelsesvilkår for overenskomstansatte, administrative chefer under Grønlands Selvstyre og kommunerne (DJØF cheftalen), punkt 16. KNR fik endvidere oplyst, at der i forbindelse med [klager]s fratrædelse er udbetalt i alt 1.622.306,57 kr. i fratrædelsesgodtgørelse.

Kigger man i cheftalens punkt. 16, omhandler den netop uansøgt afsked. Det fremgår af dette punkt, at ”Når en ansat meddeles uansøgt afsked, hvor der ikke er sket misligholdelse af ansættelsesforholdet fra den ansatte selv, ydes der løn som anført under litra a & b.” I dette tilfælde gælder det umiddelbart b, som siger: ”ved ansættelse kontinuerlig i stillingen over 12 måneder, et beløb svarende til 18 måneders løn.”

En udlægning [klager] efterfølgende da også gav udtryk for i en samtale med vores redaktør, hvor han klart gav udtryk for, at det ikke var efter hans eget ønske/valg. Derfor må vi fastholde, at vores udlægning af sagen er den rigtige til at beskrive, hvad der faktisk skete i sagen og, hvordan den faktisk skal forstås af landets befolkning.

Vi undrer os desuden over timingen i klagen fra [klagers] side. Vi har været i kontakt med [klager] flere gange efter artiklen blev bragt, hvor han kunne have gjort os opmærksom på, hvis der var noget, han var uenig i. Det er dog ikke sket.

Vi har blandt andet en samtale mellem vores redaktør og [klager], hvor redaktøren ikke er i tvivl om, at vores udlægning bliver bekræftet. Samtidig har vi været i kontakt med [klager] flere gange efterfølgende, hvor han ikke så nogen grund til at reagere. Det gør han først efter mere end et halvt år.

Yderligere findes der andre afgørelser fra pressenævnet, der i lignende sager trækker i den anden retning. Se f.eks. det danske pressenævns kendelse i sag 38/2003.

Vi mener stadig, at der er belæg for at kunne konkludere, at skulle det have været [klagers] helt egen beslutning at fratræde sin stilling, så ville det have udløst en væsentlig mindre/kortere ”fratrædelsesaftale”. Her fik han ifølge vores oplysninger for 18 mdr. Derfor

må vi fastholde, at vores udlægning af sagen er den rigtige, hvad der faktisk skete i sagen og, hvordan den faktisk skal forstås af landets befolkning.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

Følgende nævnsmedlemmer har deltaget i sagens behandling: Kirsten Thomassen, Mariia Simonsen, Tupaarnaq Rosing Olsen og Poul Krarup.

Klagefrist

Det følger af § 34, stk. 3 i landstingslov om medieansvar, at klager over KNRs tilsidesættelse af god presseskik skal indgives til KNR senest 4 uger efter offentliggørelsen, og at KNRs afgørelse kan indbringes for Pressenævnet senest 4 uger efter, at KNRs afgørelse er kommet frem til klager.

Den første af de to omhandlede artikler er bragt på KNRs hjemmeside den 31. maj 2017. Efter sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [klager] første gang klagede over artiklen til KNR den 24. november 2017.

Dermed er klagen over denne artikel indgivet for sent. Dog har KNR behandlet klagen fra [klager] og i den forbindelse udtalt, at han kunne indbringe sagen for Pressenævnet. Herefter finder nævnet, at KNR har givet afkald på klagefristen og accepteret, at den del af klagen, der vedrører de presseetiske regler kan prøves af Pressenævnet for så vidt angår begge artikler, selvom klagefristen er overskredet for den første artikel.

Det fremgår af § 36, stk. 3 i landstingslov om medieansvar, at anmodning om genmæle skal fremsættes skriftligt til redaktøren senest 4 uger efter offentliggørelsen af de faktiske oplysninger, der ønskes imødegået. [klager] har i henvendelsen til KNR af 24. november 2017 anmodet KNR om at berigtige oplysningerne i artiklen fra 11. maj 2017 i medfør af de vejledende regler om god presseskik, punkt A.7. Han har dog ikke fremsat anmodning om genmæle.

Da [klager] ikke har fremsat anmodning om genmæle over for redaktøren inden 4 ugers fristen i § 36, stk. 3 i landstingslov om medieansvar, afvises hans anmodning om at pålægge KNR at bringe et genmæle.

God presseskik – korrekt information

Det fremgår af de vejledende regler om god presseskik, at medierne skal bringe korrekt og hurtig information. Det fremgår endvidere, at det skal gøres klart, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer, jf. punkt A, nr. 1 og nr. 5.

På baggrund af Naalackersuisuts officielle meddelelse på deres hjemmeside og Naalackersuisuts svar til KNR på deres anmodning om aktindsigt, lægger Pressenævnet til grund, at der blev indgået en gensidig aftale om fratrædelse mellem Naalackersuisut og [klager], da han fratrådte stillingen som direktør i Udenrigsdirektoratet. Der har således ikke været tale om en ensidigt besluttet afskedigelse, og derfor finder Pressenævnet, at det ikke er korrekt at betegne [klager]s fratræden som en fyring.

KNR har oplyst til [klager], at deres beskrivelse af forløbet blandt andet bygger på en fortolkning af fratrædelsesaftalen og på størrelsen af det aftalte fratrædelsesbeløb. Pressenævnet finder, at det burde have fremgået af artiklen, at der var tale om en fortolkning af de faktiske oplysninger i fratrædelsesaftalen.

Det fremgår af punkt A, nr. 3 i de vejledende regler om god presseskik, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Endvidere bør forelæggelse ske sådan, at den adspurgte har rimelig tid til at svare.

Pressenævnet er enige med [klager] i, at de omhandlede artikler indeholder oplysninger som kan være skadelige eller virke agtelsesforringende for ham, og at KNR derfor var forpligtet til at efterprøve disse oplysninger i særlig grad.

KNR har oplyst, at de har kontaktet [klager] flere gange omkring det tidspunkt hvor artiklen fra den 11. maj 2017 blev offentliggjort, og at [klager] under disse samtaler ikke har gjort opmærksom på, at han var uenig i indholdet af artiklen.

[klager] har bestridt, at han skulle have udtalt sig om baggrunden for eller indholdet af sin fratrædelsesaftale til en redaktør/journalist på KNR. Han har dog ikke bestridt, at han er blevet kontaktet af KNR.

Det fremgår endvidere af sagen, at KNR har søgt aktindsigt og i den forbindelse har fået oplysninger om den indgåede fratrædelsesaftale.

Under disse omstændigheder finder Pressenævnet ikke grundlag for at udtale kritik af, at oplysningerne i de omhandlede artikler ikke i tilstrækkelig grad har været efterprøvet eller forelagt for [klager].

Pressenævnet udtaler herefter kritik af KNR for at betegne [klager]s fratræden som en fyring, uden samtidig at oplyse, at der var tale om en fortolkning af den indgåede fratrædelsesaftale og uden en redegørelse for, hvilket grundlag KNR byggede sin fortolkning på.

Offentliggørelse af nævnets kendelse

I medfør af § 49 i landstingslov om medieansvar, pålægger Pressenævnet den ansvarshavende redaktør af KNR at offentliggøre følgende:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer KNR

[underrubrik]

KNR kritiseres af Pressenævnet for ikke at give korrekte oplysninger i forbindelse med sin omtale af [klager]s fratræden fra stillingen som direktør i Udenrigsdirektoratet.

[brødtekst]

KNR omtalte i to artikler, som blev bragt den 11. maj og den 30. november 2017 [klager]s fratræden fra stillingen som udenrigsdirektør. Af omtalerne fremgik det, at [klager] var blev fyret af Naalakkersuisut.

[klager] har klaget til Pressenævnet.

Pressenævnet kritiserer KNR for at betegne [klager]s fratræden som en fyring, uden samtidig at oplyse, at der var tale om en fortolkning af den indgåede fratrædelsesaftale og uden en redegørelse for, hvilket grundlag KNR byggede sin fortolkning på.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på www.domstol.gl under Pressenævnet”

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest på de af KNRs platforme, hvor den omhandlede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal ske som en selvstændig artikel, der prioriteres, for eksempel med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den omhandlede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den omhandlede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten ”Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen” til nævnets kendelse ved begyndelsen af brødteksten i den omhandlede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik. Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes af mediet.

I sagen 1/2018

Klager

mod

Sermitsiaq AG

afsagde Det grønlandske Pressenævn den sålydende

K E N D E L S E:

[Klager] har klaget til Pressenævnet over, at medierne ikke dækker hele landstingsvalget, og at Sermitsiaq.ag's konsulent for valganalyse er for partisk.

[Klager] har til støtte for klagen anført kun få partier er repræsenteret af pressen. Han synes ikke, at det er en optimal måde at dække begivenheden på. Det er alt for partisk.

Endvidere har [Klager] anført, at Sermitsiaq.ag's konsulent for valganalyse er alt for farvet til at være den person som skal vurdere det mulige udfald af landstingsvalget 2018, [Konsulent]. Det er alt for partisk igen.

Pressenævnets formand, Kirsten Thomassen, udtaler:

Pressenævnet kan træffe afgørelse om, hvorvidt der er sket en offentliggørelse i strid med god presseskik, og om et massemedie er forpligtet til at offentliggøre et genmæle, jf. Landstingslov om Medieansvar § 43, stk. 1.

Da [Klager] ikke har klaget over en konkret offentliggørelse, hører hans klage ikke under nævnets kompetence, og derfor afvises sagen, jf. Landstingslov om Medieansvar § 43, stk. 2, nr. 1.

I sagen 3/2018

[Klager]

mod

Sermitsiaq AG

Afsagde Det grønlandske Pressenævn den 14. februar 2019 sålydende

[Klager] har klaget over en artikel publiceret på Sermitsiaq.ag. den 13. august 2018. [Klager] mener, at god presseskik er tilsidesat i artiklen, og at han har krav på genmæle.

Sagsfremstilling

Sermitsiaq.ag bragte den 13. august 2018 en artikel under overskriften "[...]-selskab er konkurstruet". Af artiklen fremgår blandt:

"Selskabet, der har som formål at drive fiskeri samt produktion og handel med fisk og anden beslægtet virksomhed landede et 2017-årsresultat, hvor underskuddet steg med over en million kroner i forhold til året før.

Resultatet endte på minus 1.484.656 kroner. I 2016 havde selskabet et underskud på 406.106 kroner. "

Under underoverskriften "Stor lønstigning" fremgår blandt andet:

"Selskaber har kun en enkelt person ansat: skoleinspektør [...], men bestyrelsesformanden er ægtefællen [klager], der i mange henseender har tegnet selskabet udadtil.

I løbet af 2017 steg gælden dramatisk fra 5,2 millioner kroner til knap 10 millioner kroner, og på trods af den økonomiske situation valgte selskabet at yde [...] en større lønforhøjelse på 137.383 kroner, så årslønnen røg op i 457.775 kroner."

Det fremgår endvidere under underoverskriften "Galopperende gæld til leverandører" blandt andet:

"...

Det fremgår af regnskabet, at der er usikkerhed om selskabets evne til at fortsætte driften.

- Selskabet er afhængig af at kreditorerne fortsat stiller kapital til rådighed. Ledelsen bedømmer dog, at kapitalen fortsat vil blive stillet til rådighed, oplyses det i en note.

...”

Af en præcisering, bragt på Sermitsiaq.ag den 14. august 2018 i en faktaboks, om er placeret på samme side, til højre for ovenfor citerede underoverskrift fremgår:

”Bestyrelsesformand [klager] har oplyst, at [...] ikke har modtaget vederlag. Lønomsætningerne dækker over 20 deltidsansattes lønninger, oplyser han.”

Parternes synspunkter

[klagers] synspunkter

[Klager] har anført, at Sermitsiaq.ag ikke har overholdt almindelig Presseetik i den omhandlede artikel.

Overskriften er meget misviende og direkte usand. Der er ikke tale om et [...] selskab med derimod et juridisk selvstændigt selskab under navnet Iluliaq Seafood AS hvor blandt andre [Klager] er med ejer.

Journalisten, [...], vælger en usaglig overskrift og tilgang til regnskabet baseret på dennes egne konklusioner. Konklusionerne er draget på baggrund af en klasse B årsregnskab der viser et øjebliksbillede pr 31. december 2017 – og da journalisten ikke på nogen måde har haft kontakt til nogen i Selskabet endside selskabets revisor er denne overskrift direkte misvisende, manipulerende og skadelig for virksomheden.

I artiklen konkluderer journalisten, [...], endvidere at [...] skulle havde tildelt sig selv en klækkelig lønforhøjelse. Dette er en direkte grov beskyldning og særdeles usandt idet at [...] har arbejdet ulønnet som direktør for selskabet for derigennem at bidrage til selskabets konsolidering. [...] har dermed arbejdet gratis, dette kunne ligeledes være bekræftet og dokumenteret ved henvendelse til selskabets revisor og eller øvrige ledelse Disse fakta kunne journalisten, [...], ved en kontakt til selskabets revisor have fået oplyst uden problemer. Dog har journalisten valgt selv at konkludere på basis af en årsrapport fra slut 2017, samt sin egen viden der på ingen måde er tilstrækkelig til at komme med disse forkerte og absurde ovennævnte postulater. Det er misvisende til omverden og dermed destruktivt for [...]s

anseelse i samfundet. I øvrigt er de personer der er hængt ud med billeder og navne ikke offentlige personer.

Derfor mener vi at der skal dementeres offentligt og skriftligt, og kræver en offentlig undskyldning fra journalisten, [...], hvor følgende udsagn skal rettes:

Dels det faktum at der er tale om en juridisk selvstændig enhed der ikke kan tilskrives enkelte personer; hvorfor det er misvisende at kalde selskabet et [...] foretagende.

Dels det faktum at journalisten erkender offentligt at han ikke var/er bekendt med selskabets finansielle situation og derfor ikke ved hvorvidt selskabet er konkurs truet eller ej, samt heller ikke se det fra et 7,5 måned gammel rapport.

Og dels den realitet at [...] på intet tidspunkt har modtaget løn fra selskabet. Således skal vi anmode pressenævnet om at sikre at

Sermitsiaq.ag synspunkter

Sermitsiaq har afvist, at de har overtrådt god presseskik og har anført, at [klager] er stifter af og bestyrelsesformand i Iluliaq Seafood, og er den person, der tegner virksomheden udadtil i pressen.

Det har han gjort masser af gange, uden at stille spørgsmålstegn ved sit engagement i selskabet. Desuden er hans kone indsat som eneste direktionsmedlem. Hvem der i sidste ende har den bestemmende indflydelse i selskabet, kan ikke ses ud af regnskabet, da regnskabet ikke er revideret efter normale principper. På grund af [klager]s ageren i al almindelighed i offentligheden i forhold til selskabet må det være redaktionelt berettiget i overskriftsform at anvende udtrykket ” [...] -selskab”. I øvrigt består bestyrelsen i Iluliaq Seafood af fire medlemmer, hvoraf de to bærer efternavnet: [...].

Som et eksempel på en udtalelse til pressen, hvor [klager] har tegnet Iluliaq Seafood, henviser Sermitsiaq.AG til et filmklip, der ligger på Nanoq Mediers hjemmeside. Filmklippet er et interview med [klager), hvor han udtaler sig på selskabets vegne om åbningen af en fabrik i Qassimiut.

Artiklen er et referat af regnskabet, der afslører en alvorlig udvikling set i forhold til regnskabet året før. Alle regnskaber er i øvrigt øjebliksbilleder. Det fremgår af 2017-

regnskabet side 13, at ”Der er usikkerhed om selskabets evne til at fortsætte driften”, hvilket understøtter artiklens overskrift. I øvrigt har professor i eksternt regnskab ved Institut for Økonomi, Aarhus Universitet, [...], været inde at vurdere regnskabet på opfordring fra Sermitsiaq.AG, og han skriver blandt andet, at ”samlet set tegner det et billede af et selskab i store økonomiske vanskeligheder”. Se i øvrigt hele mailen fra [...] og hans vurdering af regnskab vedlagt som bilag. I øvrigt forsøgte journalisten uden held at få revisoren i tale samme dag som regnskabshistorien blev publiceret.

Journalist [...] blev telefonisk kontaktet af [...] og [klager] efter artiklens offentliggørelse ved 19-tiden. Samtalen var meget ophedet, og de påstod, at journalisten var løgnagtig. Journalisten forsøgte flere gange at få dem til at forholde sig til de faktuelle fejl, og tilbød at få dem rettet. Men før det lykkedes blev telefonen pludselig afbrudt.

Dagen efter om morgenen skriver journalisten en ny artikel på grundlag af et facebook-opslag, hvor [klager] tilbageviser påstanden om, at [...] skulle have fået en honorarforhøjelse. Samtidig med offentliggørelsen af en artikel med overskriften ” [...]: Vi er udsat for personforfølgelse” den 14. august 2018 klokken 9.44, bliver der lagt en faktaboks på første artikel med en klar præcisering af de rigtige omstændigheder vedrørende aflønning eller mangel på samme af [...].

Journalisten har efterfølgende via facebook-besked tilbudt [klager] et interview, men har aldrig fået nogen reaktion.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

I afgørelsen har deltaget Kirsten Thomassen, Mariia Simonsen, Mikkel Bjarnø Lund og Tupaarnaq Rosing Olsen.

Pressenævnet forstår klagen fra [klager] sådan, at han mener, at Sermitsiaq.ag har overtrådt de vejledende regler for god presseskik punkt A, nr. 3 og 6 ved i overskriften af den omhandlede artikel at benævne Iluliaq Seafood A/S som et [...]-selskab og ved at omtale selskabet som konkurstruet.

Det fremgår af de vejledende regler om god presseskik punkt A, nr. 3, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringede for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare.

Af punkt A, nr. 6 fremgår, at overskrifter og mellemrubrikker i form og indhold skal have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse.

Pressenævnet finder ikke anledning til at udtale kritik af, at Iluliaq Seafood A/S betegnes som et [...] selskab. Nævnet har lagt vægt på, at halvdelen af selskabets aktier efter det oplyste tilhører [klager] og [...], at [klager] i sin egenskab af bestyrelsesformand har udtalt sig offentligt på vegne af selskabet, og at [...]er direktør i selskabet. Endvidere har nævnet lagt vægt på, at det fremgår af både underrubrikken og artiklen, hvilket selskab, der omtales, og hvilke funktioner [klager] og [...] varetager i selskabet.

Artiklens overskrift giver læseren grund til at tro, at Iluliaq Seafood A/S i august 2018 var konkurstruet, hvilket dog ikke kan udledes af artiklens indhold, som omhandler Iluliaq Seafood A/S' regnskab for 2017.

Det fremgår af Iluliaq Seafood A/S' regnskab for 2017 blandt andet, at der på tidspunktet for regnskabets aflæggelse var usikkerhed, om selskabets evne til at fortsætte driften, men forholdene kunne have ændret sig i løbet af 2018, og derfor finder Pressenævnet, at Sermitsiaq.ag burde have undersøgt, om det forholdte sig på samme måde, da artiklen udkom, som da regnskabet blev aflagt.

Pressenævnet er enig med [klager] i, at oplysningen i overskriften om, at Iluliaq Seafood A/S er konkurstruet kan være skadelig, og at denne oplysning derfor burde have været efterprøvet i særlig grad navnlig ved at forelægge oplysningen for selskabet.

Henset til oplysningens skadelige karakter, og at regnskabet var mere end ½ år gammelt, da artiklen udkom, finder Pressenævnet, at Sermitsiaq.ag ikke har godtgjort, at de har givet Iluliaq Seafood A/S eller selskabets revisor tilstrækkelig mulighed for at svare på oplysningerne om, at selskabet var konkurstruet.

Pressenævnet forstår endvidere [klager]s klage sådan, at han mener, at sermitsiaq.ag har overtrådt de vejledende regler om god presseskik punkt A, nr. 1 ved at bringe ukorrekte oplysninger om selskabet Iluliaq Seafood A/S' regnskabsmæssige forhold.

Det fremgår af punkt A, nr. 1 i de vejledende regler om god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er ukorrekte.

I artiklen gennemgås nogle poster i Iluliaq Seafood A/S' årsregnskab for 2017. Sermitsiaq.ag har oplyst, at de har forelagt årsregnskabet for en professor i ekstern regnskab ved Institut for Økonomi på Aarhus Universitet, og at de fortolkninger af årsregnskabet, der fremgår af artiklen blandt andet bygger på professorens vurdering af oplysningerne i regnskabet.

Pressenævnet finder ikke anledning til at udtale kritik af Sermitsiaq.ag for indholdet af artiklen, da nævnet ikke har grundlag for at vurdere, om de oplysninger, der fremgår af artiklen er ukorrekte.

Herefter kritiserer Pressenævnet Sermitsiaq.ag for, at oplysningen i overskriften om, at Iluliaq Seafood A/S "er konkurstruet" ikke havde dækning i artiklens indhold, og at oplysningen ikke i tilstrækkelig grad var efterprøvet, da den omhandlede artikel udkom medio august 2018.

Klagefrist

Pressenævnet forstår ud fra [klager]s klage, at han mener, at Sermitsiaq.ag er forpligtet til at bringe et genmæle.

Det fremgår af § 36, stk. 3 i landstingslov om medieansvar, at anmodning om genmæle skal fremsættes skriftligt til redaktøren senest 4 uger efter offentliggørelsen af de faktiske oplysninger, der ønskes imødegået.

Da [klager] ikke har fremsat anmodning om genmæle over for redaktøren inden 4 ugers fristen i § 36, stk. 3 i landstingslov om medieansvar, afvises hans anmodning om, at pålægge Sermitsiaq.ag at bringe et genmæle.

I sagen 4/2018

[Klager]

mod

KNR

afsagde Det grønlandske Pressenævn den 11. februarsålydende

K E N D E L S E:

[Klager] har klaget til Pressenævnet over, at KNR har afvist at afindeksere følgende to artikler:

- Artikel med overskriften ”Cheflæge stopper på grund af dårligt samarbejde”, bragt på knr.gl den 19. februar 2018
- Artikel med overskriften ”Ny cheflæge er fundet”, bragt på knr.gl 28. juni 2018

[Klager] mener, at god presseskik derved er tilsidesat.

Sagsfremstilling

KNR bragte den 19. februar 2018 artiklen ”Cheflæge stopper på grund af dårligt samarbejde”, som er tilgængelig på knr.gl. Af en underrubrik fremgår:

”Cheflæge [Klager] stopper i Sundhedsledelsen efter blot syv måneder på posten. Hun stopper på grund af samarbejdsvanskeligheder, lyder forklaringen”

Af artiklen fremgår blandt andet:

”[Klager] blev ansat sidste sommer, og det vakte dengang stor glæde:

- Hun er fagligt velfunderet og kan med sin flair for politiske organisationer og sin udviklingsorienterede tilgang bidrage positivt til sundhedsvæsenets fortsatte udvikling med fokus på patienternes og de ansattes trivsel, lød det fra styrelseschef Malene Marie Nielsen.

...

Men fredag i sidste uge modtog medarbejdere i sundhedsvæsenet en mail fra styrelseschefen med nyheden om, at [Klager] efter syv måneders ansættelse ikke længere er en del af Sundhedsledelsen, som er den øverste ledelse i sundhedsvæsenet.

- Sundhedsledelsen beklager dette, men har måtte acceptere, at der var tale om et lederteam, der ikke har fungeret samlet, skriver styrelseschef Malene Nielsen til medarbejderne.

...

KNR ville gerne have spurgt styrelseschef Malene M. Nielsen ind til cheflægens afsked, men kommunikationsafdelingen i sundhedsvæsenet oplyser, at de ikke har yderligere kommentarer, da der er tale om en personalesag.

[Klager] stopper officielt 28. februar. I mellemtiden er hun fritaget for arbejde.

...”

Den 28. juni 2018 bragte KNR artiklen ”Ny cheflæge er fundet”, som er tilgængelig på knr.gl. Af en underrubrik fremgår:

”Det bliver speciallægen Berit Bjerre Handberg, der bliver ny cheflæge i det grønlandske sundhedsvæsen. Hun afløser [Klager], der stoppede efter blot syv måneder på posten.”

Af artiklen fremgår blandt andet:

”...

I februar kunne KNR fortælle, at den daværende cheflæge [Klager] stoppede efter blot syv måneder i jobbet på grund af samarbejdsvanskeligheder i Sundhedsledelsen, som består af chefsygeplejersken, cheflægen og styrelseschefen.

...”

Parternes synspunkter

[Klager]s synspunkter

[Klager] har gjort gældende, at anmodningen om afindeksering skal ses i lyset af, at artiklernes indhold og ordlyd har vist sig at være belastende for [Klager] og hendes familie.

[Klager] er bekendt med, at der af artiklen ikke direkte fremgår krænkende oplysninger om hende, men artiklerne har uden tvivl en sådan ordlyd, at det giver læserne anledning til at tro, at hendes fratræden skyldes samarbejdsvanskeligheder på grund af forhold hos hende.

[Klager]s fratræden skyldtes, at det ikke lykkedes at få ledelsen til at fungere samlet, men det er ikke det indtryk man får, når man læser artiklerne.

Artiklernes offentliggørelse har medført, at [Klager] er blevet kontaktet af både privat- og fagpersoner, der har undret sig over artiklernes indhold, idet de ikke kunne forestille sig, at samarbejdsvanskelighederne skyldtes hende. Dette giver udtryk for, at artiklerne fremstår på en sådan måde, at læseren kan komme til at tro, at samarbejdsvanskelighederne skyldtes [Klager].

Dette er selvsagt meget belastende for [Klager], særligt når det reelt set ikke var det der var tilfældet. [Klager]s fagområde er samfundsmedicin, og hun tiltræder derfor sædvanligt i politiske stillinger og sådanne artikler som trykt på knr.gl kan derfor være meget belastende i tilfælde af, at hun i fremtiden skal ud og søge nye ansættelser i en politisk styret sundhedsorganisation.

Foruden artiklernes tilstedeværelse på knr.gl så er der også henvist til artiklerne på andre medier herunder Sermitsiaq og AG. Artiklerne er desuden trykt både på dansk og på grønlandsk, hvilket gør dem tilgængelige for ikke kun befolkningen i Grønland men også i Danmark.

Det er [Klager]s opfattelse, at artiklerne kan have en skadelig effekt for hende i fremtiden, og at artiklerne er belastende for hende i en sådan grad, at afindeksering skal imødekommes.

[Klager] har bemærket, at der ikke forud for offentliggørelsen af artiklen er indhentet samtykke fra hende. Hun har efter offentliggørelsen fået tilbudt at kommentere artiklen, det har hun ikke ønsket, men det kan ikke sidestilles med en accept af artiklen og artiklens indhold.

[Klager] har henvist til vejledningen om god presskik, hvorefter det er i strid med god presseskik ikke at hindre tilgængeligheden af offentliggjorte private oplysninger, såfremt det er muligt og skønnes rimeligt. I nærværende *er* det muligt med en afindeksering, og netop fordi der alene anmodes om en afindeksering for så vidt angår hendes navn, *er* det også rimeligt.

[Klager] har endvidere henvist til betragtningerne til Europa- parlamentets og rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016, artikel 17 om retten til at blive glemt. [Klager] fremstår i artiklerne med fulde navn og i én af artiklerne ligeledes med billede. Der er således tale om personfølsomme oplysninger hvorfor forholdet er omfattet af beskyttelsen i ovennævnte forordning.

KNR's synspunkter

KNR har fastholdt sin afvisning af at afindeksere artiklerne.

KNR henviser til, at deres tekster er faktisk korrekte - og ingen steder for eksempel postulerer, at det er klager, der er årsag til, at lederteamet ikke fungerede.

KNR kan derfor ikke genkende det billede, som klager fremstiller og bruger som begrundelse for, at afindeksering skulle finde sted.

Klager har haft mulighed for at kommentere artiklen, hvilket hun har afvist.

Sagen har efter KNR's mening bestemt offentlighedens interesse på grund af klagers helt centrale placering i det grønlandske sundhedsvæsen.

KNR mener ikke, at de presseetiske regler er overtrådt.

KNR har henvist til 6 konkrete kendelser fra det danske pressenævn, som de mener understøtter de synspunkter, de har fremsat i sagen.

Sagerne fortæller blandt andet, at pressenævnet ikke har fundet grundlag for at kritisere, at medier har afvist at afindekser de artikler, som sagerne omhandler. Pressenævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at oplysningerne var korrekt på tidspunktet for offentliggørelsen.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Kirsten Thomassen, Mariia Simonsen, Tupaarnaq Rosing Olsen og Poul Krarup

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, som er offentliggjort i digitale medier, ofte vil være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt, jf. punkt B.8.

Afindeksering betyder, at instruksen til søgemaskiner ændres, så søgemaskiner ophører med at henvise til artiklen.

Det er nævnets opfattelse, at praksis for anvendelse af B.8 i de vejledende regler om god presseskik og muligheden for at meddele et medie kritik for ikke at imødekomme en anmodning om afindeksering som udgangspunkt kun bør anvendes, når der er tale om oplysninger, som er særligt belastende for den person, der er omtalt.

Det er nævnets opfattelse, at oplysningerne i de to artikler, som [Klager] anmoder om at få afindeksret ikke kan betegnes som belastende for [Klager]. Der er tale om oplysninger af faktisk karakter, der omhandler hendes fratræden fra stillingen som cheflæge. Det kan ikke udledes af artiklerne, at vanskelighederne med at få samarbejdet i sundhedsledelsen til at fungere skyldtes en bestemt af de personer, der indgik i ledelsesteamet.

Det er endvidere nævnets opfattelse, at oplysningerne i artiklen kan have en vis almen interesse, da stillingen som cheflæge må betegnes som en central funktion i ledelsen af det grønlandske sundhedsvæsen.

Efter en samlet vurdering finder nævnet herefter, at de omhandlede artikler ikke indeholder oplysninger af privat eller følsom karakter, som gør, at det er rimeligt at hindre tilgængeligheden til artiklerne.

Pressenævnet udtaler derfor ikke kritik af KNR for ikke at imødekomme [Klager]s anmodning om at afindeksere artiklerne på knr.gl.

I sagen 5/2018

Ilisimatusarfik

mod

Sermitsiaq

afsagde Det grønlandske Pressenævn den 6. marts 2019 sålydende

K E N D E L S E:

Ilisimatusarfik har klaget til Pressenævnet over følgende artikler, som har været bragt af Mediehuset.AG:

3. "Chefredaktør: Mangelfuld medierapport" offentliggjort på www.sermitsiaq.ag den 26. oktober 2018 af redaktionen.
4. "Ejbøl: Medierapport bør trækkes tilbage" offentliggjort på www.sermitsiaq.ag den 02. november 2018 af redaktionen.

Samt

5. "Rapport bør trækkes tilbage" udgivet i papiravisen Sermitsiaq nr. 44 den 2. november 2018 af Trine Juncher Jørgensen

Ilisimatusarfik mener, at god presseskik er tilsidesat i de tre artikler.

Sagsfremstilling

Ilisimatusarfik offentliggjorde den 24. oktober 2018 en videnskabelig rapport om medieforbruget i Grønland med titlen ”En kortlægning af de grønlandske medier”. Rapporten blev omtalt og debatteret i en række artikler i oktober og november 2018. I det følgende fremdrages de dele af debatten, der har størst relevans for afgørelsen af denne sag.

Den 26. oktober 2018 blev på www.sermitsiaq.ag bragt en artikel med overskriften ”Grønlændernes medieforbrug ligger i top”, skrevet af journalist Jørgen Schultz-Nielsen. I artiklen gengives nogle af de konklusioner, som fremgår af Ilisimatusarfiks rapport om medieforbruget i Grønland. I slutningen af artiklen er indsat et link til rapporten.

Senere på dagen den 26. oktober 2018, blev artiklen ” Chefredaktør: Mangelfuld medierapport” bragt på www.sermitsiaq.ag. Artiklen har en underrubrik med følgende ordlyd:

”En stor rapport fra universitetet, der forsøger at kortlægge de grønlandske medier, medieforbruget og medieindholdet får en sønderlemmende kritik af AG’s chefredaktør Christian Schultz-Lorentzen”.

Af artiklen fremgår endvidere:

”...

Chefredaktør og direktør for Mediehuset Sertmisiaq.AG, Christian Schultz-Lorentzen, synes, at det er fint, at Journalistskolen påtager sig forskningsmæssige opgaver og undersøger mediernes rolle for demokratiet.

- Men det er forstemmende, at læse en mangelfuld rapport, der skyder så meget forbi, konkluderer chefredaktøren.

Han mener, at rapporten unnlader at varedeklarere sin fremstilling på flere afgørende områder.

- Særligt fordrejende er påstanden om, at 70 procent af nyheder er enten ubearbejdet eller telegramstof. Det gælder i hvert fald ikke for de landsdækkende aviser Sermitsiaq og AG. Problemet er, at rapportens ophavsmænd kun har optalt antallet af enheder i avisen. Det vil sige, at en note tæller lige så meget som en artikel på to eller endnu flere sider. Det er helt på månen, når man ikke overfor læserne forklarer denne metode. Det efterlader forestillingen om, at medierne ukritisk bringer eksempelvis magthavernes pressemeddelelser og andre informationsbreve i en lind strøm i stedet for at producere egenproduceret stof, siger Christian Schultz-Lorentzen.

Rapporten halter

Af rapporten fremgår det, at der bliver brugt meget lidt erfaringskilder, altså almindelige mennesker i medierne, hvilket tilbagevises, når det gælder de to landsdækkende aviser

- Her halter rapporten gevaldigt, fordi den kun har medtaget snævert definerede nyhedsartikler. Altså ikke inuit-portrætter, kulturartikler og andre person-interviews, der er uden for nyhedsdefinitionen. Fakta er, at aviserne hver uge har enquirer med seks-otte personer, der meget ofte forholder sig til et nyhedsaktuelt emne. Var de medtaget – ligesom man har medtaget nyhedsnoterne – ja, så ville eksempelvis AG komme til at fremstå i undersøgelsen som et medie med enormt mange erfaringskilder/almindelige mennesker. Endelig er der avisernes kronikker og debatindlæg, der i høj grad både er nyhedsorienteret i en bred forstand og er et væsentligt forum for almindelige mennesker at ytre sig i, lyder kritikken fra chefredaktøren.

Metode-kritik

Et helt andet problem er metoden, der er lagt til grund for undersøgelsen af medieindholdet.

- Det bliver ikke bedre af, at undersøgelsen er lavet hen over 19 uger, hvor der hver gang er valgt en tilfældig ugedag. Det betyder, at KNR og websites er stærkt overrepræsenteret i undersøgelsen, mens aviserne kun er med tre gange, nemlig i de uger, hvor deres udgivelsesdato rammer – onsdag og fredag. Det er samtidig værd at understrege, at avisernes nyhedshistorier er en del af den journalistiske fødekæde, hvor de væsentligste nyhedsartikler fra aviserne bliver citeret i de gratis medier. Dermed kommer avisens journalistisk langt bredere ud og endda gratis til gavn for hele befolkningen, understreger Christian Schultz Lorentzen, der fastslår, at det kun kan blive bedre med næste rapport, som forskerne håber kan publiceres hvert andet år.

...”

I artiklen er der indsat link til den artikel, der blev offentliggjort tidligere på dagen under overskriften ”Grønlandernes medieforbrug ligger i top”.

Den 31. oktober 2018 bragte Atuagagdliutit en artikel skrevet af journalist Niels Ole Qvist med overskriften ”Stort og småt er lige godt”. Det fremgår af underrubrikken:

”Ny analyse afdækker, hvem der kommer til orde i medierne. Men rapportens forfatter advarer mod overfortolkning: - det er vigtigt at undersøgelsen ikke bruges til mere, end den kan bære”

I artiklen blev ph.d. studerende Signe Ravn Højgaard, som er en af forfatterne til den omhandlede rapport, foreholdt nogle af de kritikpunkter, som Mediehuset Sermitsiaq AG har fremført.

Af artiklen fremgår blandt andet:

”...

- *På den måde får læserne af rapporten indtryk af, at 90 procent af indholdet i medierne – herunder aviserne – enten er ubearbejdet stof eller service stof. Det virker skævvredet?*

- Det er vigtigt at sige, at undersøgelsen ikke går ind og laver en kvalitativ vurdering af indholdet, kun en kvantitativ. Opfanges den pointe ikke, kan det måske snyde lidt og efterlade et misvisende indtryk. Vi er udmærket klar over, at der er stor forskel på en dybdegående artikel og en lille note. Men det er altså præmissen for denne undersøgelse, at vi har analyseret alle enheder og vægtet dem ens, svarer Signe Ravn-Højgaard.

- *men hvorfor gøre det på den måde, når det giver et overordnet misvisende indtryk?*

- Det er en international metode. Vi skal i det videre forskningsarbejde kunne sammenligne de indsamlede tal i Grønland med statistikker fra andre lande, svarer Signe Ravn-Højgaard.

...”

Herefter omhandler artiklen under underoverskriften ”Hvem får taletid?” et punkt i rapporten om, hvem der kommer til orde i de grønlandske medier. Af afsnittet fremgår blandt andet:

”...

Spørgsmålet er derfor, om det giver et skævvredet billede, når rapporten præsenterer sig som et forskningsprojekt, der ”kortlægger, hvem der rent faktisk kommer til orde i medierne”, når store dele af medieindholdet ikke analyseres eller fremhæves?

- Jeg ved udmærket, at der er mange almindelige mennesker i andre formater i både tv, radio og i aviserne. Hvis det hele blev medregnet, havde resultatet vist en større diversitet. Derfor er det også vigtigt, at undersøgelsen ikke bliver brugt til at sige mere, end den kan bære. I denne undersøgelse har vi kun medtaget nyhedsindslag og kan derfor kun sige noget om nyhedsbilledet. Vi håber, at vi kan undersøge de grønlandske medier bredere i fremtiden for også at kunne sige noget om alle de formater i print, radio, og tv, der supplerer de deciderede nyheder, siger Signe Ravn-Højgaard.

...”

Artiklen omtaler derefter, hvordan de artikler, der har dannet grundlag for rapportens analyse og konklusion er indsamlet og finansieringen af KNR og mediehuset Sermitsiaq.AG.

I artiklen er indsat en rubrik med overskriften ”professor: sådan er det også andre steder”, hvoraf det fremgår:

”(NOQ) Det er ikke kun i Grønland, medieforskere i rapporter når frem til, at det meste nyhedsstof er ”ubearbejdet og uredigeret”. Det oplyser professor, dr. Phil, medieforsker Anker Brink Lund fra CBS i København.

- Jeg har endnu ikke haft lejlighed til at læse den grønlandske undersøgelse, men så vidt jeg kan skønne, flugter resultaterne meget godt med tilsvarende tal fra Danmark. Det er nogenlunde de samme størrelsesforhold, siger han til AG.

- Er det fair at lave opgørelser uden at vægte, om der er tale om noter eller større nyhedsartikler?

- Når man laver den slags undersøgelser af indhold i medierne, tager man ikke primært stilling til, hvor mange kræfter journalisterne har lagt i det, men ser på hvor mange meddelelser, der lagrer sig hos modtagerne. Og det viser sig, at den store artikel og den lille note stort set vejer lige meget. Lige som det i øvrigt også er tilfældet med billedtekster, svarer Anker Brink Lund og tilføjer:

- Hvis forskerne klart og tydeligt gør rede for fremgangsmåden, er der ikke grund til at kritisere metoden.”

Den 31. oktober 2018 besvarer Signe Ravn Højgaard en skriftlig henvendelse fra journalist hos Mediehuset Sermitsiaq AG Jørgen Schultz-Nielsen. Af spørgsmålene fra Jørgen Schultz-Nielsen og besvarelsen herpå fremgår:

”...

Jeg kan forstå, at I er i gang med at lave en supplerende tekst om metoden, der er brugt i forbindelse med udarbejdelsen af rapporten. I den henseende har jeg nogle spørgsmål, som jeg håber du vil besvare. Gerne skriftligt:

Medieforsker Anker Brink Lund fra CBS siger, at ”hvis forskerne klart og tydeligt gør rede for fremgangsmåden, er der ikke grund til at kritisere metoden”.

Har I klart og tydeligt gjort rede for fremgangsmåden?

Ja.

Hvad er der galt, siden I er i gang med at udarbejde en supplerende tekst om metoden til rapporten?

Der er ikke noget galt.

Mediehuset Sermitsiaq.AG har efterspurgt mere information om metoden. Vi er glade for, at de interesserer sig for vores undersøgelse, vi imødekommer derfor gerne Mediehuset ved at lægge yderligere dokumentation om metoden ud.

Hvilket indtryk gør den kritik, som chefredaktør Christian Schultz-Lorensen fra avisen AG har fremført?

Vi synes, at det er godt med debat – det er et af formålene med undersøgelsen.

Vi finder det dog på kant med almindelige presseetiske principper, at Sermitsiaq.AG bringer en artikel i interviewform med en kilde, der leverer ”en sønderlemmende kritik” uden, at vi får mulighed for at give svar, som er bragt i sammenhæng og på samme måde som den ”sønderlemmende kritik”.

Vi finder herudover anledning til at rette en faktuel fejl. Christian Schultz-Lorentzen udtaler i onsdagens trykte avis, at han ikke er blevet kontaktet om undersøgelsen. Det er ikke rigtigt. Chefredaktøren er blevet kontaktet flere gange, både før undersøgelsen gik i gang og undervejs. Han er dog ikke vendt tilbage.

Medierapporten har en fejlkonklusion vedrørende tv-forbruget i Grønland set i relation til andre nordiske lande. Hvordan stiller I jer til den fejl – vil den blive rettet?

Graferne, der viser det nordiske medieforbrug over tid på s. 21 i den danske udgave (s. 24 i den grønlandske), er korrekte. Men der er en formuleringsfejl i den forklarende tekst

til graferne, idet der skulle have stået ”betydeligt mere fjernsyn” frem for ”dobbelt så meget fjernsyn”. Vi mener ikke, at der er tale om en ”fejlkonklusion”, men et forkert ordvalg. Sætningen er i øvrigt en del af en perspektiverende boks om medieforbruget i Norden, og er altså ikke en central konklusion i rapporten, eller noget der har indflydelse på rapportens konklusioner i øvrigt. Tallene bag dette afsnit blev i torsdags, d. 25. oktober sendt til Sermitsiaq.AG. (Helt præcis så grønlandere i perioden 2012-17 i gennemsnit 61% mere fjernsyn end danskerne, 55% mere end finnerne, 142% mere end islændingene, 64% mere end nordmændene og 80% mere end svenskerne)

Er der andre fejlkonklusioner, som I ønsker at rette i samme ombæring?

Nej

I skriver om KNR og mediehuset Sermitsiaq.AG er ”dominerende spillere på mediemarkedet og de største modtagere af offentlig mediestøtte”.

Er det en retvisende formulering, at anvende ordet ”mediestøtte” i forhold til KNR, når denne er en public service finansieret virksomhed?

Ja

...”

I artiklen ” Ejbøl: Medierapport bør trækkes tilbage”, som er offentliggjort på www.sermitsiaq.ag den 2. november 2018 er der følgende underrubrik:

”En ny rapport om det Grønlandske medielandskab afføder kraftig kritik fra blandt andet Mediehuset Sermitsiaq.AGs bestyrelsesformand, der kalder rapporten amatøragtig.”

Af artiklen fremgår blandt andet:

”...

Bestyrelsesformand i Sermitsiaq.AG Jørgen Ejbøl er mildest talt forundret over kvaliteten af medierapport, som han mener er under al kritik, skriver Sermitsiaq.

- Jeg er meget utilfreds med en undersøgelse, som ligger så langt væk fra virkeligheden. At aviserne AG og Sermitsiaq skulle være Naalakkersuisuts værktøj til at skaffe stemmer, og at størstedelen af vores indhold er direkte afskrifter af pressemeddelelser, er simpelthen ikke korrekt, siger Jørgen Ejbøl blandt andet til Sermitsiaq.

Ubehagelige myter

Han hæfter sig også ved, at rapporten omtaler mediehuset som en af de største modtagere af offentlig mediestøtte.

- Den mediestøtte vi modtager udgør en forsvindende lille del af vores omsætning. Sidste år fik vi 1,5 millioner kroner ud af en samlet omsætning på over 40 millioner kroner. Det er uklædeligt, at rapporten viderebringer forkerte oplysninger og skaber ubehagelige myter om pressen i Grønland som følagtig og betalt af selvstyret.

Læs hele historien i ugens udgave af Sermitsiaq ...

...”

I artiklen er der indsat link til den artikel, der blev offentliggjort den 26. oktober 2018 under overskriften ”Grønlændernes medieforbrug ligger i top”.

Den 2. november 2018 bragte den trykte udgave af Sermitsiaq nr. 44 en artikel med overskriften ”Rapport bør trækkes tilbage”. Af underrubrikken fremgår:

”En ny rapport om det grønlandske medielandskab har affødt kraftig kritik fra blandt andet Mediehuset Sermitsiaq AGs bestyrelsesformand, der kalder rapporten amatøragtig.”

Det fremgår af artiklen blandt andet:

”Afdeling for journalistik på Ilisimatusarfik har udarbejdet den første samlede kortlægning af medier, medieforbrug og medieindhold i Grønland. Rapporten Tusagassiutit 2018, der både beskriver medielandskabet, forbruget og endelig analyserer indholdet, er blevet heftigt debatteret i forlængelse af udgivelsen.”

Under en underoverskrift ”ubearbejdet journalistik” gennemgås nogle af rapportens konklusioner. Herefter fremgår under underoverskriften ”Utrolig tyndt grundlag”:

”et af de medier, der er under kraftig beskyldning i rapporten, er Mediehuset Sermitsiaq AG. Bestyrelsesformand Jørgen Ejbøl er mildest talt forundret over kvaliteten af rapporten, som han mener er under al kritik.

- Jeg er meget utilfreds med en undersøgelse, som ligger så langt væk fra virkeligheden. At aviserne AG og Sermitsiaq skulle være Naalakkersuisuts værktøj til at skaffe stemmer, og at størstedelen af vores indhold er direkte afskrifter af pressemeddelelser er simpelthen ikke korrekt.

Det talmæssige grundlag for at konkludere på aviserne kan umuligt give et retvisende billede. Dertil er det jo ikke et spørgsmål om enheder, men om forståelse. Denne her rapport har intet med forskning at gøre. Der er tale om en tilfældig sammentælling, der giver et tilfældigt resultat. At universitetet i Grønland ønsker at analysere det grønlandske medie billede er udmærket. Men det forudsætter, at man har forstand på forskning. Jeg mener, at konklusionerne er formuleret på et utroligt tyndt grundlag, der går ud over en virksomhed som Mediehuset Sermitsiaq AG, der karakteriseres som et vattet medie, der ikke har en kritisk sans i forhold til det omgivende samfund. Efter min mening burde universitetet trække rapporten tilbage, lyder kritikken.

Sermitsiaqs Chefredaktør Poul Krarup, kan heller ikke genkende avisen ud fra de beskrivelser, der er i rapporten.

-Hvis jeg kigger på de seneste tre numre af Sermitsiaq, så er der ikke en eneste pressemeddelelse, men nogle få læserbreve, der måske også er sendt ud som pressemeddelelser. Man bør i øvrigt være opmærksom på, at vi relativt ofte oplever, at vi stiller nogle spørgsmål f.eks. til et departement eller en virksomhed, hvorefter vi får svar og skriver artiklen. Samtidig sender den pågældende virksomhed eller departement så en pressemeddelelse ud om samme emne. I disse tilfælde er der jo ikke tale om at vi viderebringer en ubearbejdet pressemeddelelse, men om selvstændigt journalistisk arbejde.

Rapport skaber myter

Bestyrelsesformand Jørgen Ejbøl hæfter sig også ved, at rapporten omtaler mediehuset som en af de største modtagere af offentlig mediestøtte.

- Den mediestøtte vi modtager udgør en forsvindende lille del af vores omsætning. Sidste år fik vi 1,5 millioner kroner ud af en samlet omsætning på over 40 millioner kroner. Det er uklædeligt, at rapporten viderebringer forkerte oplysninger og skaber ubehagelige myter om pressen i Grønland som følgt og betalt af selvstyret.

- Det er skadeligt for det grønlandske samfund og for medierne, at man laver en undersøgelse, der giver et indtryk af, at der ikke findes uafhængig kritisk journalistik i Grønland.

Langt hellere så bestyrelsesformanden, at universitetet fokuserede på, hvorfor der ikke står flere grønlandere i kø for at blive journalister, og hvad der skal til for, at flere uddanner sig inden for faget.

...”

Den 16. november 2018 bragte den trykte udgave af Sermitsiaq nr. 46 en artikel under overskriften: ”Kritik er en overfortolkning”. Af underrubrikken fremgår:

”Kritik af medierapport er en overfortolkning af rapportens konklusioner, det mener Signe Ravn Højgaard, der er en hovedforfatter bag rapporten.”

Af artiklen fremgår blandt andet:

”...

- Bestyrelsesformanden nævner blandt andet, at de læser ud fra rapporten, at Mediehuset Sermitsiaq er Naalakkersuisuts værktøj, og at Mediehuset Sermitsiaq er et vattet medie, der ikke har kritisk sans. Det står intet sted i rapporten. Det, mener jeg, er en overfortolkning af rapporten, siger Signe Ravn Højgaard.

...

- Vi mener ikke, at resultaterne er kontroversielle, sådan som Sermitsiaq skrev i en artikel. Resultaterne flugter med mange lignende undersøgelser fra andre lande. Derudover fokuserer rapporten på mange andre områder for eksempel, hvilke kilder og hvor mange kvinder der optræder i de grønlandske medier, siger Signe Ravn Højgaard.

Signe Ravn Højgaard giver kritikerne ret i, at man kunne undersøge medierne på mange andre måder.

- Jeg kan godt forstå, at de bliver vrede over konklusionen, men man skal også forholde sig til hvad undersøgelsen kan og ikke kan sige noget om. Her har medierne også et ansvar for, at undersøgelsens resultater ikke bliver fordrejet i videreformidlingen. Nu har vi brugt den her metode og den undersøger medierne på én måde. Det er ganske rigtigt, at det kunne være interessant at undersøge medierne på en anden måde for at få belyst flere ting. Jeg giver dem ret i, at det kunne være relevant. Det håber jeg, at vi får mulighed for senere, siger Signe Ravn Højgaard.

...”

Af en rubrik, skrevet af Sermitsiaqs redaktion og indsat i forbindelse med artiklen fremgår:

”Sermitsiaq ville gerne have spurgt ind til metoden bag rapporten og ligeledes ville Sermitsiaq gerne have spurgt ind til, om rapporten bliver brugt som baggrund for undervisning på Iisimatusarfik, men det ville Signe Ravn Højgaard ikke svare på. I stedet for har Signe Ravn Højgaard og hendes medforfattere skrevet en kronik, der fremhæver rapportens resultater, men svarer ikke på spørgsmålene. Den kan læses i Sermitsiaqs debatredaktion. Dermed gør forfatterne det, som rapporten kritiserer aviserne for.”

I samme udgave af den trykte udgave af Sermitsiaq blev bragt en kronik, skrevet af Signe Ravn-Højgaard, Naimah Hussain, Naja Paulsen, Mariia Simonsen og Ida Willig med overskriften: ”Medier i Grønland 2018”. Af underrubrikken fremgår:

”En ny rapport fra Ilisimatusarfik har undersøgt nyhedsindholdet og brugen af kilder i grønlandske nyhedsmedier. Her præsenterer forfatterne bag rapporten nogle af resultaterne.”

Kronikken blev ligeledes bragt i Atuagagdliutit den 21. november 2018.

I en mailkorrespondance mellem Christian Schultz-Lorentzen og blandt andre Signe Ravn-Højgaard fra perioden 29. oktober til 2. november 2018, debatteres indholdet af Ilisimatusarfiks rapport. Christian Schultz-Lorentzen rejser de spørgsmål, som også fremgår af de artikler, der er bragt på www.sermitsiaq.ag og i den trykte udgave af Sermitsiaq. Signe Ravn-Højgaard besvarer spørgsmålene på vegne af forfatterne bag rapporten.

Parternes synspunkter

Ilisimatusarfiks synspunkter

De påklagede avisartikler fremstår som et journalistisk produkt, hvor det angives at være ”redaktionen” og journalist Trine Juncker Jørgensen, der har udarbejdet artiklerne. Det er Ilisimatusarfiks opfattelse, at artiklerne reelt set er et ensidigt partsindlæg, og er trykt for at få universitetet til at trække rapporten tilbage. Da artiklerne fremstår som journalistisk arbejde, skal artiklerne leve op til de presseetiske regler, særligt under hensyn til, at Mediehuset Sermitsiaq AG tilsyneladende har partsinteresse i sagen.

Artiklerne indeholder ensidig kritik af rapporten. En kritik, som Mediehuset Sermitsiaq AG i artiklerne selv kalder for ”*sønderlemmende*”. Universitetet er ikke blevet foreholdt denne kritik og har dermed ikke haft mulighed for at afgive et svar. Yderligere er det svar på kritikken, der blev givet efter udgivelsen af ”*Chefredaktør: Mangelfuld medierapport*”, ikke blevet bragt. Mediehuset Sermitsiaq AG har dermed heller ikke bragt Ilisimatusarfiks svar på kritikken på samme måde og i sammenhæng som kritikken.

Var Ilisimatusarfik blevet foreholdt kritikken, ville Ilisimatusarfik blandt andet have påpeget:

- At konklusionerne i rapporten ikke er ”*kontroversielle*” som der står i Ejbølartiklen (bilag 3). Undersøgelser hvor lignende metoder er anvendt, finder lignende resultater i andre lande. Se f.eks. AGs interview med forskeren Anker Brink Lund om rapporten (bilag 7). Se derudover f.eks. Nyhedsuge-

undersøgelserne i Danmark eller ”*The Quality and independence of British Journalism*” fra Cardiff University.

- At rapporten ikke undersøger, om AG og Sermitsiaq (eller andre grønlandske medier) ”er *Naalakkersuisuts værktøj til at skaffe stemmer*” eller hvorvidt Sermitsiaq og AG er ”*et vattet medie der ikke har kritisk sans i forhold til det omgivende samfund*”, hvorfor dette ikke kan læses ud af rapporten, som det skrives i Ejbøl-artiklen (bilag 3).
- At Ilisimatusarfik ikke er bekendt med at andre medier end Mediehuset Sermitsiaq AG’s medier har kritiseret rapporten. I Ejbølartiklen står der ”... *kritik fra flere medier herunder Mediehuset Sermitsiaq AG...*” (bilag 3).
- At mediernes økonomiske forhold beskrives i detaljer på side s. 7 og s. 10 i rapporten. Ilisimatusarfik er ikke bekendt med, at der skulle være forkerte oplysninger. Derfor mener universitetet ikke, at man kan tale om ”*at rapporten viderebringer forkerte oplysninger og skaber ubehagelige myter om pressen i Grønland som følagtlig og betalt af selvstyret*” (bilag 2 og 3).

Ilisimatusarfik ønsker, at Pressenævnet tager stilling til, om denne fremgangsmåde, hvor Ilisimatusarfik ikke foreholdt kritikken, er i overensstemmelse med de presseetiske regler.

Mediehuset Sermitsiaq AG’s synspunkter

Mediehuset Sermitsiaq AG har anført, at de lever af at producere original journalistik i deres to ugentlige aviser (Sermitsiaq og AG) og på websitet Sermitsiaq.AG. Derfor er det potentielt skadeligt for mediehuset, når Grønlands Universitet offentliggør en rapport, der fremsætter den misvisende påstand, at op mod 70 procent af mediernes journalistik er uredigeret og ubearbejdet.

Klagen til Pressenævnet er stilet til Mediehuset Sermitsiaq AG og ikke til de enkelte redaktioners ledelse. Mediehuset består imidlertid af tre selvstændige redaktioner med fælles administration, tolke etc. Ligesom man ser i andre fondsejede mediehus, eksempelvis JP/Politikens Hus med uafhængige, selvstændige udgivelser og redaktioner. Poul Krarup er ansvarshavende chefredaktør for avisen Sermitsiaq og Christian Schultz-Lorentzen er ansvarshavende chefredaktør for AG og hjemmesiden www.sermitsiaq.AG, der til dagligt ledes af en redaktør.

På vegne af www.sermitsiaq.ag gør mediehuset gældende, at forløbet er dette: Universitet offentliggjorde den 24. oktober 2018 deres rapport ved et arrangement på universitetet i Nuuk. Websitet Sermitsiaq.AG publicerer fredag 26. oktober en artikel, hvor rapportens hovedkonklusioner videregives. Herunder dette:

”Om medieindholdet konkluderer forskerne blandt andet:

- De fleste nyhedshistorier består af servicejournalistik og ubearbejdede nyheder. Den mest almindelige kilde er en politiker, der optræder som partskilde. Politikere fra Inatsisartut og Naalakkersuisut fylder mest i nyhedsbilledet, står der i rapporten.”

Denne artikel i Sermitsiaq.AG nævnes desværre ikke i universitets klage til Pressenævnet. Til gengæld klager universitetet over en opfølgings-artikel, da mediehusets direktør, Christian Schultz-Lorentzen, få timer senere (samme dag kl. 14.03) kommenterer rapportens indhold. I den web-artikel er der link tilbage til den første artikel, som omtaler rapporten.

I den opfølgende artikel, hvor det også fremgår, at redaktionen forgæves har forsøgt at få en kommentar fra KNR's nyhedschef, udtaler Christian Schultz-Lorentzen blandt andet:

”- Særligt fordrejende er påstanden om, at 70 procent af nyheder er enten ubearbejdet eller telegramstof. Det gælder i hvert fald ikke for de landsdækkende aviser Sermitsiaq og AG. Problemet er, at rapportens ophavsmænd kun har optalt antallet af enheder i avisen. Det vil sige, at en note tæller lige så meget som en artikel på to eller endnu flere sider. Det er helt på månen, når man ikke over for læserne forklarer denne metode. Det efterlader forestillingen om, at medierne ukritisk bringer eksempelvis magthavernes pressemeddelelser og andre informationsbreve i en lind strøm i stedet for at producere egenproduceret stof, siger Christian Schultz-Lorentzen.”

Det er vigtigt at understrege, at Christian Schultz-Lorentzen kommentar er del af et redaktionelt forløb, hvor rapporten omfangsrigt omtales i den første website-artikel – uden at Christian Schultz-Lorentzen i den artikel svarer på kritikken. Det sker først lidt senere samme dag, hvor han så kritiserer dele af rapportens indhold, nemlig de afsnit, hvor der fremsættes potentielt skadelige påstande om mediehuset.

Avisen AG beskæftiger sig også med rapporten (bilag 3, 4, 5 og 6). I en artikel, bragt onsdag 31 oktober, konfronteres Signe Ravn-Højgaard af journalisten med, at det virker »skævredet«, at rapporten giver indtryk af, at størsteparten af indholdet i medierne er

ubearbejdet stof. Hertil svarer Signe Ravn-Højgaard (som har godkendt citatet inden tryk):

”- Det er vigtigt at sige, at undersøgelsen ikke går ind og laver en kvalitativ vurdering af indholdet, kun en kvantitativ. Opfanges den pointe ikke, kan det måske snyde lidt og efterlade et misvisende indtryk. Vi er udmærket klar over, at der er stor forskel på en dybtgående artikel og en lille note. Men det er altså præmissen for denne undersøgelse, at vi har analyseret alle enheder og vægtet dem ens, svarer Signe Ravn-Højgaard”

Universitetet skriver i sin klage, at chefredaktør Christian Schultz-Lorentzen sendte flere mails til en af rapportens forfattere, hvor han anmodede om, at rapporten blev trukket tilbage. Det er korrekt. Det er holdningen hos chefredaktøren, at det bør ske, da den efterlader et misvisende billede af mediehusets publikationer. Det er naturligt at rette det ønske til rapportens hovedforfatter. Mediehusets bestyrelsesformand Jørgen Ejbøl kommer med samme anbefaling i den artikel, der klages over til Pressenævnet. Det står i artiklens overskrift. Det er altså et åbent ønske fra mediehuset, derfor kan det forekomme underligt, at universitetet i klagen har valgt at »dokumentere« det via e-mail-korrespondance, som det angives i klagen.

Universitetet henviser i sin klage til, at Jørgen Ejbøls, Poul Krarups og Christian Schultz-Lorentzens kritik af rapporten er partsindlæg, som universitetet skulle have haft mulighed for at svare på. Den vurdering vil vi stærkt bestride. Det redaktionelle og journalistiske afsæt er det modsatte, nemlig at det er universitetet, som via en rapport fremsætter misvisende oplysninger om mediehusets publikationer. Det afføder naturlig en interesse i at høre modpartens holdning til rapporten (de ansvarlige chefredaktører for de to udgivelser og bestyrelsesformanden Jørgen Ejbøl, Mediehuset Sermitsiaq AG). Ikke mindst set i lyset af, at rapportens forfattere opfordrer til og ser frem til, at der bliver skabt en debat om de grønlandske medier med afsæt i rapporten. At universitetets ledelse klager over, at de presseetiske regler ikke er overholdt virker uforståeligt. I klagesagen fremlægges dele af en mail-korrespondance. Behændigt undlader klageren at vedlægge den fuldstændige mail-korrespondance, hvoraf det fremgår, at rapportens forfattere afviser at kommentere chefredaktørernes og bestyrelsesformandens kritik.

Mediehuset har i øvrigt konsulteret den juridiske afdeling i organisationen Danske Medier, som organiserer 300 medier i Danmark og Grønland. og indhentet en vurdering af spørgsmålet. Ifølge seniorkonsulent, cand. jur. Christina Mary Moshøj må

udgangspunktet i sager vedrørende forskningsrapporter være, at et universitet ”umiddelbart bør kunne stå ved deres rapport og tåle almindelig kritik af den anvendte metode og inddragelse af relevant materiale uden at skulle have de enkelte kritikpunkter forelagt”.

Rapportens arbejdsgruppe har desuden haft en stående invitation fra AG til netop at videreforklare og uddybe sine synspunkter i forbindelse med, at arbejdsgruppen varslede en opfølgning af rapporten. Rapportens hovedforfatter, Signe Ravn-Højgaard, har i en mail til Christian Schultz-Lorentzen tilkendegivet, at der var et svar på vej. Det ventede mediehuset på – og ville publicere, når det forelå. I mailen skriver Signe Ravn-Højgaard:

”Kære Christian,

Tak for din kritik. Vi tager til os, at I ikke synes, at vi har forklaret og varedeklareret ordentligt. Og det vil vi forsøge at forbedre, så det bliver klart for alle hvad denne analyse kan bruges til og ikke bruges til. Vi arbejder lige nu på en supplerende tekst om metoden, som vi lægger ud snarest.

Vi vil i denne forbindelse gerne invitere Mediehuset til at være med i en følgegruppe, når vi engang skal i gang med at lave en ny rapport.

Med venlig hilsen

Signe, på vegne af holdet bag rapporten.”

Denne varslede supplerende tekst kom aldrig fra universitetet. Der blev heller ikke svaret på, hvad der menes med snarest. I skrivende stund venter mediehuset stadig på den.

Universitetet skriver i sin klage til Pressenævnet, at hvis Ilisimatusarfik var blevet foreholdt kritikken, ville universitetet have tilbagevist Jørgen Ejbøls udsagn om, at konklusionerne i rapporten er kontroversielle. Mediehuset fastholder imidlertid, at påstanden om, at mediehusets journalistik for 70 procents vedkommende er ubearbejdet ER kontroversielle og forkerte. Vi lever af at bearbejde vores produkter. Det sker i vid udstrækning. Det kan man forvisse sig om ved at læse vores aviser og vores website. I sin klage henviser Grønlands Universitet til en rapport lavet på Cardiff

University. Ser man nærmere på den rapport, viser det sig, at den bygger på 12-14 år gamle tal. Men også at den faktisk benytter en videnskabelig metode, som savnes omtalt

i rapporten fra Grønlands Universitet, så læserne er klædt på; en undladelse som mediehuset har kritiseret.

I Cardiff-rapporten fortælles om præmisserne bag resultaterne, blandt andet specificeres det i hvor høj grad de optalte nyheds-enheder er regulære artikler (af en vis længde) eller notestof. Samme oplysning findes ikke i rapporten fra universitetet i Nuuk. Her skelnes heller ikke mellem, hvem der er afsender af pr-materiale – om det er private firmaer eller myndigheder.

Også den sondring er specificeret i Cardiff-rapporten. Der er altså betydelige forskelle på de to rapporter. Universitet gør i øvrigt opmærksom på, at det er en almindelig, international metode at lave procentudregninger af indhold i medier ved at ligestille notestof med større artikler. I Cardiff-rapporten fremhæves, at den er den første rapport af sin art. Stor international udbredelse kan metoden derfor næppe siges at have.

Universitetet har tilkendegivet, at man senere – i en forskningsartikel – vil redegøre for de metoder, der ligger til grund for sin rapport. Det ser mediehuset frem til. Det burde nok være gjort med det samme. I stedet blev der tweetet ud fra universitetet i forbindelse med lanceringen af rapporten, at 70 procent af grønlandsk journalistik er ubearbejdet. Og ikke et ord fra rapportens forfattere om, at optællingen af nyhedsenheder bygger på et princip om, at petitstof og notitser vejer lige så tung som lange, researchtunge artikler. Dermed kan 2 sider med 20 noter komme til at veje det samme som resten af indholdet af avisen, de øvrige 46 sider.

Det er opsummerende vigtigt at understrege, at rapportens resultater allerede i dagene efter offentliggørelsen blev omfangsrigt gengivet i både Sermitsiaq, i AG og på nyhedswebsitet Sermitsiaq.AG. Via deres rapport kom rapportens forfattere og deres synspunkter til orde. Ligesom både AG og Sermitsiaq har valgt at trykke en kronik, som rapportens forfattere har skrevet om rapporten. Kronikken modtog aviserne et par dage efter, at universitetet havde klaget til Pressenævnet over, at rapportens forfattere ikke kan komme til orde i vores medier. Vi bringer naturligvis gerne deres synspunkter. Generelt er vores medier fyldt med den slags holdningsstof.

Når andre har skarpe holdninger om indholdet af vores medier, er vi til gengæld også berettiget til at udmelde vores, korrigerende synspunkter i den forbindelse. Ligesom ethvert andet firma.

Mediehuset Sermitsiaq AG har på vegne af den trykte udgave af Sermitsiaq anført, at artiklen i Sermitsiaq 44, 2. november er journalistisk arbejde. Journalisten forsøgte at kontakte en af forfatterne, men det lykkedes ikke for journalisten at komme igennem. Det skete onsdag den 31. oktober, hvor der var deadline. Vi er uenig i, at artiklen ikke lever op til god presseetik, og er klar til at stå på mål for artiklen til hver en tid. Det er redaktionens vurdering, at det er yderst relevant og i offentlighedens interesse, at de kontroversielle konklusioner i medierapporten ikke står uimodsagt.

Iisimatusarfik har som offentlig institution et troværdighedsproblem, når den udgiver en medierapport og opfordrer til debat for derefter at trække mediet, der videreformidler nogle udsagn fra centrale medieaktører i de grønlandske samfund i Pressenævnet. Store myndighedsrapporter og forskningsprojekter behandles typisk journalistisk ved at gengive og eventuelt efterprøve konklusionerne med en second-opinion, uden at forfatterne skal involveres.

Iisimatusarfik skriver, at der er tale om et ensidigt partsindlæg. Det mener Sermitsiaq ikke, da artiklen tager udgangspunkt i en rapport, der konkluderer "at over 70 procent er ubearbejdede pressemeddelelser" samt en lang række andre konklusioner om blandt andet avisen Sermitsiaq, som læserne har i hånden. Disse konklusioner forholder journalisten bestyrelsesformanden for Sermitsiaq. Journalisten skriver udførligt i indledningen, hvad setuppet er. Det vil sige, at der er en tydelig varedeklaration. Desuden citeres der loyalt fra rapporten. Sermitsiaq skal selvfølgelig som alle andre parter have lov til at forsvare sig over for et angreb fra en rapport, og det forsvar giver bestyrelsesformanden.

Vi er i den forbindelse ikke forpligtede til i samme artikel at gå tilbage til rapportens forfattere og forelægge dem den omtalte kritik. Det har vi i øvrigt gjort i en senere avis (Sermitsiaq 46, 16. november). Hvor man ikke ville besvare vore kritiske spørgsmål. Men sendte en kronik om rapporten bragt i samme avis. Igen bliver vi udsat for den form journalistik, som rapporten netop kritiserer os for. Det viser med al tydelighed, hvilke vilkår vi arbejder under her i landet.

Iisimatusarfik er ikke bekendt med, at andre medier har kritiseret rapporten. I forbindelse med rapportens offentliggørelse var der flere, der stillede spørgsmål ved rapporten. Det gjorde AG. Også KNR var ude og sige, at de afviste, at det var hele

sandheden, der stod i rapporten. Se <https://knr.gl/da/nyheder/størstedelen-af-grønlandske-nyheder-er-citathistorier>.

Dertil blev kritikken viderebragt på Kamikposten, som jo også er et medie. Mikkel Bjarnø Lund, der er nyhedschef hos KNR, anerkender, at 70 procent ubearbejdede historier lyder af meget, og han kan godt forstå, hvis man sidder med tilbage med et indtryk af, at journalister på grønlandske medier ikke laver andet end citathistorier. Men det afviser han er sandheden:

”- Alle de journalister, vi har til rådighed på daglig basis, arbejder journalistisk med deres historier, og selv små telegrammer bliver prioriteret, researchet, der bliver taget stilling til dem, og de bliver skrevet om i en eller anden grad, siger han og fortsætter:
- Når vi har telegramstof med, er det jo fordi, vi synes, det har en værdi for vores brugere, og derfor bringer vi det videre, sagde Mikkel Bjarnø Lund til Nunatta Nipaaa.”

Ilisimatusarfik skriver til pressenævnet, at de angivne økonomiske forhold i rapporten ikke er forkerte. I rapporten anføres det, at Mediehuset Sermitsiaq AG er en af de største modtagere af offentlig mediestøtte. Men det forhold anfægter bestyrelsesformanden, og påpeger, at det kun er en meget lille del af mediehusets omsætning, der kommer fra offentlig side: 1,5 mio. ud af en omsætning på 40 mio. kr.

Det er ude af proportioner, at sammenligne med KNR's økonomi, hvis omsætning i meget høj grad er afhængig af offentlig støtte til både daglig drift og distribution, og som ikke kunne eksistere uden denne støtte.

At bestyrelsesformanden tolker rapporten og på baggrund heraf og giver udtryk for en række vurderinger, som at man får indtryk af, at "Sermitsiaq er et værktøj til at skaffe stemmer", og at Sermitsiaq er et "vattet medie uden kritisk sans", står for bestyrelsesformandens egen regning. Det er hans tolkning og hans opfattelse af en rapport, og det er han i sin gode ret til at sige.

Ud fra tre aviser bliver Sermitsiaq bedømt til overvejende at udgive pressemeddelelser og lignende. Vi vil meget gerne se de tre aviser, der er blevet valgt. Og hvis det er 48 sider aviser - må der altså på knapt 35 sider være stof hentet fra pressemeddelelser.

Vi vil påstå (uden at kende de konkrete aviser) det modsatte, at over 70 procent af indholdet er selvstændige journalistiske artikler. Selvfølgelig er det ugens politik og økonomi, der bestemmer sagerne, som behandles journalistisk, og vi kan ikke udelukke, at der efter, vi er gået i gang med at arbejde med stoffet, er sendt pressemeddelelser ud,

som omhandler det samme emne. Men der er tale om selvstændig journalistisk bearbejdede artikler og emner valgt af en uafhængig, kritisk redaktion ud fra at en samfundsmæssig interesse.

Vi vil i øvrigt tilføje, at vi på debatsider, i Tusakkat og i erhvervsnoter vælger informationer og meninger, som vi mener er relevante for læserne som en form for public service.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

I afgørelsen har deltaget Kirsten Thomassen, Mikkel Bjarnø Lund, Mads Pedersen og Inunnguaq Petrussen.

Ilisimatusarfik har anmodet Pressenævnet om at tage stilling til, om det er i overensstemmelse med de presseetiske regler, at Ilisimatusarfik ikke er foreholdt kritikken fra Mediehuset Sermitsiaq AG og har i den forbindelse henvist til de vejledende regler om god presseskik punkt A.2, A.3 og A4.

De artikler, som Ilisimatusarfik har klaget over, omhandler en videnskabelig rapport med titlen ”En kortlægning af de grønlandske medier”, der er udgivet af universitetet. Artiklerne udgør en del af en række artikler, der har været bragt i de medier, der udgives af Mediehuset Sermitsiaq AG i oktober og november 2018.

Det er Pressenævnets opfattelse, at de tre artikler, der er klaget over, skal vurderes i lyset af hele den debat, der har været ført i mediehusets to ugentlige aviser (Sermitsiaq og AG) og på websitet Sermitsiaq.AG.

Forelæggelse og svar på angreb

Det fremgår af punkt A, nr. 3 i de vejledende regler om god presseskik, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Endvidere bør forelæggelse ske sådan, at den adspurgte har rimelig tid til at svare.

Af punkt A.4 i de vejledende regler om god presseskik fremgår, at angreb og svar bør, hvor det er rimeligt, bringes i sammenhæng og på samme måde. Dette gælder i særlig grad krænkende eller skadelige udsagn.

Pressenævnet lægger til grund, at den første af mediehusets artikler i rækken af artikler, der omhandlede rapporten, var artiklen med overskriften ”Grønlandernes medieforbrug ligger i top”, skrevet af journalist Jørgen Schultz-Nielsen, og bragt på www.sermitsiaq.ag den 26. oktober 2018 klokken 8:41. Artiklen indeholdte en gengivelse af nogle af rapportens konklusioner. Der er ikke klaget over denne artikel, og Pressenævnet lægger derfor til grund, at artiklen indeholder korrekte oplysninger.

Artiklen, der bringes samme dag, om eftermiddagen, hvor chefredaktør Christian Schultz-Lorentzen kritiserer nogle af rapportens konklusioner, må opfattes som en reaktion på den kritik af de grønlandske medier, som rapporten efter chefredaktørens opfattelse rejser. Pressenævnet finder, at chefredaktøren på en saglig måde forholder sig til de punkter, som han især opfatter som problematiske for mediehuset. Artiklen kan herefter ikke opfattes som et angreb mod den rapport, som Ilisimatusarfik har udgivet. Pressenævnet finder heller ikke, at artiklen indeholder skadelige, krænkende eller agtelsesforringende oplysninger om Ilisimatusarfik eller rapportens forfattere.

Pressenævnet har noteret, at der ugen efter blev bragt en artikel i den trykte udgave af *Atuagagliutit* med overskriften ”Stort og småt er lige godt”, hvor ph.d. studerende Signe Ravn-Højgaard fik lejlighed til at kommentere de kritikpunkter, der rejses af Mediehuset *Sermitsiaq AG*. Endvidere har Signe Ravn-Højgaard været i kontakt med flere personer fra mediehuset i perioden fra 29. oktober til 2. november 2018.

Artiklen med overskriften ”Medierapport bør trækkes tilbage”, som blev offentliggjort på www.sermitsiaq.ag den 02. november 2018 er en forkortet gengivelse af det interview med mediehusets bestyrelsesformand Jørgen Ejbøl, der indgår i artiklen med overskriften ”Rapport bør trækkes tilbage”, af Trine Juncher Jørgensen, som blev bragt i den trykte udgave af *Sermitsiaq* samme dag.

Jørgen Ejbøls hårde kritik af rapporten fremstår som subjektive udsagn og udtryk for hans personlige holdninger. Desuden vedrører hans udtalelser hovedsagelig de punkter, som blandt andet er kommenteret af Signe Ravn-Højgaard i *Atuagagliutit* den 31. oktober 2018.

Under disse omstændigheder, hvor mediehuset har ladet Ilisimatusarfik komme til orde i alle deres medier indenfor en rimelig tidsramme, hvorved artiklerne samlet fremstår

som en debat med forskellige synspunkter sammenholdt med, at mediehusets kritik rejstes mod en videnskabelig rapport, udgivet af Ilisimatusarfik, finder Pressenævnet ikke, at der er grundlag for at kritisere mediehuset Sermitsiaq AG for at have handlet i strid med punkt A, nr. 3 og 4 i de vejledende regler om god presseskik.

Kildekritik

Af de vejledende regler om god presseskik punkt A.2 fremgår, at kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed, når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt.

Pressenævnet forstår klagen sådan, at det er Ilisimatusarfiks opfattelse, at Mediehuset Sermitsiaq AG burde have udvist større kritik overfor de udsagn, der navnlig er fremsat af chefredaktør Christian Schultz-Lorentsen og bestyrelsesformand Jørgen Ejbøl.

Det er Pressenævnets opfattelse, at Mediehuset Sermitsiaq AG har forholdt sig kritisk til de synspunkter, der er fremsat af mediehusets egne medarbejdere ved at foreholde kritikpunkterne for forfatterne bag rapporten og gengive forfatternes synspunkter i de aviser, der udgives af mediehuset.

Som sagen er oplyst for Pressenævnet, må det lægges til grund, at Ilisimatusarfiks synspunkter først og fremmest har været gengivet i artikler i de to trykte medier. Isoleret set kan artiklerne på onlineportalen www.sermitsiaq.ag derfor fremstå ensidige. Da debatten samlet set har gengivet synspunkter fra begge parter finder Pressenævnet dog ikke, at der er grundlag for at kritisere Mediehuset Sermitsiaq AG for manglende kildekritik.

I det følgende gengives nævnets kendelser:

I sagen 1/2019

Uraani Naamik

mod

KNR

K E N D E L S E:

afsagt af Det Grønlandske Pressenævn den 4. april 2019

[Klager]
mod
KNR

[Klager] har klaget over KNRs håndtering af Kuannersuit, idet de mener, at der sendes for meget propaganda og ensidige nyheder til fordel for [Virksomheden].

Som eksempler på artikler, som [Klager] mener er ensidige til fordel for [Virksomheden], har de henvist til følgende artikler bragt på KNR.gl:

”Kuannersuit: [Virksomheden] er optimistiske omkring godkendelser”, bragt den 15. marts 2019

”Kuannersuit: Danske partier er rolige ved mulig eksport til Kina”, bragt den 8. februar 2019

”Sjældne jordarter fra Kuannersuit skal til Kina”, bragt den 1. februar 2019

”Kuannersuit 100 millioner i skatteindtægter”, bragt den 27. november 2018

”[Virksomheden]s nye VVM rapport-afviser miljøfrygt”, bragt den 4. oktober 2018

”Sudbury En minebys fald og genopretning”, bragt den 25. marts 2019

[Klager] har anført, at KNR udsender nyheder til fordel for [Virksomheden], som ligner propaganda nyheder. Man har flere eksempler og erfaring fra resten af verden med miner med uran samt ”sjældne” jordarter, og man har beviser på, hvor sundhedsskadelige disse kan være. [Klager] mener, at KNR undlader at skrive nyheder om disse.

[Klager] mener desuden, at KNR bevidst undlader at udsende foreningens pressemeddelelser. De har udsendt flere pressemeddelelser med argumenter imod KNR’s artikler, som er blevet ignoreret.

KNR ved, at foreningen [Klager] eksisterer, men de vil kun skrive nyheder, når det passer dem. Når de skriver nyheder om [Virksomheden], forhører KNR sig ikke hos [Klager]. Det er foreningens opfattelse, at KNR ikke vil høre deres meninger, men derimod ønsker at bringe ensidige nyheder.

Som selvstyre ejet virksomhed har de pligt til at skrive nyheder, hvor de informerer befolkningen mest muligt om mulige konsekvenser af miner med uran. De skal stille kritiske spørgsmål for at få belyst, hvad vi er på vej til. Som det ser ud nu, vil den grønlandsk befolkningen vågne op til et mareridt når engang virkeligheden kommer frem i lyset. KNR vil have en del af ansvaret, hvis det bliver for sent for befolkningen at vide, at miner med uran er noget skidt, og man har ingen vej tilbage.

De ønsker, at KNR skal stoppe med at bringe propagandisk og ensidig journalistik.

Pressenævnets formand, Kirsten Thomassen, udtaler:

Pressenævnet kan træffe afgørelse om, hvorvidt et medie har foretaget en offentliggørelse, der er i strid med god presseskik.

Det er en betingelse for, at Pressenævnet kan behandle en klage, at den der klager har en retlig interesse i det forhold, der klages over. Den der klager skal være omtalt i en artikel, vist på et billede eller på anden måde identificeret i offentliggørelsen for at kunne få en sag behandlet af Pressenævnet.

Da [Klager] ikke er omtalt i de artikler, som de har henvist til i deres klage, har de ikke en direkte og individuel retlig interesse i at få artiklerne behandlet af Pressenævnet, og derfor er de ikke klageberettigede. Sagen afvises herefter i medfør af Landstingslov om Medieansvar § 43, stk. 2, nr. 2.

I sagen 2/2019

[Klager]

mod

Sermitsiaq AG

afsagde Det grønlandske Pressenævn den 18. november 2019 sålydende

K E N D E L S E:

[Klager] har klaget over en artikel publiceret på Sermitsiaq.ag. den 2. oktober 2019. [Klager] mener, at god presseskik er tilsidesat i artiklen.

Sagsfremstilling

Sermitsiaq.ag bragte den 2. oktober 2019 en artikel under overskriften ”Siverth peger på [Klager] som formand”. Af artiklen fremgår blandt:

”Atassut skal have ordinært landsmøde den 9. november, og den nuværende formand har allerede oplyst, at han ikke genopstiller.

Siverth K. Heilmann peger – ifølge avisen AG – imidlertid på sin kollega i Inatsisartut-salen: [Klager].

Det kan overraske al den stund, at [Klager]s udtalelser om klimaforandringerne endte med, at Atassut måtte forlade koalitionen efter et politisk stormvejr og stormløb mod det unge landstingsmedlem.”

Det fremgår endvidere under underoverskriften ”Forskere maler kassen” blandt andet:

”Det faldt mange politikere for brystet, at [Klager] i et interview med Sermitsiaq.AG afslørede at han ikke troede på, at klimaforandringerne er menneskeskabte. Desuden var det hans holdning, at klimaforskere ”maler kassen”.

...

Til AG siger [Klager] om den nuværende formands udtalelser:

- Jeg kan kun tage imod opfordringen til at stille op til formandsvalget. Men det er op til deltagere i landsmødet, hvem de vil pege på som formand, siger [Klager].

...”

I artiklen er der linket til en artikel, bragt på Sermitsiaq.ag den 4. april 2019, med overskriften: ” [Klager]: Klimaforskere maler kassen.”

Af en mail af 21. marts 2019 fra journalist hos Sermitsiaq.ag Kassaaluk Kristiansen til Anders Samuelson, som er ansat i Grønlands Selvstyre fremgår blandt andet, at Kassaaluk Kristiansen ønskede et interview med Naalakkersuisoq for Energi, [Klager]. Interviewet skulle omhandle [Klager]s mening om målet om en grøn forsyning af energi i Grønland og hans personlige mening om klimaforandringer

Parternes synspunkter

[Klager] synspunkter

[Klager] har anført, at indholdet af den artikel, der blev bragt i Sermitsiaq.ag den 4. april 2019 ikke var korrekt. Det ukorrekte indhold i artiklen fra 4. april 2019 gentages i artiklen fra den 2. oktober 2019, som henviser til artiklen fra 4. april 2019 og gentager nogle af udtalelserne fra denne artikel.

Om baggrunden for artiklen fra 4. april 2019 har [Klager] oplyst, at den 3. april 2019 om formiddagen kom journalist Kassaaluk Kristiansen ind på hans daværende kontor i Departementet for Erhverv og Energi. Det var meningen, at hun skulle indhente oplysninger om fremtidig udvikling af bæredygtig energi.

Da han skulle til at forklare om disse ting, begyndte hun at stille spørgsmål om den Facebook korrespondance, som han og hans venner havde skrevet sammen om for sjov omkring klimaændringerne. Han gjorde journalisten tydeligt opmærksom på, at der var stor forskel på hans personlige ytringsfrihed og på hans arbejde som folkevalgt.

Han opfattede Kassaaluk Kristiansens indlæg den 4. april 2019 som personforfølgelse. De ting, som han havde nævnt blev ikke omtalt. Han opfattede artiklen som et forsøg på at hænge ham ud, fordi han havde bekendt kulør om sit politiske ståsted og om oplyst om politiske uenigheder.

Indlægget fra 2. oktober 2019 beskæftiger sig ikke med partiformandens indstilling til posten og kommer ikke ind på de resultater, han har opnået. Derimod ser det ud til, at man er meget glad for at kunne skrive om krænkende ting om denne person. Der står intet om i overskriften, hvorfor han er indstillet. Mediet har udelukkende fremstillet sagen ud fra påståede udmeldinger på hans Facebook profil, hvilket er til stor skade for hans omdømme.

Han har indbragt artiklen til Pressenævnet, fordi han mener, at indlægget er ærekrænkende og har for store omkostninger for ham.

Sermitsiaq.ag's synspunkter

Sermitsiaq.ag har afvist, at de har overtrådt god presseskik ved at have forsøgt at ødelægge [Klager]s omdømme eller have bragt ærekrænkende indlæg om hans person. Den første af de

nævnte artikler blev bragt den 4. april 2019 under overskriften ” [Klager]: Klimaforskere maler kassen.”

Selv om der er gået mere end et halvt år, har [Klager] ikke fundet anledning til at klage over citaterne i den første artikel eller fremstillingen som helhed. Hverken til Sermitsiaq.ag eller Pressenævnet. Der har kun været grund til at tro, at den unge, men drevne politiker var tilfreds med at få viderebragt sine markante og korrekt gengivne synspunkter i en højaktuel klimadebat. En holdning, der havde en offentlig interesse, da den folkevalgte politiker på det tidspunkt bestred posten som Naalakkersuisoq for Erhverv og Energi, Det er værd at bemærke, at [Klager] er vant til at håndtere pressen. Det er således meget svært at forstå, hvordan artiklen skulle være ukorrekt eller have karakter af personforfølgelse eller æreskrænkende adfærd fra journalistens side, når politikerens ikke protesterede mod gengivelsen.

Den næste artikel blev bragt på hjemmesiden Sermitsiaq.ag den 2. oktober 2019 under overskriften: ”Siverth peger på [Klager] som formand.”

I artiklen nævnes blandt andet [Klager]s holdning til klimaspørgsmålet – at han ikke tror på at klimaforandringer er menneskeskabte – hvilket medførte et politisk stormløb, da den første artikel blev bragt i foråret. Udtalelser, der betød, at [Klager] umiddelbart efter trak sig fra sin politiske toppost. Altså et politisk dramatisk forløb. Dermed en historie, der føjer sig naturligt ind i en nyhedshistorie, der kort beskriver [Klager] og hans kandidatur som partiformand for Atassut. Det er hverken en ukorrekt fremstilling eller udtryk for personforfølgelse eller æreskrænkende adfærd fra journalistens side.

Det skal pointeres, at journalisten allerede ved den første henvendelse til [Klager] gjorde det klart, at interviewet skulle handle om to emner: Den grønne omstilling inden for energiområdet og Naalakkersuisoqs personlige mening om klimaændringer. Det findes der skriftlig dokumentation for.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

I afgørelsen har deltaget Kirsten Thomassen, Mariia Simonsen, Mikkel Bjarnø Lund og Tupaarnaq Rosing Olsen.

Pressenævnet bemærker indledningsvist, at spørgsmålet om, hvorvidt en artikel indeholder udtalelser som er æreskrænkende efter kriminalloven, hører under domstolene og falder uden

for nævnets kompetence. Nævnet har alene kompetence til at tage stilling til, om der er tale om krænkende oplysninger efter de vejledende regler om god presseskik.

Klagefrist

Det fremgår af § 34, stk. 2 i landstingslov om medieansvar, at klager over mediernes indhold skal fremsættes inden 4 uger efter offentliggørelsen af den artikel, der klages over.

Pressenævnet har modtaget [Klager]s klage den 3. oktober 2019, hvor fristen for at klage over den artikel, der blev bragt den 4. april 2019 var overskredet. Nævnet har derfor udelukkende behandlet klagen over artiklen fra den 2. oktober 2019.

God presseskik

Det fremgår ikke udtrykkeligt af [Klager]s klage, hvilke punkter i de vejledende regler for god presseskik, han mener, at Sermitsiaq.ag har overtrådt. Pressenævnet har forstået klagen sådan, at det er relevant at overveje de vejledende regler for god presseskik punkt A, nr. 3, 4 og 5.

Det fremgår af de vejledende regler om god presseskik punkt A, nr. 3, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringede for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare.

Af punkt A, nr. 4 fremgår, at angreb og svar bør, hvor det er rimeligt, bringes i sammenhæng og på samme måde. Dette gælder i særlig grad krænkende eller skadelige udsagn.

Af punkt A, nr. 5 fremgår, at det skal gøres klart, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer.

[Klager]har ikke nærmere konkretiseret, hvilke ukorrekte oplysninger i artiklen fra 4. april 2019, som Sermitsiaq.ag har henvist til i artiklen fra 2. oktober 2019. Han har endvidere ikke klaget over artiklen fra 4. april 2019, da den blev bragt. Pressenævnet må derfor lægge til grund, at Sermitsiaq.ag har gengivet hans udtalelser og holdninger korrekt i artiklen fra april 2019. Ligeledes anses mediets gengivelse af det politiske forløb efter, at artiklen fra april 2019 blev bragt for at være korrekte.

[Klager] har udtrykt utilfredshed med, at Sermitsiaq.ag har bragt oplysninger fra hans Facebook profil. Hertil bemærker Pressenævnet, at nævnet tidligere har fastslået, at medierne kan inddrage oplysninger, der er bragt på offentligt tilgængelige profiler og hjemmesider.

Pressenævnet finder, at Sermitsiaq.ag's udtalelser klart fremstår som mediets subjektive vurdering baseret på [Klager]s egne udsagn til mediet og på hans offentligt tilgængelige Facebook profil samt på det politiske forløb, som [Klager]s udtalelser medførte, og nævnet finder derfor ikke grundlag for at udtale kritik.

I sagen 3/2019

[Klager]

mod

Sermitsiaq AG

afsagt af Det Grønlandske Pressenævn den 6. januar 2020

K E N D E L S E:

Klager har klaget til Pressenævnet over avisen Sermitsiaqs overskrift ”Nu har jollebanden fået sin kvote-luns”, bragt på Sermitsiaqs hjemmeside mandag den 25. november 2019.

Klager har anført, at overskriften er en nedgørelse af en bestemt befolkningsgruppe i den hensigt at påvirke andre, og at dette er usmageligt.

Klager mener ikke det er på sin plads, at et nyhedsmedie med en så vigtig placering i samfundet, bruger en så nedladende og påvirkende tone i sin overskrift.

Pressenævnets stedfortrædende formand, Marie Louise Frederiksen, udtaler:

Pressenævnet kan træffe afgørelse om, hvorvidt et medie har foretaget en offentliggørelse, der er i strid med god presseskik.

Det er en betingelse for, at Pressenævnet kan behandle en klage, at den der klager har en retlig interesse i det forhold, der klages over. Den der klager skal være omtalt i en artikel, vist på et billede eller på anden måde identificeret i offentliggørelsen for at kunne få en sag behandlet af Pressenævnet.

Da klager ikke er omtalt i de artikler, som han har henvist til i sin klage, har han ikke en direkte og individuel retlig interesse i at få artiklerne behandlet af Pressenævnet, og derfor er klager ikke klageberettigede.

Sagen afvises herefter i medfør af Landstingslov om Medieansvar § 43, stk. 2, nr. 2.

I sagen 1/2020

[Klager]

mod

KNR

K E N D E L S E:

afsagt af Det Grønlandske Pressenævn den 26. oktober 2020

[Klager] har klaget over en artikel publiceret på KNR.gl den 18. juli 2020. [Klager] mener, at hans udtalelser er blevet forkert gengivet i artiklen, og at KNR herved har tilsidesat god presseskik. [Klager] mener endvidere, at han har krav på genmæle

Sagsfremstilling

På KNR.gl blev den 18. juli 2020 bragt artiklen ”Hårtop, tamp og tatoveringer: Hvad er fup og fakta i fortællingen om Hans Egede?”. Af underrubrikken fremgår:

”Der er forskellige historier om, hvad Hans Egede gjorde i Grønland. Men hvad er rigtigt, og hvad er forkert? KNR har talt med kolonitidsforsker.”

Af artiklen fremgår blandt andet:

”Han behandlede grønlandere som slaver. Han piskede dem, hvis de modsatte sig kristendommen og dræbte dem.

Det er i hvert nogle af de historier om missionæren Hans Egede, som i de sidste uger er blevet delt på de sociale medier efter vandaliseringen af statuen natten til nationaldagen 21. juni.

KNR har talt med historiker Peter A. Toft, som har forsket i kolonitiden i Grønland. Og hans version af historien om den norsk-danske missionær er ikke helt som dem, der bliver delt på Facebook.

Afstraffelse

En del af debatten om Hans Egede på de sociale medier handler om, hvordan han har behandlet grønlænderne og straffet dem, hvis de ikke fulgte de kristne regler.

- Statuen af Hans Egede står som symbol på kolonial vold og som hyldes til en person, som i sin tid har begået vold mod vores befolkning - vold der har forplantet sig gennem generationer frem til vore dage, skriver debattør [Klager] i debatten på Kommuneqarfik Sermersooq's afstemning om, hvorvidt statuen skal fjernes eller ej.

Men det var ikke kun grønlændere, der [blev] straffet af Hans Egede. Og den del bliver udeladt i de historier, der bliver fortalt på de sociale medier, siger Peter A. Toft.

- Han straffede jo også sine egne mænd, hvis de brød de kristne regler.

- Og i nogle tilfælde straffede han også folk, der var grove overfor grønlænderne eller stjal fra dem, siger han og tilføjer, at sådan gjorde man dengang.

- Og vold var jo almindeligt på det her tidspunkt i Danmark. Det var ikke bare præsterne, der straffede. Håndværksmestre straffede også deres ansatte. Derhjemme straffede man også kone og børn.

- Så det har ikke været usædvanligt for Hans Egede. Det var helt almindeligt. Det bliver det jo ikke mindre modbydeligt af, men sådan var det i den tid, siger Peter A. Toft.

Kvindes hårtop blev skåret af

Facebook-siden "Nalik" har lavet et opslag, hvor det bliver beskrevet, hvad Hans Egede gjorde mod inuit. Der er også et par billeder fra Nationalmuseet i København.

Udstillingen er fra 2017 og hedder "stemmer fra kolonierne". Den handler om de danske kolonier i Grønland, Vestindien, Ghana og Trankebar.

I montren om Grønland kan man se en tamp, et maleri og en hårtop.

”Grønlandske kvinder, der fik børn udenfor ægteskab, ville få deres hårtoppe klippet af. Hårtoppene var ellers symbol på deres kvindelighed”, skriver Nalik blandt andet.

Men det passer simpelthen ikke, siger Peter A. Toft.

- Der ligger en hårtop på museet, men den fortæller historien om en meget senere praksis, siger han.

Først 150 år efter Hans Egedes ankomst, blev kulturen med at klippe hårtoppene af kvinder indført, siger han.

- [Der] blev lavet en form for lokalråd, hvor der både sad danske koloniansatte og lokale repræsentanter for de dygtigste fangere og grønlandske kateketer, siger Peter A. Toft.

Ifølge ham skulle kvinden dog have begået en langt værre forbrydelse for at få klippet hårtoppen af.

- Hvis man som kvinde begik fosterdrab, altså dræbte sit nyfødte barn, måske fordi det var født udenfor ægteskab – og det var skamfuldt – så kunne man få sin hårtop skåret af. Det var en af de måder, man straffede folk på, siger Peter A. Toft.

Han understreger, at det var skamfuldt at føde udenfor ægteskab. Derfor dræbte nogle kvinder deres nyfødte barn:

- Det var også strafbart i Danmark på samme tid. Der var straffen dog anderledes: Det var enten fængsel på livstid eller dødsstraf for samme type af forbrydelse.

Myte: Hans Egede forbød inuit-tatoveringer

Natten før nationaldagen 21. juni blev Hans Egedes statue i Nuuk overhældt med maling. Der blev blandt andet sprayet traditionelle inuit-tatoveringer på soklen.

Kunstneren Aqqalu Berthelsen kaldte sig selv for talsmand for dem, som havde vandaliseret statuen. Og han sagde til KNR:

- Den her mand (Hans Egede, red.) forbød inuit-tatoveringer på vores krop. Det handler om at tage vores identitet tilbage.

Ifølge museumsinspektør Peter A. Toft er inuit-tatoveringer nævnt i Hans Egedes dagbøger, men tatoveringerne er ikke nævnt som noget, der var forbudt på grund af kristendommen.

- Der kan dog sagtens have været en sammenhæng mellem indførslen af kristendommen, og at tatoveringerne forsvandt, siger han.

...

På de tidligste fotografier af vestgrønlandere fra 1864 og frem er der ingen tatoveringer. Derimod har østgrønlanderne på fotografier fra 1884 og 1906 stadig tatoveringer:

- Men den præcise sammenhæng og hvornår tatoveringer[n]e begynder at forsvinde, er vi ikke klar over endnu, siger Peter A. Toft.

...”

Parternes synspunkter

[Klager]s synspunkter

[Klager] har anført, at artiklens overskrift og efterfølgende interview med Peter A. Toft insinuerer, at han og Nalik har taget udgangspunkt i ”fup”. I artiklen udtaler Peter A. Toft, at det ikke passer, hvad han har skrevet i sit opslag, og hvad Nalik har skrevet i sit opslag.

Nalik’s opslag indeholder den samme tekst, blot oversat til dansk, og alt er dokumenterbart. Nationalmuseet i København har på udstillingen ”Stemmer fra kolonierne” flere genstande, som han har taget billeder af i 2018, og som er brugt i opslag på sociale medier. På glasmontren hvor genstandene befinder sig, står der følgende:

”Forbrød man sig mod de kristne leveregler, blev man både straffet og udelukket fra menigheden. Kvinder, der fik børn uden for ægteskabet, blev mærket og ydmyget ved at få klippet hårtoppen af, symbolet på deres kvindelighed. Formodentlig Østgrønland, slutningen af 1800-tallet.

Forbrød man sig mod de kristne regler, blev man straffet med tampen, som illustreret på akvarel fra 1858 malet af fangeren og kunstneren Aron fra Kangeq. Tampen er en rekonstruktion udført i 2017 af elever på skoleskibet Georg Stage”

[Klager] har videre anført, at det dermed står det klart, at hverken han eller Nalik, er fremkommet med urigtige oplysninger. At der kan være flere detaljer omkring de historiske forhold, er indlysende, men deres opslag har ikke haft til hensigt at komme med en historisk udredning, men en kort og klar forklaring på, hvad den koloniale vold indebar. Og intet i deres opslag er udokumenterbart eller urigtigt.

[Klager] har desuden anført, at Peter A. Toft fortolkning af, hans og Naliks opslag som om, at de mener, at Hans Egede gjorde alle de ting, som står beskrevet i opslaget, står for egen regning. Opslaget pointerer, at det var koloniale praksisser, og nævner ikke på noget tidspunkt, at det udelukkende var Hans Egede. At statuen var symbol på kolonial vold er ikke ”fup” eller faktisk forkert. Hans Egede var en person, som begik vold mod Inuit. Det er ikke ”fup” eller faktisk forkert.

At Peter A. Toft pointerer at volden var ”almindelig” og mod ”egne” folk er sagen uvedkommende. Det er blot flere detaljer, som har deres rigtighed, men ingen relevans for [Klager]s og Naliks opslags pointe om, at volden er begået mod vores befolkning. At deflektere ved at henvise til, at vold i den tid var normalt i Danmark, er et forsøg på at retfærdiggøre den voldelige behandling af Inuit, og det er forkasteligt.

[Klager] har afslutningsvist anført, at det er pinligt og uheldigt, at en udstilling, som Peter A. Toft selv har ansvaret for, indeholder modstridende oplysninger med hans udtalelser i artiklen. [Klager] har billede af teksten som står citeret ovenfor og som stammer fra udstillingen på Nationalmuseet i København. Han og Nalik skriver ikke i deres opslag, at det var Hans Egede, som praktiserede at klippe hårtoppen af kvinder. De skriver generelt om den koloniale vold, som Hans Egede blot var en del af. Derfor skriver de, igen, ikke noget forkert, men gengiver tekst fra en udstilling som Peter A. Toft selv har ansvaret for.

KNR's synspunkter

KNR mener ikke, de har begået brud på de presseetiske regler og eller fejl i artiklen, som kræver berigtigelse eller andet.

KNR har anført, at de har citeret korrekt, fra noget der er formuleret og lagt ud offentligt af [klager]/Nalik. De har herefter givet de korrekt gengivne oplysninger/citater til en af dem, der ved mest om emnet i verden og bedt ham tjekke og forholde sig til det. At han præciserer, retter og sætter [klager]/Naliks citater i perspektiv og sammenhæng, er der jo ikke noget forkert i. Det gør os alle klogere.

Nedenfor citeres det præcise afsnit fra Naliks Facebookside. De oplysninger, som KNR's ekspert præciserer og sætter i korrekt sammenhæng står i et afsnit, som starter med "Hans Egede sagde". Det er for KNR umuligt at se, at afsnittet ikke skulle tillægges Hans Egedes gøren og laden, når han starter afsnittet "som afsender" – noget han sagde. Hvis man pludseligt ikke snakker om Hans Egede længere, burde det fremgå klart af teksten, og det gør det ikke.

Resten af teksten hos Nalik er også bygget op i afsnit. KNR mener, at det ikke kan forstås anderledes end at Hans Egede tillægges den praksis, og det er da også det, KNR's ekspert præciserer. Det er korrekt og mere præcist end det, der står hos Nalik, og det er hele artiklens formål: At tjekke den mere præcise rigtighed og sammenhæng. Det formår KNR's artikel. Det formår Naliks offentlige sammenskriv af forskellige oplysninger ikke.

Her er det præcise sammenhængende afsnit, som det står hos Nalik:

"Hans Egede sagde, at Inuit skulle behandles seom slaver, og kun vises nogen barmhjertighed, hvis inuitterne konverterede til kristendom, og at hvis de ikke stoppede deres åndelige praksisser, ville de blive slået ihjel og udryddet fra jorden. Inuit, der brød kristne regler, ville blive sat i gabestok og pisket med en tamp og offentligt ydmyget. Grønlandske kvinder der fik børn udenfor ægteskab ville få deres hårtoppe klippet af, som ellers var symbol på deres kvindelighed"

Herefter anfører KNR, at der ikke er begået nogen fejl i artiklen. Det er et tjek af de præcise citater/oplysninger, som de konkret er bragt offentligt af Nalik og [klager]. Et tjek af rigtighed og korrekthed, det var artiklens formål, og det synes KNR er lykkedes. Naliks opslag er i bedste fald sammensat på en måde, som er utydelig, upræcist og til dels misvisende, men det råder KNR's artikel bod på. Folk skulle blive klogere på sammenhæng, tydelighed og perspektiv og det synes vi, de blev.

KNR har videre anført, at artiklen fortæller, hvor Nalik har oplysningerne fra – nemlig National Museet.

Nalik/[klager] er i en pressetiks sammenhæng kommet til orde. Det er jo deres sammensætning af oplysninger - deres offentlige opslag - som KNR tjekker rigtigheden af. Derfor er det ikke noget, der kræver genmæle. Deres version ligger jo allerede offentligt fremme. Havde det været helt korrekt, var det selvfølgelig også blevet bragt.

Sammenfattende har KNR anført, at de har forholdt en ekspert oplysningerne/citaterne fra Naliks offentlige Facebook-side, og eksperten har foretaget et faktatjek af dem. Det faldt ikke ud til Naliks fordel, men det er Naliks eget ansvar at have styr på det, de citerer - og sammensætte korrekt - ikke KNR's.

Er der en fejl, så ligger den i den måde Nalik/[klager] sammensætter og udlægger oplysningerne på deres facebookside og i sine kommentarer.

KNR beklager, at de ikke fik svaret på [klager]/Naliks henvendelse. Den pågældende journalist var gået på ferie, og den efterfølgende mail faldt mellem to stole i ferietiden og ikke besvaret.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

I afgørelsen har deltaget

Poul Krarup, Mariia Simonsen, Tupaarnaq Rosing Olsen og Kirsten Thomassen.

Det fremgår af punkt A, nr. 1 i de vejledende regler om god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er ukorrekte.

Pressenævnet bemærker, at redaktøren af et medie beslutter, hvad mediet skal bringe. Det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der forekommer centrale for en af parterne eller andre, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

Den artikel, som [Klager] har klaget over indeholder oplysninger, som er taget fra offentligt tilgængelige sider på de sociale medier, herunder fra foreningen Naliks Facebook profil. Indholdet på disse offentligt tilgængelige sociale medier har været forelagt en fagperson, og fagpersonens udtalelser er gengivet i artiklen. Der er ikke fremkommet oplysninger som giver grundlag for at antage, at fagpersonens udtalelser skulle være ukorrekte, og Pressenævnet finder, at KNR's gengivelse af [Klager]s og Naliks udtalelser ligger indenfor redaktørens redigeringsret. Herefter finder nævnet ikke grundlag for at udtale kritik.

Da pressenævnet ikke mener, at der er sket en overtrædelse af de presseetiske regler, har nævnet ikke forholdt sig til [Klager]s anmodning om genmæle.

I sagen 2/2020

[Klager1]

[Klager2]

[Klager3]

mod

Mediehuset Sermitsiaq AG

afsagde Det grønlandske Pressenævn den 26. oktober 2020 sålydende

K E N D E L S E:

[Klager1], [Klager2] og [Klager3] har klaget over en artikel publiceret på det elektroniske medie Sermitsiaq.ag den 10. september 2020 og 2 artikler samt en forside publiceret i det trykte medie Sermitsiaq den 11. september 2020. [Klager1], [Klager2] og [Klager3] mener, at god presseskik er tilsidesat i artiklerne.

[Klager1], [Klager2] og [Klager3] har klaget over, at artiklernes indhold er fordrejet, og at artiklernes overskrifter og underoverskrifter får det til at se ud som om, at der er sket misbrug af offentlige midler selv om love og regler er overholdt.

Sagsfremstilling

Webavisen Sermitsiaq.ag bragte den 10. september 2020 artiklen ”Toppolitikere købte fiskejoller for skatteydernes penge” med følgende underrubrik:

”Selvstyret har givet næsten 900.000 kroner i tilskud til tre fremtrædende siumut-politikeres køb af fiskefartøjer, det handler om [Klager1], [Klager3] og [Klager2]. ”

Af artiklen fremgår blandt andet:

”...

[Klager1] og to andre af partiets indflydelsesrige politikere og fiskere, [Klager3] og [Klager2], har hver købt et fiskefartøj med økonomisk støtte fra Grønlands Selvstyres landskasse. Det skriver avisen Sermitsiaq.

Alt i alt er der til de tre markante fiskeripolitikere bevilget og udbetalt op mod 800.000 kroner i tilskud fra fiskerifinansieringspuljen, der er en post på finansloven.

Det afslører interne dokumenter og notater fra Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, som avisen Sermitsiaq har fået aktindsigt i.

Lovgivningen

Ifølge loven kan selvstyret yde tilskud til fiskeres køb af fiskefartøjer. Formålet med bevillingerne er blandt andet at øge økonomisk støtte til løbende udskiftning og modernisering af fiskefartøjer i det kystnære fiskeri, udvikling af fiskeriet samt forsøgsfiskeri.

Tre stk. Poca 770 købt og betalt

Sidste år i marts fik [Klager1] godt 332.000 kroner i tilskud fra puljen til køb af et nyt fiskefartøj, en Poca 770. Båden skulle bruges til bundgarnsfiskeri efter hellefisk og torsk.

Ifølge ét af de interne dokumenter fra Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Sermitsiaq har fået aktindsigt i, modtog [Klager3] det næststørste tilskud af de tre politikere.

Det var på næsten 265.000 kroner, og pengene gik ligeledes til medfinansiering af køb af en Poca 770-jolle. Hans ansøgning blev godkendt den 22. februar 2016.

[Klager2], der i dag er formand for Inatsisartuts fiskeriudvalg, fik ligeledes et tilskud fra landskassen. Han modtog næsten 197.000 kroner fra fiskerifinansieringspuljen til køb af en Poca 770. Denne ansøgning blev godkendt af departementet 9. juni 2016.

Har været med til at lovgive på området

I øjeblikket prøver formanden for fiskeriudvalget at købe et ny større fiskefartøj med solid finansiering med skatteborgernes midler.

Fælles for [Klager1], [Klager3] og [Klager2] er, at de alle tre mere eller mindre har været involveret i fiskerifinansieringspuljens udvikling i kraft af, at de alle har været formænd for Inatsisartuts fiskeri, fangst og landbrugsudvalg, hvortil [Klager2] (S) den dag i dag er formand for udvalget, mens [Klager1] (S) er menigt medlem af udvalget.

Men derudover har [Klager1] og [Klager3] også været medlemmer af Naalakkersuisut for netop fiskeri, fangst og landbrug, hvor de begge aktivt har arbejdet for ændring af loven om fiskerifinansieringspuljen (landstingslov nr. 15 af 20. november 2006), hvortil kravene løbende er blevet lempet, så det kunne blive nemmere for fiskere at opnå et tilskud.

Mener ikke det er forkert

Avisen Sermitsiaq har lavet interviews med [Klager1] og [Klager3].

[Klager1] (S) og [Klager2] (S) kan ikke se, hvad der skulle være galt i at få tilskud fra landskassen, mens [Klager3] (S) fortæller, at han leverede alle pengene tilbage, da han ville sikre sig, at ingen skulle kunne sætte spørgsmålstegn ved hans troværdighed.

Men avisen Sermitsiaq erfarer fra departementet for fiskeri, at [Klager3] har fået lavet en aftale om, at hans tilskud blot skulle stilles i bero, så længe han var en del af Naalakkersuisut, og at han efter sin fratræden har fået sit tilskud effektueret, da han genstartede sit erhverv.

IA vil have sagen undersøgt

De tre politikere ser altså ikke noget problem i, at de - ifølge dem selv - på lige fod med andre fiskere har ansøgt om tilskud til indkøb af joller.

Det er ganske rigtigt i henhold til lovgivningen, at tilskuddene er givet, men nu vil IA pudse Inatsisartuts revisionsudvalg på Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug.

Partiet vil have undersøgt, om politikere favoriseres på bekostning af småfiskere i forbindelse med ansøgninger om tilskud fra selvstyret til køb af fiskefartøjer.

I denne uges Sermitsiaq kan du læse meget mere om, hvad de tre politikere mener om sagen og IA's reaktion. ...

...”

På forsiden af Sermitsiaq nr. 37, udgivet den 11. september 2020 blev bragt et billede af de tre omhandlede politikere med følgende tekst tilknyttet:

"Paasisaasut/Afsløring købte joller for skatteydernes penge"

Af artiklen ”Toppolitikere købte fiskejoller for skatteydernes penge” bragt på side 2 og 3 i Sermitsiaq den 11. september 2020 fremgår af underrubrikken:

”Selvstyret har givet næsten 800.000 kroner i tilskud til tre fremtrædende Siumut-politikers køb af fiskefartøjer. Blandt dem er [Klager1] og [Klager2].”

Af artiklen fremgår:

”...

Siumuts [Klager1] er ikke kun en toppolitiker, der som mangeårigt medlem af Inatsisartut har tjent langt mere end de fleste i Grønland, for tiden omkring en halv million kroner om året. Da han sad på posten som medlem af Naalakkersuisut for Fiskeri, Fangst og Landbrug fik han endda langt mere i lønningsposen.

Med en baggrund som fisker og fanger er det også lykket ham at få adgang til at bruge skatteydernes midler til at købe et nyt fiskefartøj.

[Klager1] og to andre af partiets indflydelsesrige politikere og fiskere. [Klager3] og [Klager2], har således hver købt et fiskefartøj med økonomisk støtte fra Grønlands Selvstyres landskasse. Alt i alt er der til de tre markante fiskeripolitikere bevilget og udbetalt op mod 800.000 kroner i tilskud fra fiskerifinansieringspuljen, der er en post på finansloven.

Det afslører interne dokumenter og notater fra Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, som Sermitsiaq har fået aktindsigt i.

Sidste år i marts fik [Klager1] godt 332.000 kroner i tilskud fra puljen til køb af et nyt fiskefartøj, en Poca 770. Båden skulle bruges til bundgarnsfiskeri efter hellefisk og torsk.

Det skete efter, at han i februar 2019 havde sendt en ansøgning til Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, der i alle sager omkring fiskerifinansieringspuljen står for sagsbehandlingen.

Departementet indstiller til et udvalg, nedsat af Naalakkersuisut, om en ansøger skal have tilskud eller ikke til erhvervelse af et fiskefartøj.

- Hermed ansøger vi om tilskud via Landstingslov nr. 15 af 20. november 2006 om fiskerifinansieringspulje. Jeg ansøger sammen med min søn, [...]. Da [...] vil deltage i fiskeriet, vil jeg i første omgang anskaffe et fartøj, som vi kan være to om, hvor formålet med anskaffelsen af fartøjet er at give en grundig indføring i fiskefaget, skriver [Klager1] den 13. februar 2019 til departementet.

To uger senere, den 28. februar, meddelte konsulent Per Mølgaard fra departementet, at ansøgningen om tilskuddet på godt 332.000 kroner til et fiskefartøj til 831.000 kroner var godkendt.

Ifølge loven kan selvstyret yde tilskud til fiskeres køb af fiskefartøjer. Formålet med bevillingerne er blandt andet at øge økonomisk støtte til løbende udskiftning og modernisering af fiskefartøjer i det kystnære fiskeri, udvikling af fiskeriet samt forsøgsfiskeri.

Ifølge et af de interne dokumenter fra Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Sermitsiaq har fået aktindsigt i modtog [Klager3] det næststørste tilskud af de tre politikere. Det var på næsten 265.000 kroner, og pengene gik ligeledes til medfinansiering af køb af en Poca 770-jo11e. Hans ansøgning blev godkendt den 22. februar 2016.

- Støtten vil blive indsat på kontoen ved først givne lejlighed. I den forbindelse ønsker vi at få kvitteringen for købet af fartøjet, og den skal vi have modtaget inden den 10. marts 2016, skriver konsulent Per Mølgaard og afdelingschef Pollas Lyberth i brevet til [Klager3].

I slutningen af maj samme år afløste [Klager3] i øvrigt Siumut-veteranen og den politiske strateg [Klager1] på posten som naalakkersuisoq.

[Klager2], der i dag er formand for Inatsisartuts fiskeriudvalg, fik ligeledes et tilskud fra landskassen. Han modtog næsten 197.000 kroner fra fiskerifinansieringspuljen til køb af en Poca 770. Denne ansøgning blev godkendt af departementet 9. juni 2016.

I øjeblikket prøver formanden for fiskeriudvalget at købe et nyt større fiskefartøj med solid finansiering med skatteborgernes midler.

[Klager2] har den 15. maj i år søgt Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug om penge til at købe en 47 fods ståljo11e og bedt om 914.000 kroner i støtte.

- Som det vides, så har jeg tidligere fået tilskud til anskaffelse af en Poca 770, som jeg fik besked om, at jeg først skulle af med, før jeg kunne gå over til et andet fartøj med tilskud. Og for at opnå dette er Poca770 tilskuddet overført til en anden fisker. Dermed kan jeg benytte mig af muligheden for at modtage tilskud til et andet fartøj, ligesom det er blevet forslået mig af APNN at benytte mig af denne mulighed, skriver [Klager2] i sin ansøgning. APNN er en forkortelse for Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug. Med udstyr, herunder en harpuncanon til at nedlægge hvaler med, vil den båd, [Klager2], gerne vil erhverve, koste 1.5 millioner kroner. Om og hvornår den sag ventes færdigbehandlet, fremgår ikke af de interne dokumenter fra departementet.”

Sermitsiaq bragte i samme avis den 11. september 2020 på side 6 og 7 artiklen: [Klager1] (S) [Klager2] (S) og [Klager3] (S): - Vi har blot benyttet os af mulighederne og fået tilskud”

Af underrubrikken fremgår:

” [Klager1] (S) og [Klager2] (S) kan ikke se hvad der skulle være galt i at få tilskud fra landskassen mens [Klager3] (S) fortæller at han levere alle pengene tilbage, da han ville sikre sig at ingen skulle sætte spørgsmålstegn ved hans troværdighed”

Af artiklen fremgår:

”...

Fælles for [Klager1], [Klager3] og [Klager2] er, at de alle tre mere eller mindre har været involveret i fiskerifinansieringspuljens udvikling i kraft af, at de alle har været formænd for Inatsisartuts fiskeri, fangst og landbrugsudvalg. Hvortil [Klager2] den dag i dag er formand for udvalget, mens [Klager1] (S) er menigt medlem af udvalget.

Men derudover har [Klager1] og [Klager3] også været medlemmer af Naalakkersuisut for netop fiskeri, fangst og landbrug, hvor de begge aktivt har arbejdet for ændring af fiskerifinansieringspuljen (landstingslov nr. 15 af 20. november 2006), hvortil kravene løbende er blevet lempet, så det kunne blive nemmere for fiskere at opnå et tilskud.

Sermitsiaq har lavet interviews med [Klager1], [Klager2] og [Klager3].

[Klager1] (S):

[Klager1] fik 332.402,00 kroner i tilskud i februar 2019:

— Jeg er medlem af Inatsisartut, ikke sandt? Jeg har blot benyttet mig af muligKunne heden til at soge om tilskud til keb af en poca 770, hvortil jeg er blevet hjulpet af konsulenter, heriblandt Niels Boassen. Da jeg havde indsendt min ansøgning, var jeg ikke klar over om min ansøgning ville blive godkendt eller ej. det er alene departementet, der har arbejdet med sagen og truffet sin beslutning.

Kan du afvise at du har arbejdet for dig selv og egne interesser, du har jo siddet i Naalakkersuisut og netop arbejdet med lempelser af den omtalte lov?

— Ja. jeg har jo ikke søgt, mens jeg sad i Naalakkersuisut, det ville have været anderledes hvis det var tilfældet.

Har du, mens du var medlem af Naalakkersuisut, arbejdet for at gøre det nemmere for dig at få støtte?

Nej overhovedet ikke, men jeg har efterfølgende prøvet at søge om at få tilskud til poca 770, der har overnatningsfacilitet, og min ansøgning blev på lige fod med andre ansøgninger behandlet i departementet for fiskeri.

Almindelige fiskere, der ikke har andet indkomst, har svært ved at få tilkendt støtte, og din ansøgning ser ud til at være gledet igennem uden problemer, har du ren samvittighed i forhold til problematikken?

- Ja. jeg har jo ikke sagsbehandlet min egen ansøgning. det er departementet selv, der har besluttet at tilkende mig støtte.

Du ser ikke noget problem i, at du som folkevalgt i Inatsisartut og som tidligere medlem af Naalakkersuisut for fiskeri får tilkendt tilskud fra puljen?

- Nej, jeg har søgt på lige fod med andre fiskere og har ikke haft nogen bagtanke omkring min ansøgning. Jeg brugte mine muligheder på lige fod med andre fiskere, for jeg og min søn havde tænkt os at udvikle vores andel af fiskeriet, andet ligger der ikke bag min ansøgning.

[Klager2] (S):

[Klager2] fik 196.677,00 kroner i tilskud i juni 2016:

Jeg er fisker og fanger og har været det i mange år, og jeg søgte om tilskud gennem puljen for at kunne købe en poca 770. Jeg var jo heller ikke medlem af Inatsisartut på det tidspunkt, men umiddelbart efter at have fået tilskuddet, brød den daværende coalition sammen og jeg kom ind i Inatsisartut som 1. suppleant (for Partii Naleraq, red.).

Returnerede du så tilskuddet tilbage?

- Nej, jeg søgte i henhold til mine rettigheder, og jeg var ikke medlem af Naalakkersuisut. Jeg har efterfølgende solgt båden nu her i foråret, så andre har overtaget båden nu. Men hvis jeg ville kunne jeg ellers uhindret have fortsat med at drive båden, og selvom jeg sidder i Inatsisartut, har jeg på lige fod med andre. mulighed for at søge om tilskud.

Men er det ikke et problem, at det kan se ud som at folkevalgte arbejder for sig selv, set med borgernes øjne?

- Nej det er ikke noget problem. jeg har jo rettigheder. Det ville nok se anderledes ud, hvis jeg var medlem af Naalakkersuisut, ikke sandt?

Men I er jo som medlemmer af Inatsisartut arbejdsgivere for Naalakkersuisut?

- Det er sandt nok, men der er mange medlemmer af Inatsisartut, der har arbejde ved siden af deres hverv som folkevalgte, skal vi fiskere have anderledes forhold? Det er jo vores arbejde.

Men mange fiskere har jo meget svært ved at komme igennem med at kunne modtage tilskud, hvis du ikke vil blive beskyldt for som folkevalgt at arbejde for egen vinding, hvordan vil du så forklare dig?

- Jeg arbejder ikke for mig selv. jeg har ikke sagsbehandlet min egen ansøgning.

Har du så efterfølgende søgt om yderligere tilskud? Du er jo formand for fiskeri, fangst og landbrugsudvalget?

- Jeg forholder mig udelukkende til jeres aktindsigt og jeg har allerede svaret på dine spørgsmål. *Så du mener der ikke er noget galt i folkevalgte kan få tilskud fra landskassen?*

- Det er jo en lovhjelmet rettighed at vi på lige fod med andre kan søge om tilskud. og det er blot det vi har gjort som fiskere. Skal det så være forbudt for Jens Napaattooq at være folkeskolelærer ved siden af sit arbejde som folkevalgt? Skal Nivi Olsen og Erik Jensen stoppe med deres lønnede aktiviteter ved siden af?

Men de får jo ikke direkte støtte fra landskassen?

- Der er mange medlemmer af Inatsisartut, der får støtte til at opføre deres huse, skal støtten til dem også stoppe?

Så du mener ikke at der skabes troværdighedsproblemer, når folkevalgte har mulighed for støtte direkte fra landskassen?

- Vi har rettigheder på lige fod med andre, og det bør respekteres!

[Klager3] (S):

Han fik 264.954,99 kroner [-] i tilskud i februar 2016.

[Klager3] fortæller overfor Sermitsiaq, at han straks, da han blev indkaldt i foråret 2016 som ny medlem af Naalakkersuisut for fiskeri, fangst og landbrug, afhændede alle sine aktiviteter og straks tilbagebetalte hele beløbet han ellers havde modtaget som tilskud:

- Jeg ville være helt på det rene med mit ansvar, og jeg ville være fuldstændig sikker på at der ikke kunne sættes spørgsmålstejn ved min troværdighed, så jeg har tilbagebetalt hver rub og stub til landskassen, lyder det fra [Klager3] (S).

Men Sermitsiaq erfarer fra departementer for fiskeri, at [Klager3] har fået lavet en aftale om at hans tilskud blot skulle stilles i bero så længe han var en del af Naalakkersuisut, og at han efter sin fratreden har fået sit tilskud effektueret. da han genstartede sit erhverv.”

Parternes synspunkter

[Klager1], [Klager2] og [Klager3]s synspunkter

Mediehuset Sermitsiaq AG bragte de påklagede artikler i avisen som en del af en artikelserie fra side 1 til side 9, fredag d. 11. september 2020. Mediehuset Sermitsiaq.AG bringer historien om at [Klager1], [Klager2] og [Klager3], alle med fiskerilicens, har fået bevilget støtte til økonomisk støtte til udskiftning af fartøjer i det kystnære fiskeri. Det fremgår af artiklen, at love og regler er blevet fulgt, men artiklens vinkel og sprog får det til at se ud som om der er sket noget ulovligt.

[Klager1], [Klager2] og [Klager3] er alle blevet interviewet af Sermitsiaq om deres støttebevilling til udskiftning af fartøjer, og var alle forundrede over spørgsmålene, da de alle har sikret at love og regler er blevet fulgt via rådgivning fra KNAPK.

De påklagede artikler er et ensidigt partsindlæg med en vinkel og et omfang der er på kanten til injurer og bagvaskelse, og miskreditering af Siumuts politikere.

Artiklernes overskrift og mellemrubrik får det til at se ud som om, at der er sket misbrug af offentlige midler, til trods for at love og regler er blevet fulgt. Artiklen fra webudgaven er via de sociale medier blevet delt af hundredevis af vrede borgere, som har hængt de omtalte politikere samt partiet ud for misbrug af offentlige midler.

Mediehuset Sermitsiaq.AG undlader at fortælle læseren, at ansøgninger om økonomisk støtte til udskiftning af fartøjer i det kystnære fiskeri bliver behandlet af embedsværket, og at hverken Inatsisartuts fiskeriudvalget eller den respektive Naalakkersuisoq behandler ansøgningen. Mediehuset Sermitsiaq.AG fortæller først læserne, at det er ganske normalt, at der gives støtte til en lang række fiskere med fiskerilicens hvert år på side 9, og sætter dermed først støttebeløbet i en overordnet økonomisk sammenhæng i en anden artikel "Færre penge til fiskefartøjer og ophugning".

Siumut, [Klager1], [Klager2] og [Klager3] føler sig uberettiget hængt ud som misbrugere af offentlige midler, for nogle økonomiske midler de, jf. loven om fiskerifinansieringspuljen er berigtiget til.

Forsiden: "Afsløring"/"Toppolitikere købte fiskejoller for skatteydernes penge" har en klar misvisende karakter, hvor det får læseren til at tænke at informationer er blev holdt tilbage, samt at de omtalte personer på uberettiget vis har misbrugt offentlige midler til køb af fiskejoller. Forsiden er således også bragt som reklameplakat for avisen i butikker rundt på kysten. Oversættelsen af ordet "Afsløring" er "Paasisaasut", hvilket direkte oversat er: "de er blevet afsløret", hvilket i endnu højere grad antyder at der er foregået noget ulovligt.

I artiklen "Vi har blot benyttet af mulighederne og fået tilskud hentydes der til, at der er sket særbehandling af politikerne, og at disse har fået behandlet deres ansøgninger hurtigere end andre fiskere. Dette er bragt uden at bringe dokumentation for påstanden.

I artiklen "Vi har blot benyttet af mulighederne og fået tilskud" står der at de omtalte politikere har arbejdet aktivt for ændring af loven om fiskerifinansieringspuljen og der spørges ligeledes indtil hvorvidt politikerne har arbejdet for egen vinding. Dette er bragt uden at bringe dokumentation for påstanden.

Det fremgår, at [Klager2] har modtaget 197.000 kr. af fiskerifinansieringspuljen d. 9. juni 2016. [Klager2] blev først medlem af Inatsisartut i efteråret 2016. [Klager2]s støttebevilling fra juni 2016 trækkes derfor ind i ligningen på de "næsten 800.000 kr." som er givet i tilskud til de omtalte politikere.

Webavisen Sermitsiaq.AGs synspunkter

Sermitsiaq.AG har anført, at de valgte at bringe en citathistorie med udpluk og sammendrag af avisen Sermitsiaqs tre artikler d. 11. september om tre politikeres køb af fiskefartøjer med tilskud fra landskassen.

På forsiden af avisen bruges overskriften: Afsløring - Købte joller for skatteydernes penge. Inde i avisen er overskriften til artiklen: Toppolitikere købte fiskejoller for skatteydernes penge. Præcis den overskrift der bruges på nettet.

Overskriften tager ikke stilling til spørgsmålet om, hvorvidt købet er lovligt eller ej. Det er blot en konstatering af, at politikere har brugt skattepenge til at købe fartøjer for, hvilket er korrekt, ifølge de aktindsigter som avisen Sermitsiaq er i besiddelse af.

I citathistorien på nettet er der tilføjet en faktaboks om lovgivningen er på området, hvilket ikke efterlader tvivl om, at tilskuddet er givet lovligt på baggrund af en støtteordning, der har til formål at forny fiskefartøjer i det kystnære fiskeri.

Citathistorien medtager de tre politikeres svar på kritikken. Her forklarer politikerne, hvordan de har søgt om tilskud i henhold til lovgivningen på lige vilkår med andre fiskere.

Artiklens journalistiske spørgsmål er, om det virkelig er på lige vilkår med fiskere, som ikke har andre indtægter end deres fiskeri. De tre politikere har en indtægt fra Inatsisartut, som givetvis er en del af egenfinansieringen på fartøjerne. Det er altså tilskud fra landskassen, der er medfinansieret af politikernes løn fra landskassen.

Sagen er af stor offentlig interesse, da det er en ordning med tilskud, som alle fiskere har mulighed for at benytte sig af, men som kun få bruger, fordi det er svært at skaffe penge til den del, man selv skal finansiere.

Når man som folkevalgt lovgiver på et område, man selv er påvirket af finansielt, kan der med rette stilles spørgsmål til, om der lovgives for egen skyld vindings skyld. Det er en

naturlig journalistisk opgave at undersøge, og det får de tre politikere lov at svare på. Dermed er parterne hørt og kommet til orde, sådan som de presseetiske regler tilskriver.

Artiklen på Sermitsiaq.AG tager ikke stilling til, hvorvidt det er forkert eller ej. Der formidles alene fakta, så befolkningen er oplyst om, hvordan politikerne forvalter deres magt og embede.

Sermitsiaqs synspunkter

Sermitsiaq har anført, at de gør alt for at overholde alle presseetiske regler, og det er også sket i denne sag.

Sermitsiaq bragte flere artikler fredag den 11. september om, at inatsisartut-medlemmerne [Klager1], [Klager3] og [Klager2] havde fået del i selvstyrets fiskerifinansieringspulje til finansiering afjoller.

Baggrunden var, at avisen havde søgt aktindsigt i Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug. Det skete efter forlydender om, at de tre politikere havde fået bevilget tilskud fra puljen, der er en post på finansloven. Hvilket blev bekræftet i de interne dokumenter, redaktionen fik udleveret den 5. september.

Sermitsiaq må tilbagevise, at vi har hængt [Klager1], [Klager3] og [Klager2] ud som misbrugere af offentlige midler, som [Klager1] udtalte i en pressemeddelelse 17. september — bragt som læserindlæg i Sermitsiaq nr. 39.

Vi gav således de tre tilskudsmodtagere mulighed for at udtale sig til avisen den 11. september, hvilket de gjorde. Samtidig fremsatte IA et ønske om, at Inatsisartuts revisionsudvalg sætter en undersøgelse i gang.

IA vil have undersøgt, om departementet har behandlet de tre ansøgers ansøgninger om tilskud fra puljen hurtigere end øvrige ansøgers, samt om der sker forskelsbehandling, så politikere favoriseres på bekostning af småfiskere.

Sermitsiaq bragte 18. september flere opfølgingsartikler blandt andet interview med Transparency Greenland, der mener, at det er på kanten af inhabilitet, ligesom vi også har talt med to eksperter, der giver udtryk for, at de tre politikere godt må søge puljer, men at der skal være afstand mellem embedsapparat og politikere. Det kan være svært at afgøre i den

pågældende sag. Dog giver eksperterne udtryk for, at de tre politikeres sag bør granskes nærmere i et revisionsudvalg.

I forbindelse med dækningen af sagen i Sermitsiaq nr. 38 den 18. september har vi forgæves forsøgt at indhente flere kommentarer fra [Klager1], [Klager2] og [Klager3] til opfølgingsartikler i sagen.

Sermitsiaq mener, at det er i offentlighedens interesse at vide, om politikere søger puljer til støtte til deres erhverv samtidig med, at de arbejder med lovgivningen og reglerne på samme område.

Vi mener således ikke, at der er tale om hverken miskreditering eller et ensidigt partsindlæg. Det er almindeligt seriøs journalistisk research, som alle medier beskæftiger sig med. Vi har ved flere lejligheder givet de tre politikere mulighed for at tale deres sag.

I uge 38 kunne Sermitsiaq også fortælle om tre jollefiskere fra forskellige steder i landet, der alle har faet afslag på deres ansøgninger om tilskud til nye joller. Artiklerne er vigtige for samfundet, netop fordi der er fiskere, som ikke kan få tilskud.

Artiklerne handler ikke om politikere er berettiget til det, men redaktionen vil gerne fokusere på, om alle ansøgere behandles ens i systemet og om reglerne tilgodeser bestemte grupper mens andre, der måske har mere behov, bliver udelukket.

På sin Facebook side fortalte [Klager3] (som lovgiver) netop, hvor godt det er, at man har de mange forskellige støttemuligheder, og hvor mange støttemuligheder, han selv har brugt. Dette er der fulgt op på i Sermitsiaq nr. 39 den 25. september, hvor [Klager3] udtaler sig.

I klagen i afsnittet Historiens baggrund i Sermitsiaq nr. 37 den 11. september, står der, at artiklernes vinkel og sprog får det til at se ud som om, der er sket noget ulovligt, men det er klagerens egne fortolkninger. Vi har i alle artikler dokumenteret alt, hvad der er skrevet, og vi har hele tiden fremlagt fakta, ligesom vi har hørt de tre personer, der omtales.

Rubrikken på side 2-3 "Toppolitikere købte fiskejoller for skatteydernes penge" er der fuld journalistisk dækning for i artiklen. Det skal bemærkes, at klagerne selv noterer, at Sermitsiaq skriver i artiklerne, at de ikke har gjort noget ulovligt.

Redaktionen mener ikke, at artiklerne er ensidige. Vi har hørt alle parter i sagen og er kommet godt rundt omkring, som vi skal som journalister. Vi har interviewet oppositionen, vi har interviewet de tre politikere. Sermitsiaq har også oplyst, at sagen har været behandlet i et paragraf 37 spørgsmål, hvor daværende medlem af Inatsisartut Naaja Nathanielsen spurgte, hvorfor fiskerne ikke benyttede sig af muligheden for at få et tilskud til en jolle. Dertil svarede daværende medlem af Naalakkersuisut for Fiskeri, [Klager1], at mange fiskere havde svært ved at leve op til betingelserne, blandt andet egenfinansiering. Og det er netop sagens kerne i alle de artikler, vi har udgivet - at almindelige jollefiskere har svært ved at få tilskud til nye og bedre joller, hvis ikke de har et andet arbejde ved siden af. Ligesom de tre politikere.

I artiklen om de tre politikere (Bilag 4) fortæller vi, at de alle tre mere eller mindre har været involveret i fiskerifinansieringspuljens udvikling gennem årene. Det er fakta. De har enten været medlemmer af Naalakkersuisut for Fiskeri eller har været med i Udvalget for Fiskeri, hvor de alle har været med til at ændre loven omkring den pulje, som de selv har benyttet.

Mandag den 7. september blev redaktionen bekendt med aktindsigtsvaret fra Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, hvori der i dokumenterne fremgår, at de tre omtalte politikere hver især har fået tilskud til køb af joller. En af journalisterne forklarede, at han efter at have fået tip fra anonyme kilder havde brugt måneder på at fremskaffe de dokumenter, han nu var i besiddelse af via Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug.

Dokumenterne og lovgivningen på området blev endevendt på redaktionen. Det var redaktionens konklusion, at der ikke var tale om lovbrud eller misbrug af nogen art, hvilket den klagende part også selv konkluderer, og hvilket fremgår i artiklerne.

Efter redaktionelle overvejelser valgte redaktionen at offentliggøre dokumentationerne i dertil følgende artikler. For selvom der ikke er tale om lovbrud eller misbrug af offentlige midler, så fandt redaktionen det vigtigt at endevende det moralske aspekt i sagen. Dette med henvisning til at pengeinstitutterne havde stoppet for udlån til jollefiskere, så fiskere uden andet hovederhverv og uden mulighed for biindtægter ikke havde nogen chance for at opnå tilskud igennem fiskerifinansieringspuljen, da det er et krav om, at de selv skal rejse 25 procent af udgifterne til formålet.

Om artiklen: "Toppolitikere købte fiskejoller for skatteydernes penge", der blev bragt fredag den 11. september, har Sermitsiaq nærmere anført, at de lægger vægt på, at omtalen har dækning i de dokumenter, avisen den 5. september 2020 havde fået aktindsigt i pr. mail fra

jurist Thomas Rassing i Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug. Den øvrige redaktion blev først involveret den 7. september.

De har i artiklen loyalt refereret og citeret, hvad der står i disse dokumenter omkring [Klager1], [Klager3]s og [Klager2]s ansøgninger til og tilsagn fra departementet om tilskud fra Fiskerifinansieringspuljen.

Sermitsiaq har således hverken antydnet eller direkte skrevet, at de tre på uberettiget vis har misbrugt offentlige midler til køb af fiskejoller. (Men vi har stillet spørgsmål og opfordret til at revisionsudvalget går ind i sagen i lederen i Sermitsiaq 38. Vi har ligeledes med udgangspunkt i sagsdokumenter fra aktindsigten skrevet, at [Klager2] har modtaget omkring 197.000 kroner fra Fiskerifinansieringspuljen, en ansøgning der blev godkendt i juni 2016.

Desuden oplyser vi i artiklen, at [Klager2] i maj i år søgte Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug om et tilskud på 914.000 kroner i tilskud fra fiskerifinansieringspuljen til et andet fartøj.

Det fremgik ikke af aktindsigten den 5. september 2020, om [Klager2], der er formand for Inatsisartuts Fiskeriudvalg, havde fået færdigbehandlet sin ansøgning, hvilket vi oplyste.

Den 24. september meddeler departementets jurist Thomas Rassing imidlertid pr. mail til Sermitsiaq, at departementet den 27.5.2020 har overført 731.720 kroner til [Klager2] og sendt en mail til Det Centrale Register med en overførselsanmodning. Og videre står der i mailen: "Det skal bemærkes, at [Klager2] har modtaget et tilskud på 196.677,00 kroner d. 5. oktober 2016 til et fartøj, som efterfølgende er blevet solgt, og har modtaget et tilskud til et andet fartøj i 2020."

Mailen fra departementet til Sermitsiaq slutter således: "Ved en beklagelig fejl var vedlagte tilsagn fra 2020 ikke inkluderet i tidligere fremsendte materiale, hvilket hermed fremsendes".

Arbejdet blev fordelt på redaktionen, og en journalist skulle kontakte de tre politikere/fiskere og indhente kommentarer om deres dispositioner i forhold til fiskerifinansieringspuljen. Resultatet blev artiklen "Vi har blot benyttet mulighederne og fået tilskud".

Alle tre var velvillige til at besvare vores spørgsmål, vi har båndet vores interviews (dog ikke

[Klager3], da samtalen var meget kortvarig, og da han blot konstaterede, at han havde valgt at levere tilskuddet tilbage, da han blev kaldt ind som naalakkersuisoq for fiskeri, fangst og landbrug og ikke havde yderligere bemærkninger).

Det var først bagefter, under vores samtale med Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, at vi blev orienteret om, at [Klager3] blot havde sat sit tilskud på standby, indtil han igen kunne erhverve sig som fisker, dette forhold fremgår også i artiklen.

Sermitsiaq er ikke fremkommet med nogen antydning eller hentydning om, at der er sket særbehandling af politikere, det er således klagerens egen konklusion. Sermitsiaq har stillet spørgsmål i lederen i den efterfølgende avis, Sermitsiaq 38.

Det er en kendsgerning, at alle tre politikere har en meget stærk berøring med fiskeriområdet, hvoraf to af dem har været medlem af Naalakkersuisut for området, på baggrund af sammenfaldet mellem deres politiske virke og direkte politiske behandling af ændringerne af loven om Fiskerifinansieringspuljen, spurgte vi om de kunne udelukke at have arbejdet for egen vindings skyld, hvilket de alle bekræftede, og hvilket vi skrev i artiklen.

Det var [Klager2] selv, der fortalte om omstændighederne i forbindelse med hans jollekøb og hans indkaldelse til Inatsisartut i forbindelse med Partii Naleraqs indlemmelse i Naalakkersuisut.

Vedrørende forsiden havde redaktionen en drøftelse om den grønlandske version af "afsløring". Sermitsiaq erkender, at det ikke er passende at benytte ordet "paasisaasut" da det direkte oversat betyder "taget på fersk gerning". Det skulle vi have været opmærksomme på. Allerede inden avisen udkom fredag, tog vi en selvkritisk drøftelse om forsiden og erkender, at vi skulle have brugt ordet "qulaarsineq" (en mere passende grønlandsk version af afsløring).

Der klages over, at avisen har haft til formål at få læseren til at tænke, at informationer er blevet holdt tilbage, blandt andet om, at de tre politikere/fiskere på uberettiget vis har misbrugt offentlige midler. Men vi har gjort opmærksom på, at det tog redaktionen flere måneder at få oplysningerne.

For så vidt angår hentydning til særbehandling af politikere påpeger vi, at de har fået tilskud, som nogle almindelige fiskere ikke får. Efterfølgende har vi bedt om aktindsigt hvem der har søgt, og hvem der har fået tilskud til køb af fiskefartøjer. (vi får først svar om tre måneder).

Med hensyn til påstande om, at politikere skulle have arbejdet for egen vindings skyld påpeger vi, at de udnytter regler som de selv lovgiver om. Og vi spørger om det er sandt i lederen i Sermitsiaq nr. 38 og opfordre til, at det bliver undersøgt).

[Klager2] er ikke blevet trukket ind i en ligning. Intet sted i artiklerne fremgår disse hypotetiske påstande fra klager.

Avisen har fundet det væsentligt at offentliggøre de dokumenter, redaktionen er kommet i besiddelse af. Det har været vigtigt for avisen at indhente kommentarer fra de tre omtalte — hvilket også lykkedes. Ligesom det har været vigtigt, at indhente kommentarer fra andre som opposition, fiskere, eksperter og Transparency International.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

I afgørelsen har følgende deltaget:

Mikkel Bjarnø Lund, Mariia Simonsen, Tupaarnaq Rosing Olsen og Kirsten Thomassen.

Klager

Pressenævnet har lagt til grund, at det er [Klager1], [Klager2] og [Klager3], der har klaget til Pressenævnet. Nævnet har herved lagt vægt på, at de artikler, der klages over, omtaler disse tre medlemmer af partiet Siumut, og at klagen er underskrevet af disse tre personer. En klage fra partiet Siumut, ville være afvist som følge af manglende interesse, da artiklerne omhandler de tre medlemmer og ikke partiet Siumut.

Fordrejet indhold

Det fremgår af punkt A, nr. 1 i de vejledende regler om god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er ukorrekte.

Det fremgår af de vejledende regler om god presseskik punkt A, nr. 3, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesferringede for nogen, skal efterprøves i særlig grad inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare.

I artiklen med overskriften ”Vi har blot benyttet os af mulighederne og fået tilskud” har de tre klager fået forelagt de spørgsmål, som Sermitsiaq har omtalt i andre artikler. Efter

artiklens indhold må det antages, at formålet med artiklen har været at give klagerne mulighed for at svare på de kritiske spørgsmål, som mediet har rejst som følge af, at klagerne har benyttet sig af de omtalte tilskudsordninger. Pressenævnet finder, at der ikke er grundlag for at rejse kritik af spørgsmålenes formulering, og der er ikke fremkommet oplysninger om, at mediets gengivelse af klagernes svar er mangelfuldt eller forkert.

Det er Pressenævnets opfattelse, at det kunne have givet et bedre grundlag for læsernes forståelse, hvis Sermitsiaq havde oplyst, hvad den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er i sager om tilskud fra Fiskerifinansieringspuljen. Tilsvarende finder nævnet, at det kunne have givet et mere nuanceret billede, hvis der havde været oplyst konkrete eksempler på, hvordan [Klager1], [Klager2] og [Klager3] aktivt havde arbejdet for at lempe lovgivningen på området. Det fremgår dog af teksten i de omhandlede artikler, at klagerne ikke har overtrådt lovgivningen, og de oplysninger, der er gengivet i artiklerne er faktisk korrekte. Desuden må klagerne som politikere tåle en mere nærgående omtale, især når emnet er af klar almen interesse. På denne baggrund, og da artiklernes indhold ikke fremstår som en forvanskning af klagernes handlinger eller udtalelser finder nævnet, at de omhandlede artikler ikke giver grundlag for kritik.

Af punkt A, nr. 6 fremgår, at overskrifter og mellemrubrikker i form og indhold skal have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse.

Sermitsiaq er enig med klagerne i, at det grønlandske udtryk ”paasisaasut” ikke har dækning i artiklernes indhold, da artiklerne netop beskriver, at klagerne ikke har foretaget sig noget ulovligt. Pressenævnet er enig med parterne i, at udtrykket ”paasisaasut” indeholder en sigtelse for et ulovligt forhold, og at dette grønlandske udtryk ikke har dækning i artiklerne. Pressenævnet udtaler derfor kritik af, at Sermitsiaq har anvendt udtrykket ”paasisaasut” på forsiden af Sermitsiaq nr. 37 af 11. september 2020.

2 sager fra henholdsvis 2017 og 2018 er tilbagekaldt.

Kirsten Thomassen